การวิเคราะห์ซีโอดีด้วยวิธีการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสโดยใช้ไทเทเนียม-ไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการแอโนไดซ์แบบพัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2560

ANALYSIS OF COD BY PHOTOELECTROCATALYSIS USING PULSE ANODIZED TITANIUM DIOXIDE

NANOTUBES AS CATALYST

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Engineering in Environmental Engineering Suranaree University of Technology

Academic Year 2017

การวิเคราะห์ซีโอดีด้วยวิธีการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสโดยใช้ไทเทเนียม-ไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการแอโนไดซ์แบบพัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

Gea

(ผศ. คร.จรียา ยิ้มรัตนบวร) ประธานกรรมการ

(อ. คร.อภิชน วัชเรนทร์วงศ์) กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

คพรรณี จันทร์ภิรมณ์

(อ. <mark>คร.สุพรร</mark>ณี ่ จันทร์ภิรมณ์) กรรมการ

โลยีสร

(ศ. คร.สันติ แม้นศิริ) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและพัฒนาความเป็นสากล

CHISNEI

PAMON

(รศ. ร.อ. คร.กนต์ธร ชำนิประศาสน์) คณบดีสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

อริยา จินคานันท์ : การวิเคราะห์ซีโอคีด้วยวิธีการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสโดยใช้ ใทเทเนียมใดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการแอโนไดซ์แบบพัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา (ANALYSIS OF COD BY PHOTOELECTROCATALYSIS USING PULSE ANODIZED TITANIUM DIOXIDE NANOTUBES AS CATALYST) อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร.อภิชน วัชเรนทร์วงศ์, 163 หน้า.

ซีโอดี (Chemical Oxygen Demand ; COD) เป็นพารามิเตอร์ที่สำคัญในการตรวจวัด คุณภาพน้ำ เนื่องจากคล้ายกับบีโอคี เป็นคัชนีประเมินคุณภาพของน้ำเสียที่จะปล่อยออก สู่สิ่งแวคล้อม ในการวิเคราะห์หาค่าซีโอคีตา<mark>มวิ</mark>ธีมาตรฐานไคโครเมตที่นิยมใช้กันในปัจจุบันนั้น ้ จำเป็นต้องใช้สารเคมีหลายชนิด ซึ่งเป็นสารเค<mark>มีที่</mark>อันตราย มีฤทธิ์ในการกัคกร่อนสูง รวมถึงมีราคา แพง เพื่อลดปัญหาดังกล่าวของวิธีการหาค่าซีโอดีตามวิธีมาตรฐานไดโครเมต งานวิจัยนี้มุ่งเน้น การสังเคราะห์ไทเทเนียมไคออกไซด์เพื่อใ<mark>ช้</mark>เป็นตั<mark>วเ</mark>ร่งปฏิกิริยาในการหาค่าซีโอคีด้วยกระบวนการ ้โฟโตอิเล็กโตรกะตะไลซิส โดยมีการปรับ<mark>ป</mark>รงตัวเร่<mark>ง</mark>ปฏิกิริยาด้วยกระบวนการแอโนไคซ์แบบพัลส์ ทำการศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทย<mark>าขอ</mark>งไทเทเนี<mark>ยม</mark>ใดออกไซด์ด้วยกล้อง FESEM และศึกษา ความหนาของชั้นออกไซด์ด้วยกล้อง FIB-FESEM พบว่าไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อทุกสภาวะ การสังเคราะห์มีลักษณะทางสัณฐานวิทยาที่คล้ายกันทั้งหมด และความหนาของชั้นออกไซด์ จะเพิ่มขึ้นตามระยะเวลาที่ใช้ในการสังเคราะห์ ซึ่งเลือกใช้ระยะเวลาการสังเคราะห์ที่ 1.5 ชั่วโมง เนื่องจากให้ Photocurrent density สูงที่สุด คือ 0.039 มิถลิแอปแปร์ต่อตารางเซนติเมตร ไทเทเนียมไดออกไซด์ถู<mark>กนำ</mark>มาวัดค่าซีโอดีและคำนวณหาค่<mark>าซีโอ</mark>ดีโดยอาศัยหลักการแยกสาร ้ด้วยไฟฟ้าตามกฎของฟา<mark>ราเคย์ และทำการเปรียบเทียบกับก</mark>ารวิเคราะห์ด้วยวิ<mark>ธ</mark>ีมาตรฐาน ใดโครเมตแบบ Close Reflux โดย<mark>สารละลายมาตรฐานที่</mark>ใช้คือกลูโคสและโพแทสเซียม ใฮโครเจนพลาเลต พบว่าสามารถวัคซีโอคีได้ในช่วง 20 – 500 มิลลิกรัมต่อลิตร และ R² = 0.9742 อย่างไรก็ตามการวัดก่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรกะตะไลซิสยังมีความแม่นยำน้อย ดังนั้นจึงต้องมีการวิจัยและการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาให้วิธีนี้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น

สาขาวิชา <u>วิศวกรรมสิ่งแวคล้อม</u> ปีการศึกษา 2560

ลายมือชื่อนักศึกษา	ຽງເຄ	จ์นถานนท์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ป	รึกษา	Cr2/961

ARIYA JINDANANT : ANALYSIS OF COD BY PHOTOELECTROCATALYSIS USING PULSE ANODIZED TITANIUM DIOXIDE NANOTUBES AS CATALYST. THESIS ADVISOR : APICHON WATCHARENWONG, Ph.D., 163 PP.

TITANIUM DIOXIDE NANOTUBES / PHOTOELECTROCATALYSIS / PULSE ANODIZED / COD

Chemical Oxygen Demand is an important water quality parameter because, similar to BOD, it provides an index to assess the effect discharged wastewater will have on the receiving environment. Standard Dichromate is a presently widely used method for investigating COD. This method, however, requires chemicals which are sometimes hazardous, corrosive, expensive to analyze. In order to reduce those problems, this research focuses on a synthesis of Titanium dioxide pulse anodized for using as catalyst in photoelectrocatalysis for investigating COD of wastewater. The alteration pulse anodization waveforms were applied. The morphologies of TiO₂ nanotubes was characterized using field emission scanning electron microscope. The thickness of the nanotube oxide layer was investigated using FIB- FESEM. All TiO₂ nanotube samples were look alike and the thickness of the oxide layer increased when increasing the anodization time. Therefore use the anodization time was 1. 5 hrs due to the highest photocurrent density of 0. 0394 mA/ cm². Titanium dioxide were used to measured COD and were calculated COD value by Faraday's law. And finally were compared with standard dichromate analysis by closed reflux method. Glucose and Potassium hydrogen phthalate were used as probe for COD measurement. It was suitable for COD measurement with the range of 20- 500 mg/L with a linear equation of y = 0.0896x+18.5 and $R^2 = 0.9742$. However, COD measurement by photoelectrocatalysis method has less accuracy so further research and studies are required for more reliability.

School of Environmental Engineering

Student's Signature Ariya Jindanant

Academic Year 2017

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จอุถ่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบุคคล และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ที่กรุณาให้ กำปรึกษา กำแนะนำรวมทั้งให้กำปรึกษาอย่างดียิ่งทั้งด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานวิจัย ดังต่อไปนี้

อาจารย์ คร.อภิชน วัชเรนทร์วงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ แนวทางอันเป็นประโยชน์ยิ่งต่องานวิจัย ร<mark>วม</mark>ถึงได้ช่วยตรวจทานและแก้ไขรายงานวิทยานิพนธ์ เล่มนี้จนมีความบริบูรณ์พร้อมทางด้านวิชาการ รวมทั้งเป็นกำลังใจและแนะแนวทาง อันเป็นประโยชน์ในการคำเนินชีวิตแก่ผู้วิ<mark>จัยเสมอ</mark>มา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.จรียา ขึ้มรัตนบวร และอาจารย์ อ.คร.สุพรรณี จันทร์ภิรมณ์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคณาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวคล้อม มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารีทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้กำปรึกษาแนะนำ และความรู้ทางด้านวิชาการอย่างคียิ่งมา โดยตลอด

คุณสินีนาฏ นอกกระ โทก และคุณมานพ จร โคกกรวด เจ้าหน้าที่ห้องปฏิบัติการวิศวกรรม สิ่งแวดล้อม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือด้านการดำเนินการวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง รวมถึงคุณนารี กลิ่นกลาง และคุณอลิษา ศรีกราม ที่คอยให้กำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

นางสาวพิมพ์ช<mark>นก เห</mark>ลือสูงเนิน และนักศึกษาบัณฑิต<mark>ศึกษา</mark>ทุกท่าน รวมถึงมิตรสหายทั้งใน อดีตและปัจจุบันที่คอยให้กำ<mark>ลังใจในการทำวิจัยมาโดยตลอด</mark>

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ผู้สอนทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชากวามรู้ทางด้าน ต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบัน และขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา รวมถึงญาติพี่น้องของผู้วิจัยทุก ท่านที่ได้ให้กวามรัก กวามอบอุ่น กวามห่วงใย การอบรมเลี้ยงดู และกอยเป็นกำลังใจ ทำให้ผู้วิจัย ประสบกวามสำเร็จในชีวิตเรื่อยมา

อริยา จินคานันท์

สารบัญ

บทคัด	ย่อ (ภาษาไทย)	<u></u> ก
บทคัด	ย่อ (ภาษาอังกฤษ)	บ
กิตติกร	รรมประกาศ	গ
สารบัญ	y	ิป
สารบัญ	งูตาราง <u></u>	ណ
สารบัญ	มูรูป	ปิ
บทที่		
1	บทน <u>ำ</u>	1
	1.1 ความสำคัญและคว <mark>ามเ</mark> ป็นมา	1
	1.2 วัตถุประสงค์	4
	1.3 ขอบเขตการศึกษา	4
	1.4 สมมติฐานงานวิจัย	4
	1.5 ประโยชน์ <mark>ที่กาดว่</mark> าจะได้รับ	5
2	ปริทัศน์วรรณกรรม <mark>และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</mark>	6
	2.1 กระบวนการโฟโตคะคะใลซิส (Photocatalys <u>is)</u>	6
	2.1.1 กลไลของปฏิกิริยาโฟโตคะตะไลซิส	6
	2.2 พลังงานแสง	8
	2.3 ตัวเร่งปฏิกิริยาสำหรับกระบวนการเร่งปฏิกิริยาด้วยแสง	10
	2.3.1 ไทเทเนียมไดออกไซด์	12
	2.3.2 กระบวนการแอโนไคเซซันและการพัลส์	
	2.4 ไฟฟ้าเคมี (Electrochemistry)	
	2.4.1 หลักการของเซลล์ไฟฟ้าเคม <u>ี</u>	
	2.4.2 อิเล็กโทรไลซิส (Electrolysis)	19
	2.4.3 เซลล์ไฟฟ้าแบบสามขั้ว (three-electrode cell)	20

สารบัญ (ต่อ)

	2.5 กระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะใลซิส (Photoelectrocatalysis)	_22
	2.5.1 การวิเคราะห์หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	_23
	2.6 มลพิษน้ำ	24
	2.6.1 แหล่งกำเนิดน้ำเสีย	<u>.</u> 24
	2.6.2 ประเภทของน้ำเสีย	_25
	2.7 ซีโอดี	_26
	2.7.1 หลักการวิเคราะห์ซีโอ <mark>ดีด้วยวิธ</mark> ีมาตรฐานไดโครเมต	_27
	2.7.2 สารละลายมาตรฐานซีโอดี	_28
	2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
	2.8.1 การสังเคราะห์ตัว <mark>เร่ง</mark> ปฏิกิริยาด้ว <mark>ยกร</mark> ะบวนการแอโนไดซ์แบบพัลส์	_29
	2.8.2 การวิเคราะห์ <mark>ซีโอ</mark> ดีด้วยกระบวนกา <mark>รโฟ</mark> โตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	30
3	วิธีดำเนินการวิจัย	32
	3.1 การสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์โดยกระบวนการแอโนไดซ์แบบพัลส์	
	เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา	_32
	3.1.1 การศึ <mark>กษาผ</mark> ลของเวลาที่ใช้ในการสังเครา <mark>ะห์แผ่น</mark> ไทเทเนียมที่มีต่อลักษณะพื้	l
	ผิวของไ <mark>ทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียม</mark> โดยการแอโนไซด์แบบพัลส์ <u></u>	_36
	3.2 การวิเคราะห์หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	
	โดยใช้ไทเทเนียมไคออกไซด์ที่สังเคราะห์ได้	_38
	3.2.1 ชุดการทดลองการวิเคราะห์หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตร-	
	้ กะตะ ไลซิส โดยใช้ไทเทเนียมไคออกซ์รูปท่อที่เตรียมโคยการแอโนไดเซซัน	
	แบบพัลส์	_38
	3.2.1.1 ชุดการทดลองที่ 1	38
	3.2.1.2 ชุดการทดลองที่ 2	40
	3.2.1.3 ชุดการทดลองที่ 3	_41
	3.2.2 การทคลองชุคควบคุมโดยการวิเกราะห์หาก่าซีโอดีตามทฤษฎี	<u>41</u>

สารบัญ (ต่อ)

	3.2.3	ตรวจสอบความถูกต้อง แม่นยำและเสถียรของวิธีการหาค่าซีโอดี	
		ด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส <u>.</u>	<u>43</u>
		3.2.3.1 การหาค่าซีโอคีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสด้วย	
		ชุดการทดลองที่ 1	43
		3.2.3.2 การหาค่าซีโอด <mark>ีด้ว</mark> ยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสด้วย	
		ชุคการทคลอ <mark>งที่</mark> 2	43
		3.2.3.3 การหาค่าซีโ <mark>อ</mark> ดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสด้วย	
		ชุดการทดลองที่ <u>3</u>	<u>45</u>
	3.2.4	การคำนวณหาค่าซี <mark>โอ</mark> ดีด้วยกระ <mark>บว</mark> นการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	50
3.3	วิธีวิเค	าราะห์ตัวอย่าง	51
Naf	าารศึก	ษาและการอ <mark>ภิปร</mark> ายผล <u></u>	52
4.1	การสั	ังเคราะห์ไ <mark>ทเ</mark> ทเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไดเซซันแบบพัลส์	
	เป็นตั	้วเร่งปฏิกิริยา	52
	4.1.1	การวิเ <mark>กราะห์ลักษณะสันฐานวิทยา</mark>	52
	4.1.2	การวิเ <mark>กราะห์</mark> กวามหนาของออกไซค <u>์</u>	65
	4.1.3	การวิเคร <mark>าะห์การตอบสนองปฏิกิริยาไฟฟ้าเ</mark> คมีแสง	<u>.</u> 67
	4.1.4	การวิเคราะห์หาโครงสร้างผลึกออกไซด์	72
	4.1.5	การวิเคราะห์ค่าดูดกลืนแสงของตัวเร่งปฏิกิริยา	73
4.2	การท	ดถองสำหรับหาค่าซี โอคีด้วยกระบวนการ โฟโตอิเล็ก โตรคะตะ ไลซิส	74
	4.2.1	การหาค่าซีโอคีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสโคยใช้	
		ชุดการทดลองที่ 1	74
	4.2.2	การหาค่าซีโอคีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรกะตะไลซิสโคยใช้	
		ชุดการทดลองที่ 2	77
	4.2.3	การหาค่าซีโอคีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรกะตะไลซิสโคยใช้	
		ชุดการทดลองที่ <u>3</u>	83

4

สารบัญ (ต่อ)

5 สรุปผลกา	รศึกษาและข้อเสนอแนะ	
 5.1 สรุปศ 	ารสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมด้วยการแอโนไดซ์	
ແบบາ	งัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา	94
5.2 สรุปr	ารทดลองสำหรับการหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะระไส	าซิส
โดยใ	ช้ไทเทเนียมไคออกไซค์รู <mark>ปท่</mark> อที่เตรียมด้วยการแอโนไคซ์แบบพัลส์เป็นตัว	เร่า
ปฏิกิริ	ยา	95
5.3 ป้อเส	นอแนะ	96
รายการอ้างอิง		97
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก.	รายละเอียดเครื่อ <mark>งมือ</mark> วิเคราะห์ค <mark>ุณลั</mark> กษณะสมบัติไทเทเนียมไดออกไซด์ <u>.</u>	103
ภาคผนวก ข.	ผลการทดล <mark>องก</mark> ารหาค่าซีโอดีด้วยก <mark>ระ</mark> บวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซ์	ร้ส
	ด้วยชุดการทดลองที่ 1	113
ภาคผนวก ค.	ข้อมูล <mark>ผลการทดลองการหาค่าซีโอดีด้</mark> วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตร-	
	กะต <mark>ะ</mark> ไลซิสด้วยชุดการทดลองที่ 3	118
ภาคผนวก ง.	ผลก <mark>ารทุด</mark> ลองของสารละลายมาตรฐาน KHP ที่นำไปสร้างกราฟมาตรฐา	เน <u>.</u> 127
ภาคผนวก จ.	การท <mark>ดลองทดสอบประสิทธิภาพแผ่นไทเท</mark> เนียมไดออกไซด์ด้วย	
	การย่อยสารละลายเมทิลีนบล <u>ู</u>	145
ภาคผนวก ฉ.	ภาพถ่ายลักษะสัณฐานวิทยาของแผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ก่อน – หลัง	
	ในทคลองย่อยสารละลายเมทิลีนบูลด้วยกระบวนการ โฟโตคะตะซิส <u></u>	148
ภาคผนวก ช.	บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างศึกษา	156
ประวัติผู้เขียน <u></u>		163

สารบัญตาราง

ตาราง	ที่ ห	น้า
2.1	ช่วงของกวามยาวกลื่นของรังสีอัลตราไวโอเลต (UV)	10
2.2	ตำแหน่งช่องว่างพลังงาน และขนาคช่องว่างพลังงานของสารกึ่งตัวนำชนิคต่าง ๆ	11
3.1	สภาวะทคลองเพื่อศึกษาผลของเวลาที่ <mark>ใช้</mark> ในการสังเคราะห์แผ่นไทเทเนียมที่มีต่อลักษณะ	
	พื้นผิวของไทเทเนียมไดออกไซด์รูป <mark>ท่อที่เ</mark> ศรียมโดยการแอโนไดซ์แบบพัลส์	37
3.2	สภาวะทดลองเพื่อศึกษาประเภทขอ <mark>งสารอิเ</mark> ล็กโทรไลต์ที่เหมาะสมต่อกระบวนการ	
	โฟโตอิเล็กโตรคะตะ ไลซิสของชุด <mark>ก</mark> ารทุด <mark>ล</mark> องที่ 2	<u>44</u>
3.3	สภาวะทดลองเพื่อศึกษาหาค่าค <mark>วาม</mark> ต่างศักย์ <mark>ที่เห</mark> มาะสมต่อกระบวนการ โฟโตอิเล็กโตร-	
	คะตะไลซิสของชุดการทคลอ <mark>งที่ 2</mark>	<u>44</u>
3.4	สภาวะทดลองเพื่อศึกษาป <mark>ระเ</mark> ภทของขั้วไฟฟ้าร่ว <mark>มที่ส่</mark> งผลต่อกระบวนการโฟโตอิเล็กโตร-	
	คะตะไลซิสของชุดการ <mark>ทุ</mark> ดถองที่ 2	<u>45</u>
3.5	สภาวะทดลองเพื่อศึกษาคว <mark>ามต่างศักย์ที่เหมาะสม</mark> ของชุ <mark>ดก</mark> ารทดลองที่ 3 ส่งผลต่อ	
	กระบวนการ โฟ โตอิเล็ก โตรคะตะ ไลซิส	46
3.6	สารละลายมาตรฐ <mark>านกลูโ</mark> กสุความเข้มข้นต่าง ๆ ที่ใช้เป็ <mark>นตัวแ</mark> ทนน้ำเสียในการหาค่า	
	ซีโอดีด้วยกระบวนก <mark>ารโฟโตอิเล็กโตรคะตะใลซิสของชุ</mark> ดการทดลองที่ 3 ครั้งที่ 1	47
3.7	สารละลายมาตรฐานกลูโคสความเข้มข้นต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวแทนน้ำเสียในการหาค่า	
	ซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสของชุดการทดลองที่ 3 ครั้งที่ 2	48
3.8	สารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท (KHP) ความเข้มข้นต่าง ๆ ที่ใช้เป็น	
	ตัวแทนน้ำเสียในการหาค่าซีโอคีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการ	
	ทคลองที่ 3	<u>49</u>
3.9	วิธีวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการ	
	แอโนไดเซซันแบบพัลส์ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าซีโอดี	<u>5</u> 1
4.1	สภาวะการทคลองที่จะเปรียบเทียบลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน	
	แบบส่องกราด (FESEM)	<u>.</u> 54
4.2	ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ทำการสังเกราะห์ด้วยกระบวนการ	
	แอโนไคซ์แบบพัลส์ของสภาวะการทคลองที่ 1	<u>55</u>

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารา	งที่ หน้า
4.3	ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียมไคออกไซด์ที่ทำการสังเคราะห์ด้วยกระบวนการ
	แอโนไคซ์แบบพัลส์ของสภาวะการทคลองที่ 2 <u></u> 56
4.4	ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ทำการสังเคราะห์ด้วยกระบวนการ
	แอโนไคซ์แบบพัลส์ของสภาวะการท <mark>ดล</mark> องที่ 357
4.5	ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียมไดออก <mark>ไซ</mark> ด์ที่ทำการสังเคราะห์ด้วยกระบวนการ
	แอโนไคซ์แบบพัลส์ของสภาวะการ <mark>ทคลอง</mark> ที่ 458
4.6	เปรียบเทียบลักษณะ ไทเทเนียม ไดอ <mark>อ</mark> ก ไซด์ที่เกิดขึ้น ในแต่ละสภาวะการสังเคราะห์ <u></u> 61
4.7	สภาวะการทคลองลคระยะเวลากา <mark>ร</mark> สังเครา <mark>ะ</mark> ห์ตัวเร่งปฏิกิริยาทั้งหมด62
4.8	ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียม <mark>ได</mark> ออกไซด์ที <mark>่ท</mark> ำการทดลองลดระยะเวลาการสังเคราะห์ ะ
	ทั้งหมด63
4.9	ค่า Photocurrent density ของแผ่น TiO ₂ ที่ผ่านการแอ ในใคซ้แบบพัลสัและแบบการจ่ายความ
	ต่างศักย์คงที่ ใช้ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 3 ชั่วโมง67
4.10	ค่า Photocurrent density ของแผ่น TiO ₂ ที่ผ่านการแอโนใดซ์แบบพัลส์
4.11	ค่า Photocurrent density ที่สภาวะการสังเคราะห์ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที
	ระยะเวลาการสังเค <mark>ราะห์ทั้ง</mark> หมด 1.5 ชั่วโมง เปรียบเท <mark>ียบกับ</mark> 3 ชั่วโมง <u></u> 71
4.12	เปรียบเทียบพื้นที่ใต้กรา <mark>ฟของแบลงก์และสารละลา</mark> ยมาตรฐานกลูโกสที่ความต่างศักย์ 0.5
	โวลต์ และ 2.0 โวลต์ ที่ความเข้มข้นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ต่าง ๆ81
4.13	ค่าซีโอดีจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรกะตะใลซิสเปรียบเทียบกับค่าซีโอดีทฤษ <u>ฎี</u> 87
4.14	เปรียบเทียบค่าพื้นที่ใต้กราฟจากสารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท93
จ.1	ประสิทธิภาพการย่อยสลายเมทิลีนบูลด้วยกระบวนการโฟโตคะตะไลซิสของตัวเร่งปฏิกิริยา
	ใทเทเนียมใดออกไซด์ทั้ง 6 แผ่น146
จ.2	ทคสอบทางสถิติด้วยวิชี ANOVA ของการย่อยสลายสารเมทิลีนบูลด้วยกระบวนการ
	โฟโตคะตะ ไลซิสของตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไคออกไซค์ทั้ง 6 แผ่น147
ฉ.1	ลักษณะสัณฐานวิทยาของแผ่นไทเทเนียมไคออกไซค์ก่อน – หลังในทคลองย่อยเมทิลีนบูล
	ด้วยกระบวนการโฟโตกะตะซิส149

สารบัญรูป

รูปที	ĥ	น้ำ
2.1	ค่าช่องว่างของพลังงาน (Band Gap) ของสารกึ่งตัวนำชนิคต่างๆค่าช่องว่างของพลังงาน	
	(Band Gap) ของสารกึ่งตัวนำชนิดต่างๆ	7
2.2	สเปกตรัมคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า	9
2.3	โครงสร้างผลึกของไทเทเนียมไดออ <mark>กไซค์</mark>	<u>12</u>
2.4	โครงสร้างหกเหลี่ยมของชั้นอะลูมิเ <mark>นี</mark> ้ยมออ <mark>ก</mark> ไซค์	<u>14</u>
2.5	รูปแบบการเกิดชั้นออกไซด์บนพื้น <mark>ผิ</mark> วไทเท <mark>เ</mark> นียมไดออกไซด์	15
2.6	สัญญาณพัลส์	16
2.7	ส่วนประกอบของสัญญาณพัลส์	.16
2.8	หลักการเซลล์ไฟฟ้าเคมีทองและสังกะสี	18
2.9	กระบวนการอิเล็กโทรไลซิส	<u>19</u>
2.10	เซลล์ไฟฟ้าแบบสามขั้ว (three-electrode cell)	_20
2.11	กระบวนการโฟโ <mark>ตอิเล็ก</mark> โตรคะตะไลซิส (Photoelectrocatalysis)	_22
2.12	การวัคซีโอดีด้วยวิธีการโฟโตอิเล็กโตรกะตะไลซิสแบบ Nonexhaustive	<u>.</u> 31
3.1	ขั้นตอนการศึกษาวิจัย	<u>33</u>
3.2	การเตรียมแผ่นไทเทเนียมที่จะใช้ในการสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์ <u>.</u>	_34
3.3	ลักษณะการสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาด้วยกระบวนการแอนโนไคเซชัน <u></u>	<u>.</u> 35
3.4	วิธีการสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไคเซชัน	<u>.</u> 35
3.5	ลักษณะการแอโนไดซ์แบบพัลส์	<u>.</u> 38
3.6	ถังปฏิกรณ์ชุดการทดลองที่ 1	<u>.</u> 39
3.7	เกรื่องมือที่ใช้จ่ายค่ากวามต่างศักย์และวัคก่ากระแสไฟฟ้าที่สร้างขึ้น	<u>39</u>
3.8	ถังปฏิกรณ์ชุดการทดลองที่ 2	_40
3.9	เกรื่องคิจิตอล มัลติมิเตอร์ รุ่น keysight 34465a ที่ใช้ในการวัดกระแส	41

Id

v

รูปที่	ห	เน้า
3.10	วิธีวิเคราะห์ค่าซีโอคีด้วยวิธีรีฟลักซ์แบบปิด (Close Reflux, Titrimetric Method)	_42
3.11	กราฟที่ได้จากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	_50
4.1	ภาพถ่าย FESEM กำลังขยาย 50,000 เท่าของแผ่น TiO₂ ที่ผ่านการแอโนไดซ์	
	ที่ความต่างศักย์ 20 โวลต์(แบบต่อเนื่อ <mark>ง) เ</mark> ป็นระยะเวลา 3 ชั่วโมง	_53
4.2	ภาพถ่าย FIB-FESEM แสดงความหน <mark>าชั้</mark> นออกไซด์ของแผ่น TiO ₂ ที่ผ่านการแอโนไดซ์ <u></u>	<u>.</u> 65
4.3	ภาพถ่าย FIB-FESEM แสดงความห <mark>นาชั้นอ</mark> อกไซด์ของแผ่น TiO2 ที่ผ่านการแอโนไดซ์	
	ด เมระยะเวลาพ เชการสงเคราะหพุงหมด	<u>.</u> 66
4.4	กราพ Photocurrent density ของแผน TiO2 ทผานการแอ เน เดชแบบพลสและ	
	แบบการจายความตางศกยคงที่โชระยะเวลาการสงเคราะหางหมด 3 ชว โมง	<u>.</u> 68
4.5	กราฟ Photocurrent density ของแผ่น TiO ₂ ที่ผ่านการแอโนไดซ์แบบพัลส์ทั้งหมด	<u>.</u> 68
4.6	กราฟ Photocurrent density ของแผ่น TiO₂ ที่ผ่านการแอโนไคซ์แบบพัลส์ โดย	
	เปรียบเทียบระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 0.5_1_1.5 และ 3 ชั่วโมง	_70
4.7	กราฟ Photocurrent density ที่สภาวะการสังเคราะห์ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที	
	ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 1.5 ชั่วโมง เปรียบเทียบกับ 3 ชั่วโมง	_71
4.8	วิเคราะห์โครงสร้างผลึ <mark>กของออกไซค์ที่เกินบนพื้นผิวของ</mark> แผ่น TiO ₂ ด้วยเครื่อง XRD	<u>.</u> 72
4.9	การดูดกลื่นแสงของตัวเร่งปฏิกิริยาด้วยเครื่อง UV/VIS Spectrophotometer	_73
4.10	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	
	ของชุคการทคลองที่ 1 (ครั้งที่1)	_74
4.11	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการ โฟโตอิเล็กโตรคะตะ ไลซิส	
	ของชุดการทคลองที่ 1 (ครั้งที่2)	_75
4.12	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	
	ของชุดการทดลองที่ 1 (ครั้งที่3 <u>)</u>	76

รูปที่		หน้า
4.13	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าเปรียบเทียบการใช้ปากจระเข้คืบที่แผ่นไทเทเนียม-	
	ใดออกไซด์โดยตรง กับการคืบผ่านโลหะชนิดอื่น <u></u>	77
4.14	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าที่เปรียบเทียบประเภทของสารละลายอิเล็กโทรไลต์	
	ของชุดการทคลองที่ 2	78
4.15	เปรียบเทียบการตอบสนองของกระแ <mark>สไฟ</mark> ฟ้าที่ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์และ 2.0 โวลต์	
	ที่สารละลายอิเล็กโทรไลต์โซเคียม <mark>ซัลเฟต 0</mark> .1 โมลาร์ ของชุคการทคลองที่ 2 <u></u>	79
4.16	เปรียบเทียบการตอบสนองของกร <mark>ะ</mark> แสไฟฟ้ <mark>า</mark> ที่ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์และ 2.0 โวลต์	
	ที่สารละลายอิเล็กโทรไลต์โซเด <mark>ียม</mark> ซัลเฟต 0. <mark>5 โ</mark> มลาร์ ของชุดการทดลองที่ 2	80
4.17	เปรียบเทียบการตอบสนอง <mark>ขอ</mark> งกระแสไฟฟ้าที่ค <mark>วาม</mark> ต่างศักย์ 0.5 โวลต์และ 2.0 โวลต์	
	ที่สารละลายอิเล็กโทรไล <mark>ต์โซ</mark> เดียมซัลเฟต 0.5 โมลาร์ ของชุดการทดลองที่ 2	81
4.18	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าที่เปรียบเทียบประเภทของขั้วไฟฟ้าร่วม	82
4.19	เปรียบเทียบการต <mark>อบส</mark> นองของกระแสไฟฟ้าที่ความต่างศักย์ 0.1 (ก) และ 0.2 (ข) โวลต์	
	ของชุดการทดลองที่ 3	83
4.20	เปรียบเทียบการตอบสน <mark>องของกระแสไฟฟ้าที่กวามต่าง</mark> ศักย์ 0.3 V 0.4 V 0.5 V	
	และ 1.0 V ของชุดการทดลองที่ 3	84
4.21	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรกะตะไลซิส	
	ของชุดการทคลองที่ 3 (ครั้งที่ 1)	85
4.22	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรกะตะไลซิส	
	ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 2)	
4.23	้ ความสัมพันธ์ระหว่างค่าซีโอคีทางทฤษฎีและค่าซีโอคีจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตร-	
	คะตะใลซิสของชุดการทดลองที่ 3	
4.24	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากแบลงค์ โคยไม่มีการคืบสายไฟใหม่	
	ของชุดการทดลองที่ 3	

รูปที่		หน้า
4.25	ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพื้นที่ใต้กราฟ (Q _{nel}) กับค่าซีโอคีทางทฤษฎีของชุด	
	การทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 1)	89
4.26	ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพื้นที่ใต้กราฟ (Q _{nel}) กับค่าซีโอดีทางทฤษฎีของชุด	
	การทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 2)	90
4.27	ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพื้นที่ใต้กรา <mark>ฟ</mark> (Q _{ne}) กับค่าซีโอดีทางทฤษฎีของชุด	
	การทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 2) เมื่อตัดชุ <mark>ดข้อมูล</mark>	90
4.28	ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพื้นที่ใต้ก <mark>ร</mark> าฟ (Q _{ne}) กับค่าซีโอดีทางทฤษฎีของชุด	
	การทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 3)	91
4.29	ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพื้ <mark>นที่ใ</mark> ต้กราฟ (Q _{nel}) กับ <mark>ค่าซี</mark> โอดีทางทฤษฎีของชุด	
	การทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 3) เมื่อตัดชุดข้อมูล	91
ก.1	เครื่องมือ FESEM รุ่น JSM 7800F อาการเครื่องมือ 10 มหาวิทยาลัยเทก โนโลยีสุรนารี	104
ก.2	เครื่องมือ FIB-FE <mark>SEM อาการเกรื่องมือ 10 มหาวิทยาลัยเทก</mark> โนโลยีสุรนาร <u>ี</u>	105
ก.3	การทำงานของเครื่อง FIB	106
ก.4	เครื่องโพเทนชิโอสแต <mark>ทที่อาการเกรื่องมือ 6 มหาวิทยาลัย</mark> เทกโนโลยีสุรนาร <u>ี</u>	_107
ก.5	การหักเหของรังสี X-Ray	109
ก.6	เครื่องมือ X-ray Diffractrometer (XRD) ที่ มหาวิทยาลัยเทค โน โลยีสุรนารี	110
ก.7	เครื่องมือ UV-VIS Spectrophotometer ที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	<u>111</u>
V. 1	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการ โฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	
	ของชุดการทคลองที่ 1 ที่ความเข้มข้นกลูโคส 10 มิลลิกรัมต่อลิตร (ครั้งที่4)	<u>114</u>
ป.2	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการ โฟโตอิเล็ก โตรคะตะ ไลซิส	
	ของชุดการทคลองที่ 1 ที่ความเข้มข้นกลูโคส 10 มิลลิกรัมต่อลิตร (ครั้งที่ <i>5</i>)	115
ป.3	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการ โฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	
	ของชุดการทดลองที่ 1 ที่ความเข้มข้นกลูโคส 10 มิลลิกรัมต่อลิตร (ครั้งที่6)	116

รูปที่		หน้า
ข.4	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการ โฟโตอิเล็ก โตรคะตะ ไลซิส	
	ของชุดการทดลองที่ 1 ที่ความเข้มข้นกลูโคส 10 มิลลิกรัมต่อลิตร (ครั้งที่6)	
ค.1	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	
	ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 3)	
ค.2	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจาก <mark>กระบว</mark> นการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	
	ของชุดการทคลองที่ 3 (ครั้งที่ 4)	
ค.3	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจา <mark>ก</mark> กระบว <mark>นการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส</mark>	
	ของชุดการทคลองที่ 3 (ครั้งที่ 5)	
ค.4	การตอบสนองของกระแส <mark>ไฟฟ้</mark> าจากกระบวนกา <mark>ร โฟ</mark> โตอิเล็ก โตรคะตะ ไลซิส	
	ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 6)	
ค.5	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส	
	ของชุดการทคลองที่ 3 (ครั้งที่ 7)	
ค.6	การตอบสนองของ <mark>กระแสไฟฟ้าจากก</mark> ระบวนการ โฟโตอิเล็ก โตรคะตะ ไลซิส	
	ของชุดการทคลองที่ 3 (ครั้ <mark>งที่ 8)</mark>	
ค.7	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการ โฟโตอิเล็ก โตรคะตะ ไลซิส	
	ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 9) ยาเทคโนโลย 🧠	
ค.8	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการ โฟโตอิเล็ก โตรคะตะ ไลซิส	
	ของชุดการทคลองที่ 3 (ครั้งที่ 10)	126
۹.1	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 5 mg/L ครั้งที่ 1	
٩.2	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 10 mg/L ครั้งที่ 1	
۹.3	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 20 mg/L ครั้งที่ 1	
१ .4	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 50 mg/L ครั้งที่ 1	130
۹.5	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 100 mg/L ครั้งที่ 1	130

รูปที่		หน้า
۹.6	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 150 mg/L ครั้งที่ 1	131
१.7	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 200 mg/L ครั้งที่ 1	131
٩.8	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 250 mg/L ครั้งที่ 1	132
۹.9	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ <mark>KH</mark> P 300 mg/L ครั้งที่ 1	132
1 .10	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าขอ <mark>ง KH</mark> P 400 mg/L ครั้งที่ 1	133
१. 11	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าขอ <mark>ง KHP 5</mark> 00 mg/L ครั้งที่ 1	133
۹.12	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 5 mg/L ครั้งที่ 2	
۹.13	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้ <mark>าข</mark> อง KHP 10 mg/L ครั้งที่ 2	
१. 14	การตอบสนองของกระแส <mark>ไฟฟ้</mark> าของ KHP 20 mg/L ครั้งที่ 2	135
۹.15	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 50 mg/L ครั้งที่ 2	135
1 .16	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 100 mg/L ครั้งที่ 2	136
1 .17	การตอบสนองขอ <mark>งกร</mark> ะแสไฟฟ้าของ KHP 150 mg/L ครั้งที่ 2	
1 .18	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 200 mg/L ครั้งที่ 2	137
۹.19	การตอบสนองของกระแส <mark>ไฟฟ้าของ KHP 250 mg/L ครั้</mark> งที่ 2 <u>.</u>	137
٩.20	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 300 mg/L ครั้งที่ 2	
۹.21	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 400 mg/L ครั้งที่ 2	
٩.22	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 500 mg/L ครั้งที่ 2	139
٩.23	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 5 mg/L ครั้งที่ 3	139
1 .24	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 10 mg/L ครั้งที่ 3	
٩.25	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 20 mg/L ครั้งที่ 3	
٩.26	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 50 mg/L ครั้งที่ 3	141
१.27	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 100 mg/L ครั้งที่ 3	141
٩.28	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 150 mg/L ครั้งที่ 3	

รูปที่		หน้า
٩.29	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 200 mg/L ครั้งที่ 3	142
۹.30	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 250 mg/L ครั้งที่ 3	143
۹.31	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 300 mg/L ครั้งที่ 3	
٩.32	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ <mark>KH</mark> P 400 mg/L ครั้งที่ 3	144
٩.33	การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 500 mg/L ครั้งที่ 3	144
ə. 1	เปรียบเทียบการย่อยสลายสารเมทิล <mark>ีนบูลด้ว</mark> ยกระบวนการโฟโตคะตะไลซิสของ	
	ตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ทั้ง 6 <mark>แ</mark> ผ่น	147

ନ

บทนำ

1.1. ความสำคัญและความเป็นมา

น้ำเป็นส่วนประกอบของผิวโลกในอัตรา 3 ใน 4 ส่วน โดยสภาพส่วนใหญ่อยู่ในสภาพของ น้ำเก็มในทะเล 97 เปอร์เซ็นด์ เป็นน้ำแข็งตามขั้วโลก 2 เปอร์เซ็นด์ และเป็นน้ำจืดตามแม่น้ำ ลำกลองต่าง ๆ 1 เปอร์เซ็นด์ น้ำเป็นทรัพยากรที่สามารถเกิดหมุนเวียนได้เรื่อย ๆ ไม่มีวันหมดสิ้น อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่สำคัญและมีกวามจำเป็นในการคำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทุกชนิด และยังมีกวาม จำเป็นทั้งในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ซึ่งมีกวามสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ ปัจจุบันกวามต้องการน้ำมีมากขึ้น ตรงกันข้ามกับกุณภาพน้ำที่มีกุณภาพต่ำลง และเกิดเป็นปัญหา น้ำเสีย โดยปัญหาการเกิดน้ำเสียมีหลากหลายสาเหตุ ได้แก่ ทิ้งจากบ้านเรือน น้ำเสียจากโรงงาน อุตสาหกรรม น้ำฝนพัดพาเอาสารพิษที่ตกค้างจากแหล่งเกษตรกรรมลงสู่แม่น้ำลำกลอง รวมถึงขยะ มูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่ถูกทิ้งลงสู่แม่น้ำสำกลองก็เป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา น้ำแน่าเสีย ซึ่งน้ำเสียที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิตทุกชนิดในน้ำ ส่งผลต่อสุขภาพอนามัย ของมนุษย์ และทำให้ไม่สามารถนำน้ำในแม่น้ำนั้นกลับมาใช้ประโยชน์ได้ทั้งทางอุปโภค บริโภค เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม ในการตรวจสอบกวามสกปรกของน้ำเสียจำเป็นต้องมีดัชนิหรือ ดัวชี้วัด ซึ่งในการวิเกราะห์กุณลักษณะของน้ำเสียที่นิยมใช้ ได้แก่ การวิเกราะหก่าออกซิเจนละลาย น้ำ (DO), ก่าบีโอดี (BOD), ก่าซีโอดี (COD), ก่าดวามกรด-ด่าง (pH) เป็นด้น

สารอินทรีย์การ์บอนที่สามารถย่อยสถายใด้เป็นส่วนประกอบหนึ่งในน้ำ ซึ่งสามารถใช้เป็น ตัวชี้วัดคุณภาพของน้ำได้ ซึ่งสารอินทรีย์นี้เป็นสาเหตุของการถดถงของปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ ที่มีความจำเป็นในการคำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในน้ำ ดังนั้นในการประเมินปริมาณสารอินทรีย์ ในน้ำทิ้งหรือน้ำเสียจากแหล่งต่าง ๆ จึงนิยมตรวจค่าบิโอดี (Biochemical oxygen demand : BOD) ซึ่งก็คือค่าปริมาณออกซิเจนที่จุลินทรีย์ใช้ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำ แต่ปัญหาการตรวจ ก่าบิโอดี คือ ไม่สามารถทำได้รวดเร็วทันที ต้องใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 5 วัน จึงจะทราบผล การวิเคราะห์ ฉะนั้นค่าซีโอดี (Chemical oxygen demand : COD) จึงเป็นที่นิยมใช้กันมาก ในการประเมินปริมาณสารอินทรีย์ในน้ำทิ้ง เนื่องจากเป็นวิธีที่ให้ผลการวิเคราะห์ในระยะเวลา อันสั้น (3 – 5 ชั่วโมง) เมื่อเทียบกับการวัดในรูปแบบของค่าบิโอดี ค่าซีโอดี (Chemical oxygen demand : COD) เป็นวิธีวิเคราะห์ปริมาณออกซิเจนทั้งหมด ที่ต้องการเพื่อใช้ในการออกซิไดซ์ (Oxidize) สารอินทรีย์ในน้ำให้กลายเป็นการ์บอนไดออกไซด์ และน้ำ โดยในการวิเคราะห์หาค่าซีโอดีตามวิธีมาตรฐานมีด้วยกัน 3 วิธี ได้แก่ วิธี Open Reflux, วิธี Closed Reflux ; Titrimetric Method และ วิธี Closed Reflux ; Colorimetric Method ซึ่งในแต่ละ วิธีจะมีข้อบ่งชี้ในการใช้ที่แตกต่างกันแต่ทุกวิธีจะมีหลักการเหมือนกัน กล่าวคือ สารอินทรีย์ในน้ำ เกือบทั้งหมดจะถูกออกซิไดซ์ด้วยตัวออกซิไซด์อย่างแรง (Strong Oxidizing Agent) ซึ่งปัจจุบันนี้ใช้ โปแตสเซียมใดโครเมต (Potassium dichromate : K₂Cr₂O₇) ภายใด้สภาวะที่เป็นกรด ดังนั้นจึง จำเป็นต้องใช้การรีฟลักซ์ (Reflux) เพื่อป้องกันการสูญหายของสารเคมีและสารที่ระเหยได้ จากนั้น จึงไทเทรตหาปริมาณ โปแตสเซียมใดโครเมตที่เหลืออยู่ด้วยเฟอรัสแอม โมเนียมซัลเฟต (ferrous ammonium sulfate : FAS) โดยใช้เฟอโรอีน (ferroin) เป็นอินดิเคเตอร์ มีการเดิมสารละลาย ซิลเวอร์ซัลเฟต (AgSO₄) เพื่อเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา เพื่อเจ็มสารรบกวนที่สำคัญคือ คลอไรด์ (Cl⁻) ฉะนั้นจึงด้องใส่มอร์คิวริกซัลเฟต (HgSO₄) เพื่อไปจับกับคลอไรด์ ให้อยู่ในรูปของ mercuric chloride complex จึงจะทำให้ได้ก่าซีโอดีที่ถูกต้อง

จากวิธีการวิเคราะห์หาค่าซีโอดีที่กล่าวมานั้น ชี้ให้เห็นว่าในการวิเคราะห์จำเป็นต้องใช้ สารเคมีที่มีส่วนประกอบของโลหะหนักและสารเคมีอันตาย เช่น HgSO4 และ K2Cr2O7 นอกจากนี้ ยังมีกรดซัลฟีวริก (H2SO4) ซึ่งเป็นกรดชนิดเข้มข้น มีความสามารถในการกัดกร่อนสูง รวมไปถึง สารละลายซิลเวอร์ซัลเซต (Ag2SO4) ที่มีราคาแพง ทั้งหมดนี้ถือได้ว่าเป็นข้อเสียของการวิเคราะห์ หาค่าซีโอดีตามวิธีมาตรฐานไดโกรเมต

ในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมามีนักวิจัยคิดค้นวิธีการหาค่าซีโอดีด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น อาศัย หลักการออกซิไดซ์โดยกลื่นไมโครเวฟ (microwave-assisted) หรือหลักการอัลตราซาวน์ (ultrasound – assisted) (Domini, Hidalgo, Marken, & Canals, 2006) เพื่อช่วยในการออกซิไดซ์ สารอินทรีย์ รวมถึงยังมีการเพิ่มตัว oxidizing agent เพื่อให้การออกซิไดซ์สารอินทรีย์นั้น มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น (Domini, Vidal, & Canals, 2009) รวมถึงยังมีนักวิจัยหลายกลุ่มได้ ทำการศึกษาการประยุกต์ใช้กระบวนการโฟโตคะตะไลซิสเพื่อช่วยในการย่อยสลายสารอินทรีย์ แทนการใช้สารเคมี โดยมีการสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาหลากหลายรูปแบบ เช่น ไทเทเนียม-ใดออกไซด์ในรูปแบบเม็ดลูกปัด (Kim et al., 2001) หรือจะเป็นไทเทเนียมไดออกไซด์ในรูปแบบ ฟิล์มบาง (Chen et al., 2005) เป็นต้น นอกจากนี้วิธีการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสก็ยังสามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์หาก่าซีโอดีได้อีกด้วย โดยกลุ่มนักวิจัยได้ทำการศึกษา ตัวเร่งปฏิกิริยาต่าง ๆ ได้แก่ การประยุกต์ใช้ฟิล์มไทเทเนียมไดออกไซด์รูพรุนขนาดนาโน เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา (Zhao, Jiang, Zhang, Catterall, & John, 2004), การใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์ รูปท่องนาดนาโนเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา (J. Zhang et al., 2009) รวมไปถึงการใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์ ที่เป็นเส้นใยในระดับนาโนเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา (Mu, Li, Zhang, & Wang, 2011) เป็นต้น

กระบวนการเร่งปฏิกิริยาด้วยแสงเป็นกระบวนการที่อาศัยวัสดุกึ่งตัวนำร่วมกับการใช้ พลังงานแสง โดยพลังงานแสงที่ใช้อาจเป็นแสงจากควงอาทิตย์หรือแสงจากหลอดยูวี ซึ่งจะต้องมี พลังงานมากพอที่จะกระตุ้นให้ตัวเร่งปฏิกิริยาเกิดการปลดปล่อยอิเล็กตรอนออกมา กระบวนการนี้ จำเป็นจะต้องอาศัยวัสดุที่มีคุณสมบัติเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาเมื่อถูกกระตุ้นด้วยแสง เพื่อมาเพิ่ม ประสิทธิภาพของกระบวนการ เช่น ไทเทเนียมใดออกไซด์ (TiO₂), ทังสเตนไตรออกไซด์ (WO₃) หรือซิงก์ออกไซด์ (ZnO) เป็นต้น ซึ่งตัวเร่งปฏิกิริยาที่นิยมใช้กันมาก คือ ไทเทเนียมไดออกไซด์ เนื่องจากก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมน้อย อีกทั้งมีราคาถูกเมื่อเปรียบเทียบกับวัสดุชนิดอื่น เช่น ตะกั่วเทลลูไรด์ เป็นต้น

กลไกการเร่งปฏิกิริยาด้วยแสงเริ่มจาก เมื่อไทเทเนียมไดออกไซด์ถูกกระตุ้นด้วยแสง ที่มีความยาวคลื่นที่ให้พลังงานมากกว่าแถบช่องว่างพลังงาน ซึ่งมักใช้ที่ความยาวคลื่นต่ำกว่า 390 นาโนเมตร โดยไปกระตุ้นอิเล็กตรอนที่แถบเวเลนซ์ (valence-band) ให้อิเล็กตรอนเคลื่อนที่ ไปยังแถบคอนดักชัน (conduction band) ทำให้เกิดช่องว่างที่ไม่มีอิเล็กตรอนขึ้นที่แถบเวเลนซ์ เรียกว่าช่องว่างอิเล็กตรอนหรือโฮล (hole: h⁺) ซึ่งมีประจุบวก ในขณะที่อิเล็กตรอนมีประจุลบ และ ที่ช่องว่างอิเล็กตรอนจะทำปฏิกิริยากับน้ำและหมู่ไฮดรอกซิล (OH) เกิดเป็นไฮดรอกซิลเรดิกัล (hydroxyl radical; OH•) ซึ่งเป็นตัวออกซิไดซ์ที่แรง สามารถทำให้โมเลกุลของสารอินทรีย์แตกตัว กลายเป็นน้ำและคาร์บอนไดออกไซด์ในที่สุด

การวิเคราะห์หาค่าซีโอดีในครั้งนี้ใช้กระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสโดยใช้หลักการ ของกระบวนการนี้คือ การนำกระบวนการโฟโตคะตะไลซิสมาประยุกต์เข้ากับเซลล์ไฟฟ้า แบบ 3 ขั้ว กล่าวคือ มีการให้พลังงานแสงจากแหล่งกำเนิดแสงภายนอก เช่น แสงอัลตราไวโอเล็ต กับตัวตัวเร่งปฏิกิริยาเพื่อกระตุ้นทำให้เกิดอิเล็กตรอนและที่ว่างของอิเล็กตรอน และในที่สุดจะเกิด เรดิคอลที่มีความสามารถในการออกซิไดซ์สารอินทรีย์ได้ และเมื่อต่อเข้ากับเซลล์ไฟฟ้าแบบ 3 ขั้ว ซึ่งมีการจ่ายความต่างศักย์ให้ขั้วไฟฟ้าใช้งานด้วยเพื่อช่วยให้การออกซิไดซ์สารอินทรีย์เป็นไปอย่าง สมบูรณ์มากขึ้น และสามารถวัดก่าความสัมพันธ์ระหว่างกระแสและความต่างศักย์ของเซลล์ไฟฟ้าที่ อยู่ในสารละลายได้อีกด้วย

1.2. วัตถุประสงค์

 1.2.1. เพื่อสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการแอโนไดเซซัน แบบพัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา เพื่อประยุกต์ใช้ในกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสในการ วิเคราะห์ก่าซีโอดี

 1.2.2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อในการวิเคราะห์หาก่า ซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรกะตะไลซิส

1.3. ขอบเขตการศึกษา

1.3.1. ทำการศึกษาวิเคราะห์คุณลักษณะของไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมด้วย กระบวนการแอโนไดเซซัน โดยศึกษาลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้อง Field Emission Scanning Electron Microscope (FESEM), ศึกษาความหนาของชั้นออกไซด์จากกล้อง Focused Ion Beam Scanning Electron Microscopes (FIB-FESEM), อิเล็กตรอนที่เกิดขึ้นในรูปของค่าความหนาแน่น กระแสไฟฟ้าที่เกิดจากการฉายแสงผ่านตัวเร่งปฏิกิริยา (Photocurrent density), วิเคราะห์โครงสร้าง ผลึกของออกไซด์ด้วยเครื่องวิเกราะห์การเลี้ยวเบนรังสีเอ็กซ์ หรือ X-ray Diffractometer (XRD) และการศึกษาคุณสมบัติของการดูดกลืนแสงของตัวเร่งปฏิกิริยาด้วยเครื่อง UV-VIS Spectrophotometer

1.3.2. ทำการหาค่าซีโอดี ด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส โดยใช้ไทเทเนียม ใดออกไซด์ที่สังเคราะห์ขึ้นจากกระบวนการแอโนไดซ์แบบพัลส์

1.3.3. ตรวจสอบปัจจัยที่มีผลต่อการวิเคราะห์ก่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตร กะตะไลซิสโดยการเปรียบเทียบกับวิธีวิเคราะห์ก่าซีโอดีมาตรฐานไดโครเมตแบบ Close reflux

้^{วักยา}ลัยเทคโนโลยีสุร

1.4. สมมติฐาน

1.4.1. ไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่สังเคราะห์ด้วยกระบวนการแอโนไดซ์แบบพัลส์ สามารถให้ Photocurrent density ที่สูงกว่าการแอโนไดซ์แบบจ่ายความต่างศักย์คงที่

1.4.2. ไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่ทำการแอโนไดซ์แบบพัลส์ สามารถนำมาใช้เป็น ตัวเร่งปฏิกิริยาในการวัดค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส

1.5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

 1.5.1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยา และทราบถึงความ ถูกต้องและแม่นยำของตัวเร่งปฏิกิริยาในการวิเคราะห์หาก่าซีโอดี เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีมาตรฐาน ใดโครเมต

1.5.2. การสังเคราะห์ไทเทเนียมใดออกไซด์รูปท่อ สามารถสังเคราะห์ได้ด้วยกระบวนการ แอโนไดเซซัน

 1.5.3. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการวิเคราะห์ค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็ก โตรคะตะไลซิส

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1. กระบวนการโฟโตคะตะใลซิส (Photocatalysis)

กระบวนการโฟโตคะตะ ไลซิสมีพื้นฐานมาจากปฏิกิริยาโฟโตเคมี (Photochemistry) ้เป็นปฏิกิริยาที่ใช้แสงเป็นตัวกระตุ้นโมเลกุลของสาร และหากการกระตุ้นด้วยแสงนั้นมีการกระตุ้น ร่วมกับตัวเร่งปฏิกิริยาจะเรียกว่า โฟโตคะตะ<mark>ใก</mark>ซิส (Photocatalysis)

้กระบวนการ โฟโตคะตะ ไลซิสถือ<mark>เป็นกร</mark>ะบวนการออกซิเคชั่น โคยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาด้วย แสง ประกอบด้วยกันสองขั้นตอน คือ การดูดติด (Adsorption) และการฉายแสง (Irradiation) ซึ่งมี ้องค์ประกอบพื้นฐานสำคัญสองอย่าง ไ<mark>ด้</mark>แก่ พลั<mark>ง</mark>งานแสงและตัวเร่งปฏิกิริยา เช่น ไทเทเนียมไค ้ออกไซด์ ซิงค์ออกไซด์ ทั้งสเตนไต<mark>รออ</mark>กไซด์ เ<mark>ป็นต</mark>้น กระบวนการโฟโตคะตะไลซิสสามารถ ้บำบัคมลพิษน้ำและอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังมีอีกหลาย ๆ ปัจจัยที่ส่งผลต่อ กระบวนการ โฟโตคะตะ ไลซิส <mark>เช่น</mark> ความเป็นกรุดด่าง <mark>อุณ</mark>หภูมิ ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ ความ เข้มแสง และความเข้มข้นเริ่มต้นของสารมลพิษ เป็นต้น

2.1.1. กลไกของปฏิกิริยาโฟโตคะตะไลซิส

้วัสดุกึ่งตัว<mark>นำที่ใช้</mark>เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาสามารถแบ่งออกตามโครงสร้างพลังงานของ อิเล็กตรอนได้ 2 แถบพลังงา<mark>น คือ แถบวาเลนซ์แบนด์</mark> (Valence band) เป็นแถบพลังงานที่มี พลังงานอิเล็กตรอนสูง และแถบคอนคักชั่นแบนค์ (Conduction band) เป็นแถบพลังงานที่ไม่มี อิเล็กตรอนอยู่ แถบพลังงานทั้งสองจะถูกแยกออกจากกันด้วยระยะห่างที่เรียกว่า แบนด์แกบ (Band gap) ค่าของช่องว่างพลังงาน (Energy Gap) จะขึ้นอยู่กับชนิดของตัวกลาง โดยตัวกลางแต่ละ ชนิดจะมีก่าต่างกันออกไปดังรูปที่ 2.1 จากนั้นเมื่อวัสดุกึ่งตัวนำได้รับพลังงานแสงที่มากกว่า ์แบนด์แกบ อิเล็กตรอนในชั้นวาเลนซ์แบนด์จะถูกกระตุ้นให้เกลื่อนที่ไปยังกอนดักชันแบนด์ ทำให้ เกิดเป็นที่ว่างของอิเล็กตรอน (Hole ; h+) ขึ้นที่วาเลนซ์แบนด์ ดังสมการที่ 2.2 ซึ่ง Hole จะทำ ปฏิกิริยาออกซิเคชันกับไฮครอกไซค์อิออน (OH-) เกิดเป็นไฮครอกซิลเรดิคอล (Hydroxyl redical ; OH•) ดังสมการที่ 2.3 ส่วนในแถบคอนดักชันแบนด์อิเล็กตรอนจะเกิดปฏิกิริยารีดักชันกับ ออกซิเจนที่อยู่รอบ ๆ เกิดเป็นซุปเปอร์ออกไซด์อิออนเรดิคอล (Superoxide Ion Radical: O2•-)

ดังสมการที่ 2.4 และเกิดเปอร์ไฮดรอกซิลเรดิคอล (Perhydroxyl Radical: OH2•) ดังสมการที่ 2.5 (Kazuhito, Hiroshi, & Akira, 2005; Tseng, Juang, & Huang, 2012)

รูปที่ 2.1 ค่าช่องว่างของพลังงาน (Band Gap) ของสารกึ่งตัวนำชนิดต่างๆ (Bard & Faulkner, 1980; Ola & Maroto-Valer, 2015; Tran, Wong, Barber, & Loo, 2012; K. Wang et al., 2015)

กรณีที่ในระบบการทดลองมีออกซิเจนไม่เพียงพอ โฟตอน (H⁺) ซึ่งเกิดจากการ แตกตัวของน้ำ (สมการที่ 2.1) จะเข้ามามีบทบาทเข้ารับอิเล็กตรอนแทนและเกิดเป็นไฮโดรเจน เรดิกอล (Hydrogen Radical : H•) ตามสมการที่ 2.6 จากการศึกษาพบว่าไฮดรอกซิลเรดิกอลเป็น ตัวออกซิแดนท์หลักในกระบวนการโฟโตกะตะไลซิส เนื่องจากไฮดรอกซิลเรดิกอลเป็นสารที่ไว ต่อการเกิดปฏิกิริยาและสามารถย่อยสลายสารอินทรีย์ในน้ำได้ทุกชนิด หากไม่มีตัวรับหรือตัวให้ อิเล็กตรอนในระบบ อิเล็กตรอนสามารถรวมตัวกับที่ว่างของอิเล็กตรอน ได้อีกเกิดปฏิกิริยาที่ เรียกว่าปฏิกิริยา Recombination ดังสมการที่ 2.7 ซึ่งจะรวมตัวเป็นความร้อนบริเวณพื้นผิวของ ตัวเร่งปฏิกิริยา (Dionysiou, Burbano, Suidan, Baudin, & Laîné, 2002; Wu, 2004)

กลไกของปฏิกิริยาโฟโตคะตะไลซิส (Mechanism of Photocatalysis Reaction)

$$e^{-}$$
 + h^{+} Heat (2.7)

2.2. พลังงานแสง

พลังงานแสงเป็นรังสี หรือคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าแต่ละชนิดมีความยาวคลื่น หรือความถี่คลื่น แตกต่างกัน โดยรังสีที่ประสาทตาสามารถรับรู้ได้ เรียกว่า แสง โดยมีความยาวคลื่นอยู่ในช่วง 4 x 10⁻⁷ ถึง 7 x 10⁻⁷ เมตร ส่วนรังสีที่มีความยาวคลื่นยาวกว่า หรือสั้นกว่าแสง ประสาทตาจะไม่ สามารถรับรู้ได้ เรียกว่า รังสีที่มองไม่เห็น เมื่อจัดเรียงลำดับตามความยาวคลื่น และความถิ่งองคลื่น เหล่านี้จะได้ สเปกตรัมของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Spectrum) แสดงดังรูปที่ 2.2 โดย รังสีที่มีความถิ่สูงจะมีพลังงานสูงกว่ารังสีที่มีความถิ่ต่ำ แม้มีแหล่งกำเนิดและการตรวจจับได้ที่ แตกต่างกัน แต่ก็มีสมบัติที่สำคัญเหมือนกัน คือ เคลื่อนที่ไปได้ด้วยความเร็วเท่ากับความเร็วแสง (3 x 10⁸ เมตรต่อวินาที) และมีพลังงานส่งผ่านไปในรูปของคลื่น โดยพลังงานแสงที่เลือกมาใช้ใน กระบวนการ โฟโตคะตะ ไลซิสส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงอัลตราไวโอเลตและช่วงแสงขาว (Visible) (Serpone & Pelizzetti, 1989)

รูปที่ 2.<mark>2 สเ</mark>ปกตรัม<mark>คลื่น</mark>แม่เหล็กไฟฟ้า

รังสีอัลตราไวโอเลต (UV) หรือรังสีเหนือม่วงเป็นรังสีกลิ่นแม่เหล็กไฟฟ้า ซึ่งมีกวามยาวกลิ่น อยู่ในช่วง 190 - 400 นาโนเมตร มีคุณสมบัติไม่แตกดัว รังสีอัลตราไวโอเลตเป็นเส้นแบ่ง ของรังสีชนิดแตกตัวได้และแตกตัวไม่ได้ สามารถแบ่งได้เป็นยูวีเอ (UVA) หรือรังสี อัลตราไวโอเลตกลิ่นยาว ยูวีบี (UVB) หรือรังสีอัลตราไวโอเลตกลิ่นกลาง และยูวีซี (UVC) หรือ รังสีอัลตราไวโอเลตกลิ่นยาว ยูวีบี (UVB) หรือรังสีอัลตราไวโอเลตกลิ่นกลาง และยูวีซี (UVC) หรือ รังสีอัลตราไวโอเลตกลิ่นขาว ยูวีบี (UVB) หรือรังสีอัลตราไวโอเลตกลิ่นกลาง และยูวีซี (UVC) หรือ รังสีอัลตราไวโอเลตกลิ่นสั้น ความยาวกลิ่นในช่วงต่าง ๆ แสดงดังตารางที่ 2.1 แหล่งกำเนิดที่สำคัญ ของรังสีอัลตราไวโอเลตได้แก่ 1) การแผ่รังสีของควงอาทิตย์จะมีการปล่อยรังสีออกมาหลายความ ยาวกลิ่น โดยรังสีอัลตราไวโอเลตและแสงขาวที่เดินทางมายังผิวโลก จะถูกดูดซึมไว้โดยชั้น บรรยากาศทำให้กวามเข้มข้นของรังสีลดลงอย่างรวดเร็ว เพราะถูกโอโซนที่ชั้นสตราโตสเฟียร์ ดูดซึมไว้ก่อนมาถึงพื้นโลก 2) แหล่งกำเนิดที่มนุษย์สร้างขึ้น วัตถุทุกชนิดที่ถูกทำให้ร้อนจนมี อุณหภูมิสูงกว่า 2,500 เกลวิน จะสามารถปล่อยรังสีอัลตราไวโอเลตได้ วัตถุประสงก์หลักที่มนุษย์ นำรังสีนี้มาใช้เพื่อประโยชน์ต่อสิ่งมีชีวิต สามารถทำใด้จากอุปกรณ์สร้างประกายไฟฟ้า หรือหลอด ฟลูออเรสเซนส์ หรือแหล่งกำเนิดของแสงที่สามารถปล่อยความยาวกลิ่นในช่วงที่ต่ำกว่า 260 นาโน เมตรได้ และสามารถทำให้เกิดโอโซนที่ใช้ประโยชน์ในการม่าเชื้อโรก

สเปกตรัมรังสี	ความยาวคลื่น (นาโนเมตร)		
	100-400		
I Iltravia lat	UV-A	315-400	
Oltraviolet	UV-B	280-315	
	UV-C	100-280	
Visible Radiation (Light)	400-760		

ตารางที่ 2.1 ช่วงของความยาวคลื่นของรังสีอัลตราไวโอเลต (UV)

การฉายแสงในกระบวนการโฟโตค<mark>ะ</mark>ตะไลซิส เป็นการให้พลังงานกับระบบในรูปของ พลังงานโฟตอนที่มากพอจะทำให้เกิดปฏิกิริยาขึ้นได้ สามารถคำนวณได้ด้วยสมการที่ 2.8 (Goswami, Hingorani, Greist, Goswami, & Block, 1999)

$$E = hV = \frac{hc}{\lambda}$$
(2.8)

เมื่อ	Е	คือ	ค่าพลังงาน <mark>โฟต</mark> อน (จูล)
	h	คือ	ค่าคงที่ของพลังค์ (4.135 x 10 ⁻¹⁵ อิเล็กตรอน โวลต์ต่อวินาที)
	ν	คือ	ค่ากวามถี่ (ต่อวินาที)
	c	คือ	ค่าค <mark>วามเร็</mark> วแสง (299 x 10 ⁶ เมตรต่อวินาที)
	λ	คือ	ค่ากวาม <mark>ยาวก</mark> ลื่น (นาโนเมตร)

ในกระบวนการโฟโตคะตะไลซิสที่ใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยานั้น เนื่องจากไทเทเนียมไดออกไซด์มีช่องว่างระหว่างแถบพลังงานประมาณ 3.2 โวลต์ ดังนั้นการใช้ พลังงานกับระบบจะต้องให้พลังงานที่มากกว่าหรือเท่ากับค่าของช่องว่างระหว่างแถบพลังงาน เมื่อ แทนก่าลงในสมการที่ 2.8 พบว่าแสงที่ใช้จะต้องมีความยาวคลื่นต่ำว่า 386 นาโมเมตร ซึ่งอยู่ในช่วง แสงยูวีปฏิกิริยาจึงจะสามารถเกิดขึ้นได้

10

2.3. ตัวเร่งปฏิกิริยาและการสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยา

ตัวเร่งปฏิกิริยาที่ถูกนำมาใช้ในกระบวนการโฟโตคะตะไลซิส ได้แก่ โลหะตัวนำ (Transition Metal) เช่น ทองแดง นิเกิล โครเมียม เป็นต้น แต่ที่นิมใช้กันมากจะเป็นสารกึ่งตัวนำ (Semiconductor) ซึ่งมีหลายชนิด (Hoffmann, Martin, Choi, & Bahnemann, 1995) ทั้งที่อยู่ในรูป ้ออกไซด์ และซัลไฟด์ สารกึ่งตัวนำแต่ละชนิด เช่น ไทเทเนียมไดออกไซด์ (TiO₂) ทั้งสเตนไตร ออกไซด์ (WO₃) ซิงก์ออกไซด์ (ZnO) และแร่สฟาเลอร์ไรต์ (ZnS) เป็นต้น จะมีค่าช่องว่างพลังงาน ที่แตกต่างกันตามตารางที่ 2.2

้ไทเทเนียมไดออกไซด์เป็นตัวกลางที่นิยมใช้กันมากที่สุด เนื่องจากมีช่วงของช่องว่าง พลังงานที่กว้างเมื่อเปรียบเทียบกับสารกึ่งตัวนำชนิดอื่น ๆ ยกเว้นสารกึ่งตัวนำชนิดที่มีสังกะสีเป็น ้ส่วนประกอบ แต่เนื่องจากสังกะสีมีความเป็นพิษ ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย จึงไม่นิยมใช้ ้ฉะนั้นไทเทเนียมไดออกไซด์จึงได้รับความสนใจในด้านต่าง ๆ เนื่องจากมีคุณสมบัติพิเศษที่เป็น ้ประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน เช่น มีความเสถียรต่อสารเคมี ไม่มีความเป็นพิษสูง หลังการใช้งานจะ เกิดการกัดกร่อนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เป็นตั<mark>วด</mark>ูดซับสารอินทรีย์ที่ดี โครงสร้างทางอิเล็กทรอนิกส์ ้เหมาะที่จะทำให้เกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันสารอินทรีย์ รวมถึงสามารถรีดักชันออกซิเจนได้ ใน ้งณะเดียวกัน อีกทั้งรากาค่อนข้างถูกเมื่อเ<mark>ปรียบเท</mark>ียบกับสารกึ่งตัวนำชนิดอื่น ในด้านสิ่งแวดล้อมมี ้การใช้งานไทเทเนียมไดออกไซด์อย่างแ<mark>พ</mark>ร่หลาย<mark></mark>ไม่ว่าจะเป็นด้านการทำน้ำให้บริสุทธิ์ การบำบัด ้น้ำเสีย การควบคุมของเสียอันตราย แ<mark>ละก</mark>ารบำบัค<mark>อา</mark>กาศ

้นอกจากนี้ไทเทเนียมไดออกไซค์ยังถูกนำม<mark>าใช้</mark>อย่างกว้างขวางในด้านการเปลี่ยนพลังงาน แสงไปเป็นพลังงานรูปอื่น เช่<mark>น เ</mark>ปลี่ยนเป็นพลังงา<mark>นใ</mark>ฟฟ้าในเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar cell) (Sun et al., 2009) และเปลี่ยนเป็นพลังงานเคมีในกระบวนการเร่งปฏิกิริยาแบบใช้แสง (Photocatalasis) เป็นต้น

ตารางที่ 2.2 ตำแหน่งช่อ<mark>งว่างพ</mark>ลังงาน และขนาดช่องว่างพลังงานของสารกึ่งตัวนำชนิดต่าง ๆ 100

Semiconductor	Valence Band	Conductance Band	Band gap	Band gap
Semiconductor	(eV)	(ev) ag	(eV)	Wavelength (nm)
TiO ₂ (Rutile)	+3.1	+0.1	3.0	380
TiO ₂ (anatase)	+2.9	-0.3	3.4	380
SnO ₂	+4.1	+0.3	3.9	318
ZnO	+3.0	-0.2	3.2	390
ZnS	+1.4	-2.3	3.7	336
WO ₃	+3.0	+0.2	2.8	443
CdS	+2.1	-0.4	2.5	497
CdSe	+1.6	-0.1	1.7	730

(Robertson, 1996)

2.3.1. ไทเทเนียมใดออกไซด์

ใทเทเนียมใดออกไซด์ หรือมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ไทเทเนีย (Titania) ซึ่งเป็น สารประกอบของออกไซด์ของโลหะไทเทเนียมซึ่งอยู่ในกลุ่มของโลหะทรานซิชั่น ไทเทเนียม-ใดออกไซด์จัดเป็นสารกึ่งตัวนำชนิดเอ็น (n-type semiconductor) (Lee et al., 2009) ซึ่งมีข้อมูล สมบัติทางกายภาพทั่วไปของไทเทเนียมไดออกไซด์ (บูรภัทร์ อินทรีย์สังวร, 2548) ดังนี้

สูตรเคมี : TiO ₂	
น้ำหนักโมเลกุล : 79.9 เอเอ็มยู (At	tomic Mass Unit)
จุดเดือด : 2,500 อ <mark>งศา</mark> เซลเ	ซียส
จุดหลอมเหลว : 1,830 อ <mark>งศา</mark> เซลเ	ซียส
ความหนาแน่น : อะนา <mark>เทส 3.8</mark> 4 เ	กรัมต่อลูกบาศก์เมตร

ไทเทเนียมไดออกไซด์ที่มีขนาดอนุภากในระดับนาโนเมตรมีพื้นที่ผิวจำเพาะมาก เป็นข้อดีในการนำไปใช้เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา เนื่องจากสารอินทรีย์ที่ในน้ำจะดูดซับบนบริเวณพื้นผิว ไทเทเนียมไดออกไซด์ได้ในปริมาณมาก ทำให้เกิดกระบวนการโฟโตคะตะไลซิสได้ดีกว่า ไทเทเนียมไดออกไซด์ที่มีพื้นที่ผิวจำเพาะต่ำ ไทเทเนียมไดออกไซด์จะอยู่ในรูปของผลึก 3 รูปแบบ คือ อะนาเทส (Anatase) รูไทล์ (Rutile) และบรุ๊กไกท์ (Brookite) โดยที่เฟสอะนาเทส และ รูไทล์จะมีโครงสร้างแบบเททระกอนอล ส่วนบรุ๊กไคท์มีโครงสร้างผลึกแบบออร์โทรอมบิก โดย ทุกโครงสร้างจะประกอบขึ้นจากหน่วยพื้นฐานรูปทรงแปดหน้า ไทเทเนียมหนึ่งอะตอมถูก ล้อมรอบด้วยออกซิเจนหกอะตอม แต่ละรูปแบบโครงสร้างขึ้นอยู่กับการบิดเบี้ยวของการจัดเรียง รูปทรงแปดหน้าบริเวณขอบ มุม และหน้า ดังแสดงในรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.3 โครงสร้างผลึกของไทเทเนียมไดออกไซด์ (ที่มา: <u>http://www.hardmaterials.de/html/tio2.html</u>) โดยปกติจะพบไทเทเนียมไดออกไซด์ในโครงสร้างผลึกแบบอะนาเทสและรูไทล์ โครงสร้างผลึกแบบอะนาเทสสามารถเปลี่ยนเป็นโครงสร้างผลึกรูไทล์ได้ที่อุณหภูมิสูง โครงสร้าง ผลึกทั้งอะนาเทสและรูไทล์เป็นที่นิยมนำมาศึกษากันโดยทั่วไปสำหรับปฏิกิริยาโฟโตคะตะไลซิส ซึ่งโครงสร้างผลึกแบบอะนาเทสจะให้ประสิทธิภาพในปฏิกิริยาสูงกว่าโครงสร้างผลึกรูไทล์ เนื่องจากโครงสร้างผลึกอะนาเทสเกิดการรวมตัวกันใหม่ของคู่อิเล็กตรอนและโฮลในอัตราที่ต่ำกว่า เพราะมีแถบช่องพลังงานที่มากกว่ารูไทล์ ยิ่งไปกว่านั้นโครงสร้างผลึกอะนาเทส สามารถเตรียมได้ ที่อุณหภูมิต่ำ ทำให้พื้นผิวมีไฮดรอกไซด์อิออน (OH) มากกว่า ซึ่งจะสามารถผลิตเไฮดรอกซิล เรดิกอล (OH) ได้มาก

จากคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ทำให้โครงสร้างอะนาเทสและรูไทล์มีแถบช่องว่าง พลังงาน 3.2 อิเล็กตรอนโวลต์และ 3.0 อิเล็กตรอนโวลต์ ตามลำดับ โดยโครงสร้างผลึกอะนาเทส สามารถดูดกลืนแสงได้ในช่วงความยาวคลื่นต่ำกว่า 384 นาโนเมตร ในขณะที่โครงสร้างผลึกรูไทล์ สามารถดูดกลืนแสงในช่วงความยาวคลื่นต่ำกว่า 410 นาโนเมตร ส่งผลระทบโดยตรงต่อ ประสิทธิภาพ อีกทั้งโครงสร้างอะนาเทสยังมีความสามารถในการดูดติดผิวสูงกว่า ส่วนโครงสร้าง ผลึกแบบบรุ๊คไคท์ จะเกิดการรวมตัวกันใหม่ของกู่อิเล็กตรอนและโฮลได้ง่าย และยังมี ความสามารถในการดูดติดผิวที่ต่ำกว่าโครงสร้างแบบอื่น ๆ ปัจจุบันจึงนิยมใช้โครงสร้างผลึก แบบอะนาเทสมากกว่าแบบอื่น

2.3.2. กระบวนการแอโนไดเซชันและการพัลส์

กระบวนการแอโนไดเซชันถูกคิดค้นโดย Bengough-Stuart ในปี 1923(Wernick, Pinner, & Sheasby, 1992) เริ่มจากการใช้อะลูมิเนียมเป็นวัสดุปลูก (Substrate) ประกอบด้วย ชั้น ออกไซด์ที่มีความบางมีลักษณะเนื้อแน่น (Compact) เรียกว่าชั้น Barrier ซึ่งมีความหนาประมาณ 0.1 ถึง 2.0 เปอร์เซ็นต์ของความหนาทั้งหมด การเกิดออกไซด์ขึ้นอยู่กับความเข้มข้นของสารละลาย นำไฟฟ้า (Electrolyte) และค่าความต่างศักย์ไฟฟ้า (Voltage) ที่ใช้ และชั้นออกไซด์ที่มีรูพรุนเส้น ผ่านศูนย์กลางขนาดเล็ก และจะมีการก่อตัวเป็นท่อซึ่งมีผนังท่อ (Cell wall) แสดงดังรูปที่ 2.4 ซึ่ง แสดงโครงสร้างหกเหลี่ยมของชั้นอะลูมิเนียมออกไซด์

รูปที่ 2.4 โครงสร้างหกเหลี่ยมของชั้<mark>น</mark>อะลูมิเนียมออกไซด์ (Wernick et al., 1992)

การสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาโดยกระบวนการแอโนไดเซชัน เป็นเทคนิดการทำให้ เกิดออกไซด์ที่มีลักษณะเฉพาะบนผิวหน้าของโลหะ ทำได้โดยการให้กวามต่างศักย์ไฟฟ้าแก่โลหะ ที่มีผิวสัมผัสกับสารละลายนำไฟฟ้า จากนั้นจ่ายกระแสไฟฟ้าจากแหล่งกำเนิดไปสู่เซลล์เคมีไฟฟ้า ซึ่งประกอบด้วย 2 ขั้วไฟฟ้า คือ ขั้วไฟฟ้าใช้งาน และขั้วไฟฟ้าร่วม โดยใช้แผ่นโลหะเป็นขั้วไฟฟ้า ใช้งานต่อเข้ากับขั้วบวกของแหล่งจ่ายไฟฟ้าในที่นี้ คือ โลหะไทเทเนียม และใช้แพลทินัม (Pt) เป็นขั้วไฟฟ้าร่วมต่อเข้ากับขั้วลบของแหล่งจ่ายไฟฟ้า โดยจุ่มขั้วไฟฟ้าทั้งสองในสารละลายนำไฟฟ้า (Electrolyte) เพื่อให้เกิดการก่อตัวของออกไซด์บนพื้นผิวแผ่นโลหะ โดยออกไซด์ที่เกิดขึ้นจะมี รูปแบบลักษณะแบบท่อ<mark>มีเส้นผ่านศูนย์กลางในระดับนาโน</mark>เมตร

กลไกในการเกิดไทเทเนียมไดออกไซด์แบบท่อนาโนแสดงดังรูป 2.5 โดยบนผิว ของแพลทินัมจะเกิดไฮโดรเจนขึ้น (Liao & Que, 2010) ดังสมการที่ 2,9 การก่อตัวของออกไซด์บน ชั้นของผิวโลหะไทเทเนียมในช่วงแรกนั้นจะเกิดออกไซด์ขึ้นบนผิวโลหะก่อน เนื่องจากแรง ขับเคลื่อนของความต่างศักย์ไฟฟ้าทำให้เกิดไทเทเนียมไดออกไซด์ขึ้นบนแผ่นไทเทเนียม โดยเกิด จากการทำปฏิกิริยาของไทเทเนียมไอออน (Ti⁴⁺) ออกซิเจนอิออน (O²⁺) และไฮดรอกไซด์อิออน (OH) ในน้ำ (Choi, Chung, Cho, & Kim, 2011; Liu, Wang, Hoivik, & Jakobsen, 2012; Mor, Varghese, Paulose, Shankar, & Grimes, 2006) ดังสมการ 2.10 ถึง 2.15 หลังจากนั้นจะมีรูพรุน ขนาดเล็กระดับนาโนเมตรเกิดขึ้นบนชั้นออกไซด์ เนื่องจากการกัดกร่อนด้วยสารละลาย (สารละลายที่ประกอบด้วยฟลูออไรด์ไอออน (F⁻)) โดยไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ถูกกัดกร่อนจะ สลายตัวออกมารวมตัวกับฟลูออไรด์ไอออนในน้ำ (TiF₆²⁺) ได้ดังสมการที่ 2.14 ถึง 2.16 ต่อมา รูพรุนเหล่านี้จะเพิ่มความลึกขึ้นเรื่อย ๆ จนเป็นท่อที่มีขนาดนาโนเมตร โดยที่ท่อเหล่านี้จะเกิดขึ้นทั่ว พื้นผิวไทเทเนียมไดออกไซด์

$$4H^+ + 4e \longrightarrow 4H_2$$
 (2.7)

$$2Ti \longrightarrow 2Ti^{4+} + 8e^{-} \qquad (2.8)$$

$$Ti^{4+} + 4OH \longrightarrow Ti(OH)_4$$
 (2.9)

$$Ti^{4+} + 2O^{2-} \longrightarrow TiO_2$$
 (2.10)

$$Ti(OH)_4 \qquad \qquad TiO_2 + 2H_2O \qquad (2.11)$$

$$2H_2O \longrightarrow O_2 + 4e^{-} + 4H^{+} \qquad (2.12)$$

$$Ti + 2H_2O$$
  $TiO_2 + 2H_2$ (2.13)

$$TiO_2 + 6F' + 4H' \longrightarrow TiF_6^{2-} + 2H_2O \qquad (2.14)$$

$$Ti(OH)_4 + 6F \longrightarrow TiF_6^2 + 4OH$$
(2.15)

$$Ti^{4+}$$
 + $6F^{-}$ TiF_6^2 (2.16)

รูปที่ 2.5 รูปแบบการเกิดชั้นออกไซด์บนพื้นผิวไทเทเนียมไดออกไซด์ (Minagar, Berndt, Wang, Ivanova, & Wen, 2012)

สัญญาณพัลส์เป็นปรากฎการณ์ที่เกิดจากระคับสัญญาณไฟฟ้าเปลี่ยนแปลงจาก ระดับหนึ่งไปสู่อีกระดับหนึ่งที่มีความแตกต่างกันระหว่างแรงคันต่ำสุดกับแรงคันสูงสุดอย่าง รวดเร็ว อาจมีความต่อเนื่องหรือไม่กีได้ แบ่งเป็น 2 ชนิด คือ สัญญาณพัลส์บวก และสัญญาณ พัลส์ลบ แสดงคังรูปที่ 2.6 (กรกฏ ชูเจริญ, 2554)

รูปที่ 2.6 สัญญาณ<mark>พัล</mark>ส์

้ส่วนประกอบของสัญญาณ<mark>พัลส์ แสดงได้ดังรูปที่</mark> 2.7 ซึ่<mark>งป</mark>ระกอบได้ด้วยส่วนที่สำคัญดังนี้

รูปที่ 2.7 ส่วนประกอบของสัญญาณพัลส์
ขนาดของพัลส์ (Pulse amplitude) หมายถึง ค่าที่วัดจากระดับแรงดันสูนย์ไปถึงค่าสูงสุด (Peak value)

2. **ขอบขาของพัลส์ (Edge)** มี 2 ลักษณะ

2.1. ขอบขาขึ้นของพัลส์ (Leading edge or rising edge or positive – going edge) หมายถึง ค่าของสัญญาณที่เปลี่ยนค่าจากระดับแรงดันต่ำไประดับแรงดันสูงสุด พิจารณาที่เวลา t = 0

2.2. ขอบขาลงของพัลส์ (Trailing edge or falling edge or negative – going edge) หมายถึง ค่าของสัญญาณที่เปลี่ยนค่าจากระดับแรงดันสูงสุดไปสู่ระดับต่ำสุดของพัลส์

3. ความกว้างของพัลส์ (Pulse Width of PW) หมายถึง ช่วงเวลาที่วัดจากขอบขาขึ้นของ พัลส์จนถึงขอบขาลงของพัลส์

4. ช่องว่างของพัลส์ (Space Width of SW) หมายถึง ช่วงเวลาที่วัดจากขอบขาลงของพัลส์ ในรูปคลื่นแรกจนถึงขอบขาขึ้นในรูปคลื่นถัดไป

 คาบของเวลาพัลส์ (Time period of T) หมายถึง ระยะเวลาที่วัดจากขอบขาขึ้นของพัลส์ ที่เวลา t = 0 จนถึงขอบขาขึ้นของพัลส์รูปคลื่นต่อไป

6. ความถี่ของพัลส์ (Pulse Repetition Frequency or F) หมายถึง ค่าส่วนกลับของเวลา

2.4. ไฟฟ้าเคมี (Electrochemistry)

ไฟฟ้าเคมี เป็นความสัมพันธ์ระหว่างปฏิกิริยาเคมีและพลังงานไฟฟ้า ซึ่งกระบวนการทาง ไฟฟ้าเคมีจะเกิดจากการถ่ายโอนอิเล็กตรอนจากสารหนึ่งไปยังสารหนึ่ง และเมื่อมีการถ่ายโอน อิเล็กตรอน ปฏิกิริยาเคมีก็จะสามารถทำให้เกิดพลังงานไฟฟ้าได้ หากใช้การถ่ายเทอิเล็กตรอน เป็นเกณฑ์แล้ว จะสามารถแบ่งปฏิกิริยาได้เป็น 2 ประเภท คือ ปฏิกิริยาที่มีการถ่ายเทอิเล็กตรอน เรียกว่า ปฏิกิริยารีดอกซ์ (Redox Reaction) และปฏิกิริยาที่ไม่มีการถ่ายเทอิเล็กตรอน เรียกว่า ปฏิกิริยานอนรีดอกซ์ (Non redox Reaction) โดยปฏิกิริยารีดอกซ์นั้นประกอบด้วย สารที่ให้ อิเล็กตรอน เรียกว่า ตัวรีดิวซ์ (Reduce Agent) เกิดเป็นปฏิกิริยาออกซิเดชัน (Oxidation Reaction) และสารที่รับอิเล็กตรอน เรียกว่า ตัวออกซิไดซ์ (Oxidizing Agent) เกิดเป็นปฏิกิริยารีดักชัน (Reduction Reaction)

2.4.1. หลักการของเซลล์ไฟฟ้าเคมี

หลักการของเซลล์ไฟฟ้าเคมี คือ การเปลี่ยนจากพลังงานเคมีเป็นพลังงานไฟฟ้า มี ส่วนประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ ขั้วไฟฟ้า ซึ่งจะต้องเป็นขั้วโลหะ 2 ชนิด ที่เมื่อเกิดปฏิกิริยาเคมีแล้วสามารถ ให้และรับอิเล็กตรอนได้ต่างกัน โดยขั้วหนึ่งจะให้อิเล็กตรอนได้ดีกว่า ทำหน้าที่เป็นขั้วลบ และขั้วที่ รับอิเล็กตรอนได้ดีกว่าจะทำหน้าที่เป็นขั้วบวก

 สารละลายสารละลายอิเล็กโทร ไลท์ เป็นสารละลายที่ยอมให้กระแสไหลผ่าน ได้ เช่น กรดซัลฟิวริกเจือจาง เป็นต้น

รูปที่ 2.8 <mark>หล</mark>ักการเซลล์ไฟฟ้าเคม<mark>ีทอง</mark>แดงและสังกะสี

จากรูปที่ 2.8 เมื่อนำแผ่นสังกะสีและแผ่นทองแดงจุ่มลงในสารละลายกรด ซัลฟิวริกเจือจาง สังกะสีและทองแดงจะแตกตัวเป็นอีออน โดยที่สังกะสีสามารถแตกตัวและให้ อิเล็กตรอนได้ดีกว่าทองแดงจึงมีศักย์ไฟฟ้าต่ำกว่า (ทำหน้าที่เป็นขั้วลบ) ส่วนทองแดงที่สามารถ แตกตัวและให้อิเล็กตรอนได้น้อยกว่าจึงมีศักย์ไฟฟ้าสูงกว่า (ทำหน้าที่เป็นขั้วบวก) เมื่อศักย์ไฟฟ้า ของทั้งสองขั้วต่างกัน อิเล็กตรอนจึงไหลจากขั้วที่มีศักย์ไฟฟ้าต่ำไปยังขั้วที่มีศักย์ไฟฟ้าสูง นั่นคือ อิเล็กตรอนจะเกลื่อนที่จากขั้วสังกะสีผ่านเครื่องวัดกระแส ไฟฟ้าไปยังขั้วที่มีศักย์ไฟฟ้าสูง นั่นคือ อิเล็กตรอนจะเกลื่อนที่จากขั้วสังกะสีผ่านเครื่องวัดกระแส ไฟฟ้าไปยังขั้วท่มศักย์ไฟฟ้าสูง นั่นคือ อิเล็กตรอนจะเกลื่อนที่จากขั้วสังกะสีผ่านเครื่องวัดกระแส ไฟฟ้าไปยังขั้วทองแดงเกิดเป็นกระแส อิเล็กตรอนขึ้น และในขณะเดียวกันจะมีกระแสไฟฟ้าซึ่งเป็นกระแสสมมติ ไหลจากขั้วทองแดงไป ยังขั้วสังกะสี หรือจากขั้วบวกไปยังขั้วลบ อิเล็กตรอนหรือประจุลบจากแผ่นสังกะสีจะเคลื่อนที่ไป ยังแผ่นทองแดง จนกระทั่งศักย์ไฟฟ้าของขั้วทั้งสองเท่ากัน หรือไม่มีความต่างศักย์ อิเล็กตรอนจึงจะ หยุดเกลื่อนที่ แต่ที่อิเล็กตรอนยังกงไหลอยู่เรื่อย ๆ เนื่องจาก ไฮโดรเจนอิออน (H⁻) ใน สารละลาย อิเล็กโตรไลท์ ซึ่งมีประจุบวกจะมารับอิเล็กตรอนที่ขั้วทองแดง เกิดเป็นก๊าซไฮโดรเจน (H₂) อยู่ ตลอดเวลา จึงทำให้ประจุลบที่ขั้วทองแดงน้อยกว่าขั้วสังกะสีอยู่เสมอ ส่วนขั้วสังกะสีจะสึกกร่อน ไปเรื่อย ๆ เพราะจะต้องแตกตัวและให้อิเล็กตรอนกับขั้วทองแดงอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

2.4.2. อิเล็กโทรไลซิส (Electrolysis)

กระบวนการอิเล็กโทรไลซิสเป็นกระบวนการเกิดปฏิกิริยาการเปลี่ยนแปลง ทางเกมี โดยอาศัยพลังงานไฟฟ้าจากแหล่งภายนอก ส่วนประกอบที่สำคัญของไฟฟ้าเกมี ได้แก่ แหล่งกำเนิดไฟฟ้าจากภายนอก สารละลายอิเล็กโทรไลท์ และขั้วไฟฟ้าสองขั้ว (Bard & Faulkner, 1980)

แหล่งกำเนิดกระแสไฟฟ้าภายนอกเป็นส่วนที่ใช้เพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้าซึ่งควบคุม ปริมาณของกระแสไฟฟ้าหรือศักย์ไฟฟ้าที่ผ่านเข้าระบบตามที่กำหนด ส่วนสารละลายอิเล็ก โทรไลท์ทำหน้าที่ส่งผ่านกระแสโดยผ่านทางไอออนต่าง ๆ ที่อยู่ในสารละลาย ซึ่งไอออนเหล่านี้จะ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเดินทางของกระแสผ่านไปยังขั้วไฟฟ้าทั้ง 2 ขั้ว ในกระบวนการไฟฟ้า เกมี สมบัติของสารละลายอิเล็กโทรไลท์จะส่งผลต่อประสิทธิภาพของปฏิกิริยาและกระบวนการ เช่น องก์ประกอบ ความเข้มข้น ค่าความเป็นกรด – ค่าง หรือแม้กระทั่งอุณหภูมิและขั้วไฟฟ้าทั้งสอง ขั้ว ซึ่งขั้วไฟฟ้าเกิดปฏิกิริยา เรียกว่า แอโนค ส่วนขั้วไฟฟ้าที่เกิดปฏิกิริยารีคักชัน เรียกว่า แคโทค แสดงคังรูปที่ 2.9

รูปที่ 2.9 กระบวนการอิเล็กโทรไลซิส

(ที่มา: http://www.elateafrica.org/elate/chemistry/electrolysis/electrolysisintro.html)

2.4.3. เซลล์ไฟฟ้าแบบสามขั้ว (three-electrode cell)

เซลล์ไฟฟ้าแบบ 3 ขั้ว เป็นอุปกรณ์พื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์เชิงปริมาณเกี่ยวกับ สมบัติสารกัดกร่อนของวัสดุต่าง ๆ ซึ่งอุปกรณ์นี้จะถูกใช้ได้ในหลายรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับการกัด กร่อน แต่ก็สามารถนำมาใช้วัดก่ากวามสัมพันธ์ระหว่างกระแสและกวามต่างศักย์ของเซลล์ไฟฟ้าที่ อยู่ในสารละลายได้เช่นกัน โดยส่วนประกอบของเซลล์ไฟฟ้าชนิดนี้แสดงดังรูปที่ 2.10

รูปที่ 2.10 เซลล์ไฟฟ้าแบบสามขั้ว (three-electrode cell)

 ขั้วไฟฟ้าใช้งาน (Working electrode) เป็นชื่อสำหรับใช้เรียกขั้วไฟฟ้าที่จะถูก วัคก่าต่าง ๆ โดยปกติแล้วขั้วไฟฟ้าใช้งานนี้จะต้องมีพื้นที่ประมาณ 1 ตารางเซนติเมตร เพื่อความ สะดวกในการใช้งาน โดยสามารถแปลงก่ากระแส (Measured current) ที่วัดได้ไปเป็นความ หนาแน่นของกระแสไฟฟ้า (Current density) ได้เลย แต่ไม่จำเป็นที่จะต้องมีขนาดเท่ากับ 1 ตาราง เซนติเมตรก็ได้ ขึ้นอยู่กับขนาดของชิ้นงานที่สามารถเตรียมได้และจำเป็นต้องใช้ในแต่ละประเภท งาน สำหรับการเตรียมขั้วไฟฟ้าใช้งานสามารถเตรียมได้หลายวิธี โดยวิธีที่ง่ายที่สุด คือ การติด ชิ้นงานลงบนฐานรองที่ทำด้วยเรซินที่ทนทานต่อสารละลายที่ใช้ และต่อสายไฟออกมายังวงจร ภายนอก เมื่อเกิดปฏิกิริยาเคมีและมีอิเล็กตรอนเกิดขึ้นในขั้วอิเล็กตรอนนั้นก็จะถูกขับด้วยแหล่งจ่าย พลังงาน (Power Source) ไปยังขั้วไฟฟ้ากู่ใช้งาน ทำให้เกิดการครบวงจรและเกิดเป็นกระแสที่ สามารถวัดได้ด้วยแอมป์มิเตอร์ ซึ่งกระแสที่วัดได้นี้จะเป็นตัวแทนของกระแสหรืออิเล็กตรอนที่ เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาในสารละลาย

 ขั้วไฟฟ้าคู่ใช้งาน (Counter electrode) เป็นชื่อที่ใช้เรียกขั้วไฟฟ้าอีกประเภท หนึ่งที่ใช้ในเทคนิคนี้ โดยขั้วไฟฟ้านี้จะถูกออกแบบให้กระแสที่เกิดขึ้นในวงจรไหลผ่านได้และถูก วัดออกมา ซึ่งจะไม่พิจารณาความต่างศักย์ที่เกิดขึ้นระหว่างขั้วไฟฟ้าชนิดนี้กับขั้วไฟฟ้าใช้งาน โดยทั่วไปแล้วจะนิยมใช้แท่งการ์บอน (Carbon rod) แต่สามารถใช้วัสดุอื่น ๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดการเจือ ปนของไอออนในสารละลายแทนได้เช่นกัน ซึ่งแพลทินัม และทองกำเป็นที่นิยมนำมาใช้เช่นกัน รวมทั้งไทเทเนียมด้วย

3) ขั้วไฟฟ้าอ้างอิง (Reference electrode) โดยทั่วไปแล้วการทดลองด้วยเทคนิค ้นี้จะนิยมใช้ขั้วไฟฟ้ากาโลเมลอิ่มตัว (Saturated calomel electrode, SCE) หรือขั้วไฟฟ้าอิเล็กโทรค แบบซิลเวอร์/ซิลเวอร์คลอไรค์ (Ag/AgCl) เป็นขั้วไฟฟ้าอ้างอิง โดยขั้วอ้างอิงนี้จะมีลวดเงินต่อกับ ซิลเวอร์คลอไรค์และจุ่มซิลเวอร์คลอไรค์ลงในสารละลายโพแทสเซียมคลอไรค์ (Potassium chloride : KCl) ชนิคอิ่มตัว KCl นี้จะซึมผ่าน<mark>รูเ</mark>ล็ก ๆ ที่ปลายของหลอดแก้วเพื่อสัมผัสกับสารละลาย ้ที่จะวัด การเชื่อมต่อระหว่างสารละลายทั้<mark>งสองนี้</mark> เรียกว่า salt bridge รูที่เชื่อมต่อนี้มักจะมีสารเอส เบสตอสหรือเซรามิก วางกั่นเอาไว้ เพื่อ<mark>ทำให้ก</mark>ารไหลของ KCl กงที่ตลอดเวลาขณะทำการวัด ้ขั้วไฟฟ้าประเภทนี้ถูกสร้างขั้นเพื่อสร้<mark>า</mark>งความ<mark>เ</mark>สถียรให้กับการวัดค่าความต่างศักย์ในระบบ เนื่องจากเมื่อเกิดปฏิกิริยาที่ขั้วไฟฟ้าใ<mark>ช้ง</mark>านและขั้<mark>วไฟ</mark>ฟ้าคู่ใช้งานจะเกิดค่าความต่างศักย์ตกคร่อม ้ขั้วไฟฟ้าทั้งสอง ทำให้การวัดค่าคว<mark>ามต่า</mark>ง<mark>ศักย์บริเวณนี</mark>้มีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นการใช้ขั้วไฟฟ้า ้อ้างอิงที่วัดเฉพาะความต่างศักย์<mark>ของ</mark>ไอออนที่เกิดขึ้นใน<mark>สา</mark>รถะถายแทนการวัด โดยตรงที่ขั้วทั้งสอง ้จะช่วยลดค่าความคลาดเคลื่อนใด้ โดยขั้วไฟฟ้านี้จะต้องไม่มีกระแสที่เกิดขึ้นจากขั้วไฟฟ้าใช้งาน ้ใหลผ่าน ถ้ามีกระแสจากขั้วไฟฟ้<mark>าใช้งานไหล</mark>ผ่านจะทำให้ก่า<mark>ก</mark>วามต่างศักย์ที่วัดได้ไม่คงที่ ซึ่งเป็น ้เรื่องสำคัญสำหรับขั้วไ<mark>ฟฟ้าประเภทนี้ และสามารถแก้ไ</mark>ขได้<mark>ด้วย</mark>การนำโวลต์มิเตอร์ที่มีค่าอิมพิ แคนซ์สูง ๆ มาต่อระหว่า<mark>งขั้วไฟ</mark>ฟ้าอ้างอิงและขั้วไฟฟ้าใช้งา<mark>น เพื่อ</mark>ป้องกันไม่ให้กระแสไหลย้อนมา ทางขั้วไฟฟ้าอ้างอิง แต่ข้อ<mark>ควรระวัง คือ ขั้วเปรียบเทียบที่ใช้ต้อ</mark>งเป็นชนิดเดียวกับอิเล็กโทรดในขั้ว

แก้ว นอกจากนี้ความเข้มข้นของสารละลาย KCI ในอิเล็กโทรคอ้างอิงต้องเท่ากับในขั้วแก้วด้วย โดยการใช้เทคนิคนี้ กระแสที่เกิดขึ้นจะไหลระหว่างขั้วไฟฟ้าใช้งานกับขั้วไฟฟ้าคู่ ใช้งานและถูกวัดออกมาด้วยแอมป์มิเตอร์ สำหรับความต่างศักย์จะถูกวัดระหว่างขั้วไฟฟ้าใช้งานกับ ขั้วไฟฟ้าอ้างอิงโดยอาศัยโวลต์มิเตอร์ โดยแอมป์มิเตอร์จะต้องมีความสามารถในการอ่านค่าได้ ละเอียดถึงระดับไมโครแอมป์เป็นอย่างน้อย ในขณะที่โวลต์มิเตอร์จะต้องกันกระแสที่เกิดขึ้นจาก การทดลองไม่ให้เข้ามารบกวนการวัดค่าความต่างศักย์ตลอดการทดลอง โดยทั่วไปแล้วจะนิยมใช้ โพเทนทิโอมิเตอร์ (potentiometer) เพื่อป้องกันความคลาดเคลื่อนดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม เครื่องมือวัดแบบดิจิตอลสมัยใหม่ (modern digital meter) ก็มีความสามารถในการวัดที่ให้ก่าความ ถูกต้องได้ใกล้เกียงกับโพเทนทิโอมิเตอร์

4) สารละลาย (electrolyte) ทำหน้าที่เป็นสะพานเกลือ (salt bridge) ให้กับระบบ ไฟฟ้าเคมี โคยทั่วไปแล้วการเลือกใช้สารละลายนั้นไม่จำเป็นต้องกำนึงถึงปัจจัยอื่นมากมาย เพียงแค่ เป็นสารที่สอคกล้องกับการทคลองที่ต้องการเท่านั้นและที่สำคัญคือ สารละลายนั้นจะต้องแตกตัว เป็นไอออนบวกและไอออนลบเมื่ออยู่ในน้ำเพื่อทำให้เซลล์ไฟฟ้าเคมีเกิดเป็นวงจรปิด และสามารถ เกิดการนำไฟฟ้าได้

ชุดอุปกรณ์ไฟฟ้า (source of potential) เป็นแหล่งพลังงานที่ทำให้ขั้วไฟฟ้าใช้งาน เกิดปฏิกิริยา โดยทั่วไปสำหรับนักวิทยาศาสตร์ที่ทดลองเกี่ยวกับการกัดกร่อนมักจะใช้เครื่อง โพเทนทิโอสแทต (potentiostats) ที่มีขายทั่วไปเป็นแหล่งพลังงาน ซึ่งเครื่องโพเทนทิโอสแทตจะ ให้กวามต่างศักย์ที่มีค่าเปลี่ยนแปลงเป็นช่วงไปยังขั้วไฟฟ้าใช้งานและจะทำให้เกิดการไหลของ กระแส และในขณะเดียวกันก็จะทำให้เกิดกวามต่างศักย์ระหว่างขั้วไฟฟ้าใช้งานและขั้วไฟฟ้าอ้างอิง

2.5. กระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะต<mark>ะไล</mark>ซิส (Photoelectrocatalysis)

กระบวนการ โฟโตอิเล็ก โตรคะตะ ใลซิส (Photoelectrocatalysis) นั้นจะมีหลักการคล้าย กระบวนการกระบวนการ โฟโตคะตะ ไลซิส (Photocatalysis) โดยได้นำเซลล์ไฟฟ้าแบบ 3 ขั้วเข้า มาร่วมด้วย กล่าวคือ มีขั้วไฟฟ้าใช้งานเป็นไทเทเนียมไดออกไซด์ แพลทินัมเป็นขั้วไฟฟ้าร่วม โดย จะมีการให้พลังงานแสง เช่น แสงจากรังสีอัลราไวโอเลตเพื่อกระตุ้นให้เกิดอิเล็กตรอนและที่ว่าง ของอิเล็กตรอน สุดท้ายเกิดเป็นเรดิกอลที่มีความสามารถในการออกซิไดซ์สารอินทรีย์ได้สูง จากนั้นจะทำการจ่ายศักย์ไฟฟ้าให้กับขั้วไฟฟ้าใช้งาน เพื่อช่วยเร่งให้การออกซิไดซ์สารอินทรีย์ได้สูง เป็นไปอย่างสมบูรณ์มากขึ้น เมื่อมีการจ่ายศักย์ไฟฟ้าจะทำให้เกิดปฏิกิริยาที่ขั้วไฟฟ้าใช้งานและ ขั้วไฟฟ้าคู่ใช้งานขึ้น เกิดเป็นความต่างศักย์แฟฟ้าจะทำให้เกิดปฏิกิริยาที่ขั้วไฟฟ้าใช้งานและ ขั้วไฟฟ้าคู่ใช้งานขึ้น เกิดเป็นความต่างศักย์ตกคร่อมขั้วไฟฟ้าอังอิงเพื่อสร้างความเสถียรให้กับการวัด ค่าความต่างศักย์ในระบบแสดงดังรูปที่ 2.11

รูปที่ 2.11 กระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะใลซิส (Photoelectrocatalysis)

2.5.1. การวิเคราะห์หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส

ในการวิเคราะห์หาค่าซีโอคีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสนั้น จะต้องประกอบด้วยเซลล์ไฟฟ้า 3 ขั้ว ต่อเข้ากับ เครื่องจ่ายความต่างศักย์ไฟฟ้าจะสามารถวัดค่า กระแสไฟฟ้าเมื่อมีการฉายแสงไปยังตัวเร่งปฏิกิริยาได้ออกมาเป็น photocurrent: I_{ph} และเมื่อ กล่าวถึงการออกซิไดซ์สารประกอบอินทรีย์ที่เกิดขึ้นที่ขั้วไฟฟ้า สามารถแสดงได้ดังสมการที่ 2.16

$$C_{y}H_{m}O_{j}N_{k}X_{q} + (2y-j)H_{2}O \longrightarrow yCO_{2} + qX + kNH_{3} + (4y-2j+m-3k)H^{+} + (4y-2j+m-3k-q)e^{-}$$
 (2.16)

การหาค่าซีโอดีนี้จะอาศัยกฎของฟาราเคย์ (Faraday's law) ซึ่งสามารถใช้หาความเข้มข้น ของสารอินทรีย์ในน้ำ

$$Q = \int I_{ph} dt = nFVC \qquad (2.17)$$

โดยที่ I_{ph} คือกระแสไฟฟ้าขณะมีการฉายแสง (photocurrent) ในการออกซิไดซ์สารอินทรีย์ t คือเวลาที่เกิดขึ้น Q คือปริมาณประจุไฟฟ้า n คือจำนวนอิเล็กตรอนที่เปลี่ยนไป F คือค่าคงที่ของ ฟาราเดย์ V คือปริมาตร และ C คือความเข้มข้นของสารอินทรีย์

สมการการแตกตัวของออกซิเจน (O₂ + 4H⁺ + 4e⁻ → 2H₂O) จะได้ว่า O₂ 1 โมล ให้ 4e⁻ ซึ่งเมื่อแทนค่าในสมการ 2.17 จะได้ค่าความเข้มข้นออกซิเจน ซึ่งเทียบเท่ากับได้ค่าซีโอดี ดังสมการ 2.18

$$COD (mg/L of O_2) = \left(\frac{nC}{4}\right) \times 32,000$$

$$= \left(\frac{Q}{4FV}\right) \times 32,000 = KQ \qquad (2.18)$$

ดังนั้นจะได้ว่า

$$COD_{total} = KQ_{net}$$
(2.19)

กล่าวคือ เมื่อสารอินทรีย์ในน้ำถูกออกซิไดซ์ จะมีการให้พลังงานไฟฟ้าออกมาในรูป กระแสไฟฟ้า (I_{ph}) นำค่ามาสร้างกราฟความสัมพันธ์กับเวลา จะพบว่า พื้นที่ใต้กราฟ จะให้ค่า Q ตาม สมการ 2.17 และสามารถหาค่าซีโอดีได้จากสมการ 2.19 โดยที่ K = $\frac{32,000}{4\text{FV}}$

2.6. มลพิษน้ำ

มลพิษน้ำ (water pollution) หมายถึง การที่น้ำตามธรรมชาติถูกทำให้มีคุณสมบัติ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมจนไม่สามารถใช้ประโยชน์จากน้ำนั้นได้ หรือเป็นอุปสรรคต่อการใช้ ประโยชน์จากน้ำในแหล่งน้ำ มลพิษทางน้ำที่เกิดขึ้น และปรากฏให้เห็น ได้แก่ น้ำในแหล่งน้ำเดิม ซึ่งมีลักษณะเป็นธรรมชาติเกิดเปลี่ยนแปลง <mark>มีก</mark>ลิ่นเหม็น มีสีดำ ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า "น้ำเน่า"

ส่วนน้ำเสีย ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ 2 (พ.ศ.2539) เรื่องกำหนด กุณลักษณะของน้ำทิ้งที่ระบายออกจากโรงงาน ใช้ควบคุมการปล่อยน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรม โดยอาศัยการวัดความสกปรกของน้ำเสียที่นิยมวัดพารา มิเตอร์ต่างๆที่สำคัญ โดยได้นิยาม ความหมายของน้ำทิ้ง ว่าเป็นน้ำเสียที่เกิดจากการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมที่จะระบาย ลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวคล้อมและให้ความหมายรวมถึงน้ำเสียจากการใช้น้ำของ คนงาน รวมทั้งจากกิจกรรมอื่นในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น น้ำที่ปนเปื้อนด้วยเชื้อโรคและน้ำที่ ปนเปื้อนด้วยโลหะหนักหรือสารพิษ ซึ่งไม่สามารถสังเกตถึงการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพได้ ซึ่ง เรียกโดยทั่วไปว่า "น้ำเสีย"

2.6.1. แหล่งกำเนิดน้ำเสีย

สำหรับแหล่งที่มาของมลพิษน้ำ ส่วนใหญ่มาจากน้ำเสียของแหล่งชุมชน จาก กิจกรรมสำหรับการคำรงชีวิตของคนเรา เช่น อาคารบ้านเรือน หมู่บ้านจัคสรร คอนโคมิเนียม โรงแรม ตลาคสค โรงพยาบาล เป็นต้น และน้ำเสียจากกิจกรรมอุตสาหกรรม ได้แก่น้ำเสียจากขบวน ผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมรวมทั้งน้ำหล่อเย็นที่มี ความร้อนสูง และน้ำเสียจากห้องน้ำห้องส้วม ของคนงานด้วย สิ่งสกปรกในน้ำเสียจะเป็นพวกสารเคมีที่เป็นพิษและพวกโลหะหนักต่าง ๆ รวมทั้ง พวกสารอินทรีย์ต่าง ๆ ที่มีความเข้มข้นสูงด้วย ซึ่งมาจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

สิ่งปฏิกูลจากบ้านเรือน

ที่อยู่อาศัยของชนที่อยู่รวมกันเป็นชุมชนเป็นย่านที่อยู่อาศัย และย่านการก้าขาย ใน อาณาบริเวณดังกล่าวนี้ ย่อมจะมีน้ำทิ้งจากการอุปโภคและบริโภค เช่น น้ำจากการซักล้างและการทำ กรัว น้ำจากส้วมที่ไม่ได้ผ่านการบำบัดให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและอยู่ไม่ไกลจากแม่น้ำลำคลอง น้ำทิ้งเช่นนี้จะทำให้เกิดน้ำเน่าน้ำเสียได้

สิ่งปฏิกูลจากการเกษตรกรรม

ในการเพาะปลูกปัจจุบันนี้ เกษตรกรใช้สารเคมีมากขึ้น เช่น ปุ๋ย สารเคมีกำจัด ้ศัตรูพืช ซึ่งบางชนิดสลายตัวยาก สารอาจจะตกค้างอยู่ตามพืชผักผลไม้ ก่อให้เกิดอันตรายแก่ ผู้บริ โภค และบางส่วนอาจจะกระจายอยู่ตามพื้นดิน เมื่อฝนตกน้ำฝนจะชะถ้างสิ่งเหล่านี้ลงแม่น้ำลำ ้คลอง เป็นเหตุให้กุ้ง ปลา หอย ปู และสัตว์น้ำอื่น ๆ เป็นอันตรายถึงตายได้ ถ้าสัตว์น้ำได้รับสารเคมี ้บางชนิดในปริมาณไม่มากก็อาจสะสมอยู่ในตัวสัตว์ เมื่อคนจับสัตว์น้ำเหล่านี้มาทำอาหาร สาร เกมี ้นั้นก็จะเข้าไปสะสมอยู่ในร่างกายของคนอีกทอดหนึ่งบริเวณเพาะปลูกอาจมีมูลสัตว์ปนอยู่ เมื่อฝน ตกหรือเมื่อใช้น้ำรดพืชผักผลไม้ น้ำกึจะชะล้างสิ่งปฏิกูล คือมูลสัตว์นี้ลงสู่แม่น้ำลำคลอง ในมูลสัตว์

้อาจมีเชื้อโรคและพยาธิปนอยู่เป็นเหตุให้ผู้ใช<mark>้แม่</mark>น้ำลำคลองได้รับเชื้อโรคจากสิ่งปฏิกูลนั้นได้

สิ่งปฏิกูลจากการอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมทั่วไปใช้น้ำในปริมาณมากน้อยต่างกัน น้ำที่ใช้ทำความ ้สะอาดเครื่องมือและพื้นที่ในโรงงานแล<mark>ะ</mark>น้ำทิ้งง<mark>า</mark>กโรงงาน จะเป็นน้ำเสียไหลลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง ี บางโรงงานอาจมีวัสดเหลือจากผลิตภั<mark>ณฑ์อุตสาห<mark>กร</mark>รมบางประเภทปนไปกับน้ำทิ้งทั้งหมดนี้ เป็น</mark> ้เหตุให้น้ำในแม่น้ำลำคลองเน่า ส่งกลิ่นเหม็น มีสารพิษปะปนอยู่กลายเป็นมลภาวะที่เป็นพิษต่อ ้สิ่งแวคล้อมบริเวณนั้น น้ำมันจา<mark>กโร</mark>งงานอุตสาหกรรม<mark>ก็มี</mark>ส่วนทำความเสียหายต่อสิ่งแวคล้อม หาก ใช้น้ำมัน โดยขาดความระมัด<mark>ระ</mark>วัง เช่น การเทน้ำมันหล่อลื่นที่ใช้แล้วลงน้ำ ตลอดจนการทำกวาม ้สะอาคโรงงาน น้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยลงแม่น้ำลำกลองเช่นนี้ จะมีคราบน้ำมันลอย เป็นฝ้าทำให้ก๊าซออกซิเ<mark>งนในอากาศไม่สามารถจะละลาย</mark>ลงไป<mark>ใน</mark>น้ำมีผลทำให้สิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ ในน้ำขาดก๊าซออกซิเจ<mark>น ยิ่งก</mark>ว่านั้นถ้ามีคราบน้ำมันกลุมผิว<mark>พื้นน้</mark>ำ แสงแคดส่องลอดลงไปใต้น้ำ ้ไม่ได้ ทำให้พืชในน้ำบางช<mark>นิดไม่สามารถสร้างอาหารและเจริ</mark>ญเติบโต แล้วยังมีผลเสียต่อเนื่องทำ ให้สัตว์ในน้ำตายด้วย เพราะพืชเล็ก ๆ ในน้ำ ซึ่งเป็นอาหารของสัตว์ตายเพราะน้ำเสีย

้ *ประเภทของน้ำเสีย*

2.6.2.

้ลักษณะของน้ำเสียโคยทั่วไปมี 3 ลักษณะ คือ ลักษณะน้ำเสียทางกายภาพ ลักษณะ น้ำเสียทางเคมี และลักษณะน้ำเสียทางชีววิทยา

1) ลักษณะน้ำเสียทางกายภาพ

้ถักษณะน้ำเสียทางกายภาพ คือ สสารที่อยู่ในน้ำเสียที่จำแนกออกได้ในรูปของ ของแข็งในฟอร์มต่างๆ กลิ่น อุณหภูมิ สี และความขุ่น

2) ลักษณะน้ำเสียทางเคมี

้ลักษณะน้ำเสียทางเคมี คือ สสารที่อยู่ในน้ำเสียที่จำแนกออกได้ในรูปของ สารอินทรีย์ (organics) เช่น คาร์ โบไฮเครต โปรตีน ใขมันและน้ำมัน นิยมทำการตรวจวัคปริมาณ สารอินทรีย์ในรูปของ BOD, COD, และ TOC และสารอนินทรีย์ (inorganic) เช่น ค่าความเป็น กรด –ค่าง คลอไรค์ ในโตรเจน ฟอสฟอรัส ซัลเฟอร์ โละหนักและก๊าซละลายน้ำ

ลักษณะน้ำเสียทางชีววิทยา

ลักษณะน้ำเสียทางชีวภาพ คือ น้ำเสียที่มีส่วนประกอบทางชีวภาพ เช่น แบคทีเรีย รา สาหร่าย โปรโตซัว ไวรัส เป็นต้น

2.7. ซีโอดี

Chemical Oxygen Demand หรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า COD นั้น เป็นค่าความต้องการออกซิเจน ของน้ำที่หาได้ โดยวิธีทางเคมี หรือเป็นค่าที่แสดงถึงความสกปรกของน้ำเสีย ปริมาณสารอินทรีย์ ทั้งหมดในน้ำทิ้งที่จุลินทรีย์สามารถย่อยสลายได้และย่อยสลายไม่ได้ เนื่องจากการหาค่าซีโอดีเป็น วิธีที่ให้ผลการวิเคราะห์ที่รวดเร็วเพียง 2-3 ชั่วโมง ทำให้สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดและควบคุม ระบบได้อย่างทันท่วงที เมื่อเปรียบเทียบกับการวัดในรูปแบบของค่าบีโอดี (BOD) ซึ่งต้องใช้ ระยะเวลาถึง 5 วัน จึงจะสามารถวิเคราะห์ผลได้ นอกจากนี้การวิเคราะห์ค่าซีโอดียังสามารถ วิเคราะห์ได้ในน้ำตัวอย่างทุกชนิด แม้จะเป็นน้ำตัวอย่างในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมที่มีสารพิษ หรือสารที่สามารถฆ่าเชื้อ (Antibiotic) ที่เจือปนอยู่ ซึ่งในกรณีดังกล่าว ไม่สามารถวิเคราะห์หา ปริมาณสารอินทรีย์ปนเปื้อนได้ด้วยการวิเคราะห์บีโอดี (สวิทย์ โชควิจิตรกล และคณะ, 2011)

สารละลายที่สามารถใช้ในการวิเคราะห์หาค่าซีโอดีมีหลายชนิด แต่ที่นิยมใช้กันมากคือ โพแทสเซียมใดโครเมต (Potassium dichromate) เนื่องจากเป็นสารเคมีที่มีราคาไม่แพงมาก สามารถ ออกซิใดซ์สารอินทรีย์ได้หลายชนิด และสามารถออกซิใดซ์จนเกือบสมบูรณ์ อีกทั้งวิธีการวัด ปริมาณใดโครเมตที่เกินพอสามารถทำใด้ง่ายและให้ผลที่แน่นอน ซึ่งการวิเคราะห์หาค่าซีโอดีเป็น วิธีการวัดปริมาณออกซิเจนทั้งหมดที่ต้องการใช้ในการออกซิใดซ์สารอินทรีย์ในน้ำทางเคมิให้เป็น ก๊าซการ์บอนไดออกไซด์และน้ำ โดยอาศัยหลักการว่าสารอินทรีย์เกือบทั้งหมดสามารถที่จะถูก ออกซิใดซ์โดยตัวเติมออกซิเจนอย่างแรงภายใต้สภาวะที่เป็นกรด วิธีการวิเคราะห์ซีโอดีที่เป็นวิธี มาตรฐานมี 3 วิธีคือ วิธีการรีฟลักซ์แบบเปิดโดยการไตเตรต (Open Reflux, Titrimetric Method), วิธีการรีฟลักซ์แบบปิดโดยการไตเตรต (Close Reflux, Titrimetric Method) และวิธีการรีฟลักซ์แบบ ปิดโดยการวัดสี (Close Reflux , Colorimetric Method)

2.7.1. หลักการวิเคราะห์ซีโอดีด้วยวิธีมาตรฐานใดโครเมต

สารอินทรีย์ส่วนใหญ่สามารถถูกออกซิไดซ์ ได้ด้วยตัวออกซิไดซ์ที่รุนแรง ในการ วิเคราะห์หาค่าซีโอดีจะใช้โปแตสเซียมไดโครเมต (Potassium dichromate : K₂Cr₂O₇) เป็นตัว ออกซิไดซ์ในสารละลายกรดซัลฟูริค โดยใช้ซิลเวอร์ซัลเฟตเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาในสภาวะที่ร้อนและ มีความเป็นกรคสูง สารผสมระหว่างกรคโครมิก และกรดซัลฟูริค จะออกซิไดซ์สารประกอบ อินทรีย์ในสารละลาย ซึ่งสารละลายผสมนี้มีความสามารถในการออกซิไดซ์สูงมากในสภาวะที่ร้อน

 $K_2Cr_2O_7 + excess H_2O \longrightarrow H_2Cr_2O_7 / K_2SO_4 / H_2SO_4$

สารละลายโปแตสเซียมใดโครเมตที่ทราบปริมาณและความเข้มข้นที่แน่นอน ถูกเติมลงในน้ำตัวอย่างในปริมาณที่มากพอ ทำการย่อยที่อุณหภูมิ 150 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมงในสภาวะปิด สารละลายที่มีสภาพเป็นกรดเข้มข้น ซึ่งเติมสารละลายโปแตสเซียม ใดโครเมตในปริมาณมากพอที่จะทำปฏิกิริยากับสารอินทรีย์ดังสมการที่ 2.20

$$C_{n}H_{a}O_{b}N_{c} + dC_{r}2O^{2-}_{7} + (8d+c)H^{+} \xrightarrow{\Delta} nCO_{2} + \underbrace{(a+8d-3c)}_{2}H_{2}O + cNH_{4}^{+} + 2dCr^{3+}$$
(2.20)

หลังจากย่อยแล้วปริมาณของสารละลายโปแตสเซียมไคโครเมตที่เหลือ (ยังไม่ถูก รีดิวซ์) จะถูกไทเทรตกับสารละลายเฟอรัสแอมโมเนียมซัลเฟต โดยใช้เฟอโรอีนเป็นอินดิเคเตอร์ เพื่อหารปริมาณของสารละลายโปแตสเซียมไคโครเมตที่ถูกในการออกซิไดซ์สารอินทรีย์ ดังสมการ ที่ 2.21

$$6Fe^{2+} + Cr_2O^{2-}_7 + 14H^+ \longrightarrow 6Fe^{3+} + 2Cr_2O^{3+} + 7H^+$$
 (2.21)

2.7.2. สารละลายมาตรฐานซีโอดี

สารละลายที่ใช้เป็นมาตรฐานสำหรับการตรวจสอบวิธีการวิเคราะห์และการ ดำเนินการวิเคราะห์นั้นมีหลายชนิดแต่ที่ใช้กัน โดยทั่วไปมี 2 ชนิด คือ กลูโคส (Glucose) และ โพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลท (Potassium Hydrogen Phthalate)

1) กลูโคส (Glucose)

เมื่อนำกลูโคสมาทำปฏิกิริยากับโพแทสเซียมใคโครเมตตามวิธีการหาค่าซีโอคี กลูโคสจะถูกออกซิใดซ์อย่างสมบูรณ์ ตามทฤษฎีจะใด้ผลิตภัณฑ์คือ น้ำและก๊าซ การ์บอนใดออกไซด์ ดังสมการที่ 2.22

$$C_{6}H_{12}O_{6} + 4K_{2}Cr_{2}O_{7} + 16H_{2}S \longrightarrow 4Cr_{2}(SO_{4})_{3} + 4K_{2}SO_{4} + 22H_{2}O + 6CO_{2}$$
(2.22)

2) โพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท (Potassium Hydrogen Phthalate)

เมื่อนำโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท (Potassium Hydrogen Phthalate) มาทำ ปฏิกิริยากับโพแทสเซียมไคโครเมตตามวิชีการหาค่าซีโอดี โพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลทจะถูก ออกซิไดซ์อย่างสมบูรณ์ตามทฤษฎีได้ผลิตภัณฑ์คือ โพแทสเซียมออกไซด์ น้ำและก๊าซ การ์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเมื่อเทียบกับการใช้ออกซิเจนในการออกซิไดซ์จะได้ดังสมการที่ 2.23

รักษาลัยเทคโนโลยีสุรบโ

$$2KC_8H_5O_4 + 15O_2 \longrightarrow K_2O + 16CO_2 + 5H_2O$$
(2.23)

2.8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1. การสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาด้วยกระบวนการแอโนใดซ์แบบพัลส์

ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงโครงสร้างและลักษณะทางสัณฐานวิทยาของ ้ไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อด้วยวิธีการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้น ซึ่งการพัลส์เป็นวิธีการ หนึ่งที่ได้นำมาใช้กัน (Han, Choi, Zhao, Baik, & Lee, 2007) ซึ่งได้มีศึกษาผลของสารละลายอิเล็ก โทร ไลท์และการจ่ายศักย์ไฟฟ้าแบบพัลส์ ด้วยวิธีการแอ โน ไดซ์ ในด้านสารละลายอิเล็ก โทรไลท์ได้ใช้เป็นแอมโมเนียมฟลูออไรค์ (Ammonium floride : NH₄F) และกลีเซอรอล (Glycerol) พบว่าลักษณะสัณฐานวิทยาของไทเทเนียมใคออกไซด์รูปท่อที่ใช้สารละลายอิเล็กโทรไลท์ที่มี ้ส่วนผสมของแอมโมเนียมฟลูออไรค์ในกล<mark>ีเซ</mark>อรอลมีรูปร่างและขนาครูพรุนเล็กกว่าสารละลาย ้อิเล็กโทรไลท์ที่ใช้แอมโมเนียมฟลูออไรค์เพ<mark>ียงอ</mark>ย่างเดียว และในค้านการใช้ศักย์ไฟฟ้าแบบพัลส์นั้น พบว่าขนาดของรูพรุนเล็กลง ความหนา<mark>แน่นกร</mark>ะแสที่ถูกกระตุ้นจากแสงยังมีค่าเพิ่มขึ้นอีกด้วย (Chanmanee et al., 2007) ในด้านการย่อยสถายสีเมทิลีนบูลและการฆ่าเชื้อแบคทีเรียด้วยไทเทเนียม ้ใดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการแ<mark>อโ</mark>นไดซ์แบ<mark>บ</mark>พัลส์ โดยระหว่างการแอโนไดซ์จะแบ่งการ ทดลองให้มีการกวนสารละลายอิเล็กโทรไลท์และไม่กวนร่วมด้วย ซึ่งพบว่าเมื่อมีการกวนใน ระหว่างแอโนไคซ์นั้น ความยาว<mark>ของ</mark>ท่อจะเพิ่มขึ้น เส้นผ<mark>่าน</mark>ศูนย์กลางของท่อมีขนาคเล็กลง แต่จะให้ ้รูปร่างลักษณะของท่อที่ไม่เป็<mark>น</mark>ระเบียบ ส่วนในด้านการย่อย<mark>ส</mark>ถายของสีเมทิลีนบูลนั้น พบว่าตัวเร่ง ้ปฏิกิริยาที่มีการกวนนั้นให้ประสิทธิภาพคีที่สุด ซึ่งหมายคว<mark>า</mark>มว่ารูปร่างที่ไม่เป็นระเบียบนั้นไม่ ้ส่งผลต่อการย่อยสลายของสี แต่ในด้านการฆ่าเชื้อโรคด้วยไทเทเนียมไดออกไซด์นั้นจะแบ่ง ปฏิกิริยาออกเป็น 2 ขั้นต<mark>อน คือ ขั้นตอนแรกจะเป็นการทำลายเยื</mark>้อหุ้มภายนอกของเซลล์แบกทีเรีย ในขั้นตอนนี้ปฏิกิริยาจะเกิด<mark>อย่างช้า ๆ และเมื่อเยื้อ หุ้มภายนอกเ</mark>ซลล์ถูกทำลายแล้วจะเข้าสู่ขั้นตอนที่ 2 คือการทำลายเซลล์นั้น ๆ ซึ่งปฏิกิริยาที่เกิดในขั้นตอนนี้จะเกิดอย่างรวดเร็ว (Sunada, Watanabe, & Hashimoto, 2003) ซึ่งตรงกับผลการทดลองที่พบว่าตัวเร่งปฏิกิริยาที่สังเคราะห์ได้นั้นจะใช้เวลา ในขั้นตอนแรก 2 – 3 ชั่วโมง และ 30 นาที ถึง 1 ชั่วโมงในขั้นตอนที่สอง และยังให้ประสิทธิภาพใน การฆ่าเชื้อแบคทีเรียมากถึง 95% (Chang, Lee, Chen, Liu, & Weng, 2011)

ไทเทเนียม ไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียม โดยการแอ โนไดซ์แบบพัลส์นั้น นอกจาก ขนาดของรูพรุนที่เล็กกว่าวิธีการแอ โนไดซ์แบบธรรมดาแล้ว ยังทำให้ไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ สังเคราะห์ได้เกิดเป็น โครงสร้างลักษณะไม้ไผ่ (Bamboo-type) ซึ่งข้อดี โครงสร้างลักษณะไม้ไผ่ คือ ทำให้มีพื้นที่ผิวเพิ่มมากขึ้นเมื่อเทียบกับลักษณะท่อที่เกิดขึ้นแบบปกติ (Roy, Berger, & Schmuki, 2011) และยังปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพการตอบสนองต่อแสงที่มากขึ้นอีกด้วย (Xie et al., 2012)

2.8.2. การวิเคราะห์ซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส

การวิเคราะห์หาค่าซีโอดีด้วยวิธีการโฟโตอิเล็กโตรเคมิคอล (Photoelectrochemical) ้นั้น ได้ใช้ไทเทเนียมไดออกไซค์ในรูปแบบผงเคลือบบนกระจก ITO (Indium Titanium Oxide : ITO) จากนั้นนำไปเผาที่อณหภมิ 700 องศาเซลเซียล จะได้ไทเทเนียมไดออกไซด์ที่มีความหนาของ รพรนประมาณ 1 ใมโครเมตร (Zhao, Jiang, Zhang, Catterall, & John, 2004) จากนั้นได้ทำการ ประกอบเป็น Reactor ขึ้น โดยติดตั้งตัวเร่งปฏิกิริยาที่ระยะห่าง 0.10 มิลลิเมตร และ 0.18 มิลลิเมตร เพื่อทำการวัดค่าซีโอดี สารละลายมาตรฐานที่ใช้ในการหาค่าซีโอดีคือ Potassium hydrogen phthalate (KHP) พบว่าที่ 0.10 มิลลิเมตร มีประสิทธิภาพดีกว่าที่ 0.18 มิลลิเมตร พลังงานที่เลือกใน ้การใช้ คือ UG5 มีช่วงของความยาวคลื่นอ<mark>ย่ที่</mark> 220 – 420 นาโนเมตร ค่าความเป็นกรด – ค่างที่ ์ เหมาะสมควรอยู่ในช่วง 4 – 10 และเมื่อท<mark>คลอ</mark>บกับน้ำเสียจริง โคยใช้วิธีการโฟโตอิเล็กโตรเคมิคอล ้เทียบกับวิธีมาตรฐาน (ไคโครเมตเมเมธ<mark>อค) พบ</mark>ว่ามีค่าใกล้เคียงกันมาก ซึ่งให้ค่า R² = 0.992 จาก ทั้งหมด 28 ตัวอย่าง (S. Zhang, Zhao, Jiang, & John, 2004) จากนั้นได้มีการพัฒนาไทเทเนียมได ออกไซด์รูปท่อขนาดนาโน (TiO₂ nanotubes) ด้วยการเตรียมในสารละลายฟอสเฟตที่มี ้ส่วนประกอบของฟลูออไรค์ไอออน<mark>อ</mark>ยู่ด้วย โดยใช้<mark>แผ่น</mark>ไทเทเนียมที่มีความหนา 0.1 มิลลิเมตรเป็น working electrode ใช้แพลทินัม (Pt) เป็น counter electrode และใช้ Ag/AgCl เป็น reference electrode โดยมีการควบคุมความต่างศักย์ใฟฟ้า ค่าความเป็นกรด – ค่างและระยะเวลา จนทำให้ได้ ไทเทเนียมไคออกไซค์รูปท่องนา<mark>คนาโน ที่มีงนาคเส้นผ่</mark>านศูนย์กลางในช่วง 40 – 100 นาโนเมตร และมีความยาวในช่วง 100 นาโนเมตร ถึง 4 ไมโครเมตร (Tsuchiya et al., 2005) โดยให้ผลที่ ้สอดกล้องกับค่าซีโอดีที่<mark>หาได้ด้วยวิธีการโฟโตกะตะ</mark>ไลซิส ซึ่งสารละลายมาตรฐานซีโอดีที่ใช้จะ ้เป็นกลูโคสที่มีโครเมียม +6 <mark>ผสมอยู่ด้วย เมื่อทำการทุดลองพบ</mark>ว่าโครเมียม +6 สามารถลดให้เหลือ ้ โครเมียม +3 ได้ดีที่สุดที่สุภาวะค่าความเป็นกรด – ด่างเท่ากับ 0.7 และอุณหภูมิเท่ากับ 60 องศา เซลเซียส (J. Li, Li, Zheng, Xian, & Jin, 2006)

นอกจากวิธีการ โฟโตอิเล็กโตรเคมิคอลและวิธีการ โฟโตคะตะไลซิสที่กล่าวมาแล้ว การหาค่า ซีโอดีด้วยกระบวนการ โฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสยังเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถทำได้ และยัง ให้ผลการทดลองที่แม่นยำอีกด้วย โดยได้ทำการสังเคราะห์ไทเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการ แอโนไดเซซั่นที่สภาวะต่างกัน พบว่า สารละลายอิเล็กโทรไลท์ที่มีความเข้มข้น 1% HF เมื่อทำการ แอโนไดเซซั่นที่สักย์ไฟฟ้าเท่ากับ 20 โวลต์ เป็นเวลา 5 นาที และอุณหภูมิในการเผาเท่ากับ 450 องสาเซลเซียส เป็นสภาวะที่เหมาะสมที่สุด สามารถวิเคราะห์หาค่าซีโอดีได้ตั้งแต่ 0 – 850 mg/L (J. Zhang et al., 2009) ส่วนในด้านการย่อยสลายสีต่าง ๆ นั้นได้มีการนำไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ทำ การสังเคราะห์ได้ไปทำการย่อยสลาย Reactive Brilliant Red และเมทิลออเรนจ์ด้วยกระบวนการโฟ โตอิเล็กโตรคะตะไลซิส พบว่าสีสองสามารถย่อยสลายได้มากกว่าร้อยละ 50 (Hua, Zhang, Ma, Li, & Wang, 2009; L. Li et al., 2012) ส่วนไทเนียมไดออกไซด์ที่ถูกเตรียมขึ้นจากกระบวนการอื่น ๆ นอกจากกระบวนการแอโนไดเซซั่นนั้น เมื่อนำมาวิเคราะห์หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็ก โตรกะตะไลซิส พบว่าค่าซีโอดีออกมานั้นมีก่าใกล้เกียงกับวิธีมาตรฐานไดโกรเมต

ในการหาค่าซีโอดีด้วยวิธีการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสนั้น ได้มีการทดลองโดยใช้ สารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลตมาเป็นตัวแทนน้ำเสียในการวิเคราะห์หาค่า ซีโอดี (C. Wang et al., 2013)เนื่องจากสารละลายมาตรฐานชนิดนี้เป็นสารละลายที่ออกซิไดซ์ยาก เหมาะสำหรับการทดลองแบบ Nonexhaustive (ไม่สิ้นสุด) แสดงดังรูปที่ 2.12 ดังนั้นกระแสไฟฟ้า ได้จากการทดลองจะคงที่ตลอดเวลาทั้งสารละลายมาตรฐานและแบลงค์ เนื่องจากการย่อยสลาย สารอินทรีย์ในน้ำไม่สมบูรณ์

รูปที่ 2.12 การ วัดซี โอดีด้วยวิ<mark>ธีการ โฟ โตอิเล็ก โตร</mark> กะตะ ไลซิสแบบ Nonexhaustive

จากนั้นจะทำการหาพื้นที่ใต้กราฟระหว่างสารละลายมาตรฐานและแบลงค์ (Q_{nel}) แล้วทำ กราฟสร้างกราฟมาตรฐานระหว่างก่าซีโอดีที่ได้จากการเตรียมทางทฤษฎีและก่าพื้นใต้กราฟ (Q_{nel}) ซึ่งวิธีนี้จะต้องใช้ก่าความเข้มข้นซีโอดีหลาย ๆ ความเข้มข้นเพื่อสร้างกราฟมาตรฐาน และจาก บทความพบว่าสามารถหาก่าซีโอดีได้แม่นยำ ให้ก่า R2 สูงถึง 0.9915 ที่ความเข้มข้นของสารละลาย มาตรฐาน โพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลต 20 – 280 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งได้ทำการทคลองกับ สารละลายมาตรฐานซีโอดีต่าง ๆ เช่น กลูโคส กรดแลกติก เป็นต้น รวมถึงยังทำการทคลองโดยใช้ น้ำเสียจริงที่ความเข้มข้นต่าง ๆ อีกด้วย

บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทคลองเพื่อหาแนวทางในการนำกระบวนการโฟโตอิเล็กโตร กะตะไลซิส ซึ่งเป็นหนึ่งในเทคโนโลยีขั้นสูงมาประยุกต์ใช้ในงานด้านวิศวกรรมสิ่งแวคล้อม ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นไปที่การวิเกราะห์หาค่าซีโอดี ซึ่งการวิเกราะห์หาค่าซีโอดีตามวิธีมาตรฐาน นั้น มีการใช้สารเคมีหลายชนิด และบางชนิดเป็นสารเกมีอันตราย เช่น H₂SO₄ เป็นกรคชนิดเข้มข้น มีความสามารถในการกัดกร่อนสูง นอกจากนี้ยังมีการใช้สารเคมีที่มีราคาแพง เช่น Ag₂SO₄ และ Hg₂SO₄ เป็นต้น ทั้งหมดนี้ถือได้ว่าเป็นข้อด้อยของการวิเกราะห์หาค่าซีโอดีตามวิธีมาตรฐาน การศึกษาในกรั้งนี้ได้นำไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ผ่านการสังเกราะห์ด้วยกระบวนการแอโนไดเซซัน จนมีลักษณะโกรงสร้างเป็นรูปท่อขนาดนาโนเมตร นำมาใช้เป็นตัวเร่งในกระบวนการโฟโตอิเล็ก โตรกะตะไลซิส เพื่อทดอลองหาค่าซีโอดี

สถานที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการทดลอง ณ ห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม อาคารเครื่องมือ 4 อาการเครื่องมือ 5 และอาการเครื่องมือ 11 มหาวิทยาลัยเทก โนโลยีสุรนารี อำเภอเมือง จังหวัด นกรราชสีมา วิธีการวิจัยแบ่งเป็นสองส่วน ดังรูปที่ 3.1 ส่วนแรกเป็นการสังเคราะห์ไทเทเนียมได ออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการแอโนไดเซซันแบบพัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา และส่วนที่สองเป็นการ วิเกราะห์หาก่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรกะตะไลซิสโดยใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ สังเกราะห์ใด้มาเป็นตัวเร่งปฏิกิริยา

3.1. การสังเคราะห์ไทเทเนียมใดออกไซด์โดยกระบวนการแอโนไดซ์แบบพัลส์เป็น ตัวเร่งปฏิกิริยา

การสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์แบบท่อนาโนสามารถทำได้โดย กระบวนการแอโนไดเซชัน ซึ่งเป็นเทคนิคที่ทำให้เกิดออกไซด์บนพื้นผิวหน้าของไทเทเนียม มีลักษณะเป็นท่อนาโน (Nanotubes) กระจายตัวอยู่บนพื้นผิวของแผ่นไทเทเนียม เกิดจากการจ่าย กระแสไฟฟ้าเป็นจังหวะจากแหล่งกำเนิดไปสู่เซลล์เคมีไฟฟ้า (Electrodechemical cell) ซึ่งประกอบด้วยสองขั้วไฟฟ้า คือ ขั้วไฟฟ้าใช้งาน (Working electrode) และขั้วไฟฟ้าร่วม (Counter electrode) เพื่อให้เกิดการก่อตัวของออกไซด์บนพื้นผิวแผ่นไทเทเนียม โดยออกไซด์ที่เกิดขึ้นจะมี รูปแบบลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามแต่ชนิดของตัวกลาง และสภาวะในการสังเคราะห์

รูปที่ 3.1 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

โดยขั้นตอนการสังเคราะห์ไทเทเนียมใดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไดเซชันนั้น จะใช้ แผ่นไทเทเนียมบริสุทธิ์ 99.5% หนา 0.25 มิลลิเมตร ตัดด้วยกรรไกรให้ได้ขนาด 1 x 4 เซนติเมตร หรือมีพื้นที่รวม 4 ตารางเซนติเมตร โดยจุ่มแผ่นไทเทเนียมในสารละลายนำไฟฟ้าให้มีพื้นที่ที่เกิด ออกไซด์ขนาด 3 ตารางเซนติเมตร (กว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 3 เซนติเมตร) ส่วนที่เหลือใช้ต่อเข้ากับ อุปกรณ์ในการกระบวนการแอโนไดเซชัน โดยมีขั้นตอนการสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์ ดังต่อไปนี้ การเตรียมแผ่นไทเทเนียมที่จะใช้ในการสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์ทำได้ ตามรูป 3.2 โดยตัดแผ่นไทเทเนียมขนาดที่ต้องการ แล้วนำไปล้างด้วยเครื่องอัลตราโซนิก (Ultrasonic) 3 ขั้นตอน ใช้เวลาขั้นตอนละ 5 นาที คือ ล้างด้วยอะซิโตน (Acetone) ทู-โพรพานอล (2-propanol) และน้ำปราศจากไอออน (Deionized water, DI) ตามลำดับ จากนั้นนำไปเป่าให้แห้ง ด้วยก๊าซในโตรเจนให้แห้งเพื่อไม่ให้เกิดออกไซด์อื่นบนพื้นผิวของไทเทเนียมก่อนการสังเคราะห์

รูปที่ 3.2 การเตรียมแผ่นไทเทเนียมที่<mark>จะใช้ในการ</mark>สังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์

2) การสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนไดเซชัน มีอุปกรณ์แสดงดังรูปที่ 3.3 ประกอบด้วย ชุดแหล่งจ่ายไฟฟ้า (Power supply) โวลต์มิเตอร์ สายไฟ ไทเทเนียม (Ti) แพลทินัม (Pt) สารเคมีที่นำมาใช้เป็นสารละลายนำไฟฟ้า คือ แอมโมเนียม ฟลูออไรด์ (NH₄F) และกลีเซอรอล (Glycerol) ในการทดลองใช้แผ่นไทเทเนียมเป็นขั้วไฟฟ้าใช้งาน (Working electrode) ต่อเข้ากับขั้วบวกของแหล่งจ่ายไฟฟ้า และใช้แพลทินัมเป็นขั้วไฟฟ้าร่วม (Counter electrode) ต่อเข้ากับขั้วอบของแหล่งจ่ายไฟฟ้า โดยจุ่มขั้วไฟฟ้าทั้งสองในสารละลาย นำไฟฟ้า (Electrolyte) กำหนดความต่างศักย์ด้านสูงและต่ำ รวมถึงระยะเวลาตามที่ต้องการ หลังจาก ที่สังเคราะห์เสร็จแล้ว นำตัวเร่งปฏิกิริยาที่ได้ไปล้างให้สะอาดด้วยน้ำ DI เป่าให้แห้งด้วยก๊าซ ในโตรเจน เพื่อไม่ให้เกิดออกไซด์อื่นบนพื้นผิวของไทเทเนียมหลังการสังเคราะห์ และนำไปเผา ที่อุณหภูมิ 450 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาทีเพื่อให้คงคุณสมบัติของโครงสร้างไทเทเนียมได ออกไซด์แบบท่อนาโนที่ได้เป็นเฟสอะนาเทส (Anatase) ก่อนนำไปใช้ในการวิเคราะห์หาค่าซีโอดี ด้วยกระบวนการเร่งปฏิกิริยาด้วยแสงต่อไป แสดงวิธีการสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์ ตามรูปที่ 3.4

รูปที่ 3.3 ลักษณะการสังเค<mark>ราะ</mark>ห์ตัวเร่งปฏ<mark>ิกิริย</mark>าด้วยกระบวนการแอนโนไดเซชัน

รูปที่ 3.4 วิธีการสังเคราะห์ไทเทเนียมใดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนใดซ์

3.1.1. การศึกษาผลของเวลาที่ใช้ในการสังเคราะห์แผ่นไทเทเนียมที่มีต่อลักษณะพื้นผิวของ ไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการแอโนไดซ์แบบพัลส์

การสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาด้วยกระบวนการแอโนไดเซชัน กำหนดให้ ความเข้มข้นของสารละลายนำไฟฟ้าเท่ากับ 0.30 โมลาร์ ของแอมโมเนียมฟลูออไรด์ ผสมด้วย กลีเซอรอลและน้ำในอัตราส่วน 60 : 40 (สรัญญา ; 2555) ทำการศึกษาค่าความต่างศักย์ ระยะเวลา ที่ใช้ด้านสูงและต่ำ รวมถึงระยะเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการสังเคราะห์ที่เหมาะสม ดังรูปที่ 3.5 จากนั้น นำไปวิเคราะห์ลักษณะพื้นผิวด้วยกล้อง FESEM ดูความหนาของชั้นออกไซด์ด้วยเครื่อง FIB-FESEM วิเคราะห์ Photocurrent density เพื่อวัดอิเล็กตรอนที่เกิดขึ้นบนไทเทเนียมไดออกไซด์ รูปท่อที่เตรียมโดยการแอโนไดซ์แบบพัลส์ในรูปของกระแสไฟฟ้าที่เกิดจากการฉายแสงผ่าน ตัวเร่งปฏิกิริยา ในการตรวจสอบการตอบสนองต่อแสงของแผ่นนั้นใช้เทคนิค UV-VIS Spectrophotometer เพื่อดูว่าแผ่นตอบสนองในช่วง UV หรือ Visible สุดท้ายวิเคราะห์ X-ray Diffractrometer (XRD) เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างผลึกของออกไซด์ที่เกิดบนพื้นผิวของตัวเร่ง ปฏิกิริยา ซึ่งตรวจสอบว่าออกไซด์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นไทเทเนียมไดออกไซด์โครงสร้างแบบอนาเทส โดยสภาวะการทดลองมีดังตารางที่ 3.1

ลำดับ	สารละลายนำไฟฟ้า	สภาวะการสังเคราะห์	ระยะเวลา ทั้งหมด (ชั่วโมง)
1		20 โวลต์ 10 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที	0.5
2		20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	0.5
3		20 โ <mark>วล</mark> ต์ 10 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที	1.0
4		20 โ <mark>วล</mark> ต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	1.0
5		2 <mark>0 โวลต์</mark> 10 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที	1.5
6		2 <mark>0</mark> โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	1.5
7		20 โวลต์ 10 นาที/o โวลต์ 5 วินาที	
8		20 โวลต์ <mark>5 น</mark> าที/o โวลต์ <i>5</i> วินาที	
9	$0.30 \text{ M NH}_4\text{F}$,	20 โวลต์ 1 นา <mark>ที/o</mark> โวลต์ <i>5</i> วินาที	
10	Glycerol: $H_2O(60:40)$	20 โวลต์ 10 นาที/o โวลต์ 20 วินาที	
11		20 โวลต์ 5 นาที/o โวลต์ 20 วินาที	
12		20 โวลต์ 1 นาที/o โวลต์ 20 วินาที	2.0
13		20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 5 วินาที	3.0
14		20 โว <mark>ลต์ ร นาที/-ร</mark> โวลต์ ร วินาที	
15	515	20 โวลต์ 1 นาที/-5 โวลต์ 5 วินาที	
16	ังกยาส	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	
17		20 โวลต์ 5 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	
18		20 โวลต์ 1 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	

ตารางที่ 3.1 สภาวะทดลองเพื่อศึกษาผลของเวลาที่ใช้ในการสังเคราะห์แผ่นไทเทเนียมที่มีต่อ ลักษณะพื้นผิวของไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการแอโนไดซ์แบบพัลส์

รูปที่ 3.5 ลักษณ<mark>ะก</mark>ารแอโนไคซ์แบบพัลส์

3.2. การวิเคราะห์หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส โดยใช้ ใทเทเนียมใดออกไซด์ที่สังเ<mark>ครา</mark>ะห์ได้

ในการวิเคราะห์หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส โดยใช้ไทเทเนียม-ไดออกไซด์ที่สังเคราะห์โดยการแอโนไดซ์แบบพัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยานั้น ได้ทำการศึกษาปัจจัย ในการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำในการวิเคราะห์หาค่าซีโอดีโดยเทียบกับสารละลายมาตรฐาน ที่เตรียมได้ทางทฤษฎี

3.2.1. ชุดการท<mark>ดลองการวิเคราะห์หา</mark>ค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส โดยใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการแอโนไดเซชันแบบพัลส์

ชุดการทดลองการวิเคราะห์หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส โดยใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการแอโนไดซ์แบบพัลส์นั้น จะใช้ไทเทเนียม-ใดออกไซด์เป็นขั้วไฟฟ้าใช้งาน (Working electrode) ลวดแพลทินัม (Pt) เป็นขั้วไฟฟ้าร่วม (Counter electrode) และใช้ Ag/AgCl เป็นขั้วไฟฟ้าอ้างอิง (Reference electrode) แหล่งกำเนิดแสง ใช้หลอดไฟ LED (ความยาวคลื่น 365 นาโนเมตร) ขนาด 5 วัตต์ ซึ่งจะมีชุดการทดลองทั้งหมด 3 ชุด ดังนี้

3.2.1.1. ชุดการทดลองที่ 1

ถังปฏิกิริยาเป็นรูปทรงกระบอก ฐานรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า แสดงดังรูป 3.6 ซึ่งตัวถังปฏิกิริยากับฐานจะแยกกัน เพื่อให้สามารถวางตัวเร่งปฏิกิริยาได้ โดยทำการเซาะร่อง วางโอริง (O-Ring) ป้องกันไม่ให้น้ำซึมออกจากตัวถังปฏิกิริยา จากนั้นจะไขนีอตด้านล่างให้แน่น เพื่อยึดฐานกับตัวถังปฏิกิริยา ชุดการทดลองนี้ทำจากเทฟลอน (Teflon) ปริมาตรน้ำที่ใส่ได้ตั้งแต่ 5 – 30 มิลลิลิตร แหล่งกำเนิดแสงจะติดกับฝาปิดของถังปฏิกิริยาเพื่อป้องกันไม่ให้หลอดไฟนั้น สัมผัสกับน้ำ โดยพื้นผิวของแผ่นตัวเร่งปฏิกิริยาจะใช้พื้นที่ 1 ตารางเซนติเมตร

รูปที่ 3.6 ถั<mark>ง</mark>ปฏิกรณ์ชุดการทดลองที่ 1

การ วัคซี โอคีด้วยกระ บวนการ โฟโตอิเล็กโตร คะตะ ไลซิสด้วยชุด การทดลองที่ 1 นั้น ทำการ ง่ายค่าความต่างศักย์ (V) และ วัดค่ากระแส ไฟฟ้า (I) ด้วยเครื่องมือ ที่ประกอบขึ้น แสดงดังรูป 3.7 เครื่องสามารถง่ายความต่างศักย์ตั้งแต่ 0.1 โวลต์ – 5.0 โวลต์ เป็น ระยะเวลาต่อเนื่อง 5 นาที และสามารถเก็บข้อมูลในรูปของกระแส ไฟฟ้าได้ทุก ๆ 0.05 วินาที หน่วย ความละเอียดในการ วัดได้ต่ำสุดคือมิลลิแอมป์ (mA)

<mark>ถังปฏิกรณ์ของชุดการทดลองที่ 1 เมื่อทด</mark>ลองจะไม่ใช้หัวหนีบปากจระเข้ คืบที่ขั้วใช้งาน (Working electrode) และขั้วไฟฟ้าร่วม (Counter electrode) โดยตรง ส่งผลให้ค่า กระแสไฟฟ้าที่วัดได้ระหว่างแบลงก์และสารละลายมาตรฐานมีค่าไม่แตกต่างกัน

รูปที่ 3.7 เครื่องมือที่ใช้ง่ายค่าความต่างศักย์และวัคค่ากระแสไฟฟ้าที่สร้างขึ้น

3.2.1.2. ชุดการทดลองที่ 2

เป็นการแก้ปัญหาที่เกิดจากถังปฏิกรณ์ของชุดการทดลองที่ 1 โดย ในชุดการทดลองนี้ ถังปฏิกรณ์ทำจากซิลิโคน แสดงดังรูป 3.8 (ก) พื้นที่ของแผ่นตัวเร่งปฏิกิริยา ที่สัมผัสกับน้ำ 1 ตารางเซนติเมตร แหล่งกำเนิดแสงจะติดกับพลาสติกที่ทำการฉีดขึ้นรูป ซึ่งสามารถ กรอบถังปฏิกรณ์ไว้ได้พอดี แสดงดังรูป 3.8 (ข) ถังปฏิกรณ์นี้สามารถใส่น้ำได้ตั้งแต่ 2 -5 มิลลิลิตร และในการวัดซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสด้วยชุดการทดลองนี้ จะใช้ เกรื่องมือที่ใช้จ่ายค่ากวามต่างศักย์และวัดก่ากระแสไฟฟ้าที่สร้างขึ้น (รูป 3.7)

ในชุดการทดลองที<mark>่ 2</mark> เมื่อนำข้อมูลกระกระแสไฟฟ้าที่วัดได้จากแบลงค์ และสารละลายมาตรฐานมาพล็อตกราฟ พ<mark>บว่า กร</mark>ะแสที่ได้นั้นออกมาเป็นเส้นเดียวกัน

รูปที่ 3.8 ถังปฏิกรณ์ชุดการทคลองที่ 2

3.2.1.3. ชุดการทดลองที่ 3

จะใช้ถังปฏิกรณ์จากชุดการทดลองที่ 2 (รูป3.8) แต่ในการวัดซีโอดีด้วย กระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสนั้น จะทำการจ่ายค่าความต่างศักย์ด้วยเครื่องมือที่ใช้จ่าย ค่าความต่างศักย์และวัดค่ากระแสไฟฟ้าที่สร้างขึ้น (รูป 3.7) ในส่วนของการวัดกระแสนั้น จะวัด ด้วยเครื่องดิจิตอลมัลติมิเตอร์ รุ่น keysight 34465a แสดงดังรูปที่ 3.9 เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจาก ชุดการทดลองที่ 2 ซึ่งเครื่องมือวัดกระแสนี้สามารถวัดได้เร็วถึง 50,000 rdgs/sec ทำให้ข้อมูลที่ได้มี ความละเอียดมากพอที่จะทำให้การคำนวณหาพื้นที่ใต้กราฟนั้นมีความแม่นยำมากขึ้น

รูปที่ 3.9 เครื่องคิจิตอล มัลติมิเตอร์ รุ่น keysight 34465a ที่ใช้ในการวัดกระแส (https://www.meilhaus.de/en/34465a.htm)

3.2.2. การทดลองชุดควบคุม โดยการวิเคราะห์หาค่าซีโอดีตามทฤษฎี

ศึกษาผลของการวิเคราะห์หาค่าซีโอดีตามทฤษฎี (COD_{Theory}) โดยวิธีการคำนวณจาก ความต้องการออกซิเจนทั้งหมดตามทฤษฎี มีสารละลายมาตรฐาน 2ชนิด คือ สารละลายมาตรฐาน กลูโคส (D-glucose) และสารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท (KHP)โดยจะทำการ เปรียบเทียบกับค่าซีโอดีที่วิเคราะห์ได้ด้วยวิธีมาตรฐานไดโครเมต

1) วิธีการเตรียมสารละลายมาตรฐาน (Najafpour et al., 2008)

สารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท (KHP); ชั่งสารละลาย โพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท 425 กรัม อบที่อุณหภูมิ 120 องศาเซลเซียส ประมาณ 2 ชั่วโมง นำไปละลายในน้ำกลั่น ปรับปริมาตรจนได้ 1,000 มิลลิลิตร สารละลายนี้จะมีค่าซีโอดี 500 มิลลิกรัม ต่อลิตร โดยที่ในทางทฤษฎีโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลทมีค่าซีโอดี 1.176 มิลลิกรัมออกซิเจน (O₂) ต่อมิลลิกรัม สารละลายมาตรฐานกลูโคส (D-glucose); ชั่งสารละลายกลูโกส 469 กรัม เจือจางในน้ำกลั่นจนใค้ปริมาตร 1,000 มิลลิลิตร สารละลายนี้จะมีค่าซีโอดี 500 มิลลิกรัมต่อลิตร โดยที่ในทางทฤษฎี กลูโคสมีค่าซีโอดี 1.067 มิลลิกรัมออกซิเจน (O₂) ต่อมิลลิกรัม 2) วิธีการวิเคราะห์ซีโอดีด้วยวิธีมาตรฐานไดโครเมต

รูปที่ 3.10 วิธีวิเคราะห์ค่าซีโอดีด้วยวิธีรีฟลักซ์แบบปิด (Close Reflux, Titrimetric Method)

การคำนวณค่าซีโอดีด้วยวิธีมาตรฐานใดโครเมต

- A = ปริมาตรของสารละลายเฟอรัสแอมโมเนียมซัลเฟต (FAS) ที่ใช้ในการไตเตรทน้ำกลั่น (Blank) หน่วยเป็น มิลลิลิตร
- B = ปริมาตรของสารละลายเฟอรัสแอมโมเนียมซัลเฟต (FAS) ที่ใช้ในการไตเตรทน้ำตัวอย่าง หน่วยเป็น มิลลิลิตร
- N = ความเข้มข้นของสารละลายเฟอรัสแอ<mark>มโ</mark>มเนียมซัลเฟต (FAS) หน่วยเป็น นอร์มัลลิตี้
- C = ปริมาตรน้ำตัวอย่างที่ใช้ หน่วยเป็น มิลลิลิตร

3.2.3. ตรวจสอบความถูกต้อ<mark>ง</mark>แม่นย<mark>ำ</mark>และความเสถียรของวิธีการหาค่าซีโอดีด้วย กระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส

ในการตรวจสอบความถูกต้อง แม่นยำ และความเสถียรของวิธีการหาค่าซีโอดีด้วย กระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสนั้น จะทำการแบ่งขั้นตอนการทดลองตามชุดการทดลอง ทั้ง 3 ชุด โดยแต่ละชุดการทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

3.2.3.1. การหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสด้วย ชุดการทดลองที่ 1

ในการทดลองนี้เป็นการทดสอบการวัดค่าซีโอดีด้วยกระบวนการ โฟโตอิเล็กโตรคะตะ ไลซิสเบื้องต้น โดยจะทำการแปรเปลี่ยนค่าความเข้มข้นของสารละลาย มาตรฐานกลูโคส (D-glucose) ตั้งแต่ 1 – 500 มิลลิกรัมต่อลิตร และกำหนดค่าความต่างศักย์เท่ากับ 0.5 โวลต์ ปริมาตรน้ำ 5 มิลลิลิตร ใช้โซเดียมซัลเฟต (Na₂SO₄) 0.1 M เป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ซึ่งจะใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่นต่อการทดลอง 1 ชุดข้อมูล

3.2.3.2. การหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสด้วย ชุดการทดลองที่ 2

ในการวัดค่าซีโอคีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสนั้น จะต้องทำการหาสภาวะต่าง ๆ ที่เหมาะสม เพื่อที่จะให้การวัคนั้นแม่นยำและมีประสิทธิภาพ โดยทุก การทดลองนั้นจะใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อการทดลอง 1 ชุดข้อมูล ซึ่งแต่ละสภาวะ มีการทดลองดังต่อไปนี้ ศึกษาประเภทของสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ; ในการทดลอง หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส จะต้องทำการเติมสารละลายอิเล็กโทรไลต์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการนำไฟฟ้าของระบบ (Nurdin, Zaeni, Rammang, Maulidiyah, & Wibowo, 2017) โดยสารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่จะใช้ทดสอบมี 2 ชนิด คือ โซเดียมซัลเฟต (Na₂SO₄) และ โซเดียมไดไฮโดรเจนฟอตเฟต (NaH₂PO₄) ซึ่งสภาวะที่ทำการทดลองแสดงดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 สภาวะทคลองเพื่อศึกษาประเภทของสารอิเล็กโทรไลต์ที่เหมาะสมต่อกระบวนการ โฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสของชุคการทคลองที่ 2

สารละลายมาตรฐาน	ค <mark>วามเข้มข้น</mark>	ความต่างศักย์	ปริมาตรน้ำ
	สารล <mark>ะลายอิ</mark> เล็กโทรไลต์	(โวลต์)	(มิลลิลิตร)
กลูโคส 100 มิลลิกรัมต่อลิตร	Na ₂ SO ₄ 1.0 โมลาร์ NaH ₂ PO ₄ 1.0 โมลาร์	0.5	3

หมายเหตุ , ขั้วไฟฟ้าร่วมที่ใช้ คือ แผ่น<mark>กร</mark>าไฟต์

 ศึกษาความต่างศักย์ที่เหมาะสม ; เพื่อให้อิเล็กตรอนที่เกิดขึ้นที่ แถบคอนดักชันเกิดการใหลงากขั้วไฟฟ้าแอนโนดไปยังขั้วแคโทด นอกงากนี้ยังช่วยเร่งการใหล อิเล็กตรอนระหว่างขั้วไฟฟ้าได้ ที่สำคัญยังช่วยป้องกันการกลับมารวมตัวกันใหม่ของกู่อิเล็กตรอน/ โฮล (Recombination) (Zhang, Li, Zhao, & Li, 2009) การทดลองทำการแปรเปลี่ยนค่าความต่าง ศักย์ที่ความเข้มข้นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ต่าง ๆ และใช้กราไฟต์เป็นขั้วไฟฟ้าร่วม ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 สภาวะทดลองเพื่อศึกษาหาค่าความต่างศักย์ที่เหมาะสมต่อกระบวนการโฟโตอิเล็ก-โตรกะตะไลซิสของชุดการทดลองที่ 2

10

สารละลายมาตรฐาน	ความเข้มข้น	ความต่างศักย์	ปริมาตรน้ำ	
	สารละลายอเล็กไทรไลต	(ไวลต)	(มิลลิลิตร)	
	Na ₂ SO ₄ 0.1 โมลาร์ 0.5 2.0	0.5		
อลโลส 100 บิลลิอรับต่อลิตร	No SO 05 โมลาร์	No SQ 0.5 โนอาร์ 0.5	0.5	2
บยี่หมุย 100 ทยยบาทฟออฟา	Na ₂ 504 0.5 111013	2.0	3	
	N- 50 1 กโนลาร์	0.5		
	Na ₂ 50 ₄ 1.0 เมตาว	2.0		

3) ศึกษาประเภทของขั้วไฟฟ้าร่วม (Counter electrode) ; นอกจาก ประเภทของสารละลายอิเล็กโทร ไลต์กับค่าความต่างศักย์ที่ส่งผลต่อปริมาณกระแสไฟฟ้าที่เกิดแล้ว สิ่งที่สำคัญอีกอย่างคือประเภทของขั้วไฟฟ้าร่วม เนื่องจากทำหน้าที่เป็นตัวนำไฟฟ้าที่ดี (ธานินและ คณะ, 2555) จะทำหน้าที่รับพลังงานไฟฟ้าจากขั้วไฟฟ้าใช้งาน (Working electrode) เพื่อให้ เกิดปฏิกิริยาเคมีของสารตัวอย่างระหว่างการวิเคราะห์ ขั้วไฟฟ้าใช้งานมักมีพื้นที่ผิวมาก ๆ เพื่อให้ การนำไฟฟ้าเป็นไปได้ดี ซึ่งในการทดลองนี้จะใช้วัสดุ 2 ชนิด ได้แก่ ลวดแพลทินัม และ แผ่นกราไฟต์ โดยมีการทดลองแสดงดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 สภาวะทคลองเพื่อศึกษาประเภ<mark>ทข</mark>องขั้วไฟฟ้าร่วมที่ส่งผลต่อกระบวนการโฟโตอิเล็ก-โตรกะตะไลซิสของชุดการท<mark>คลอ</mark>งที่ 2

สารละลายมาตรฐาน	ความเข้มข้น สารล <mark>ะ</mark> ลายอิเล็กโทรไลต์	ขั้วไฟฟ้าร่วม	ความต่างศักย์ (โวลต์)
กลูโคส 100 มิลลิกรัมต่อลิตร	Na.SO. 1.0 โมลาร์	ลวดแพลทินัม	0.5
		แผ่นกราไฟต์	

หมายเหตุ , ปริมาตรน้ำที่ใช้ 3 มิ<mark>ลลิลิ</mark>ตร

3.2.3.3. การหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสด้วย ชุดการทดลองที่ 3

เนื่องจากปัญหาที่เกิดในชุดการทดลองที่ 2 ดังที่ได้กล่าวในหัวข้อ 3.2.1.2. จึงได้ทำการหาสภาวะต่าง ๆ ที่เหมาะสมใหม่ ซึ่งทุกการทดลองจะใช้ขั้วไฟฟ้าร่วมคือ ลวดแพลทินัม โดยมีการทดลองดังต่อไปนี้

^{วั}กยาลัยเทคโนโลยีสุร^{ูป}

- 1) ศึกษาความต่างศักย์ที่เหมาะสม แสดงดังตารางที่ 3.5
- ตารางที่ 3.5 สภาวะทคลองเพื่อศึกษาความต่างศักย์ที่เหมาะสมของชุดการทคลองที่ 3 ส่งผล ต่อกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส

	ความเข้มข้น	ความต่างศักย์	ปริมาตรน้ำ
ถ เวตะถ เยม หารฐาน	สารละลายอิเล็กโทรไลต์	(โวลต์่)	(มิลลิลิตร)
		0.1	
กลูโคส 10 มิลลิกรัมต่อลิตร	Na ₂ SO ₄ 0.1 โมลาร์	0.2	3
		0.3	
		0.4	
		0.5	
		1.0	

หมายเหตุ , 1. คีบสายไฟใหม่ทุกครั้ง 📒

ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อ 1 ความต่างศักย์

2) (เมื่อได้สภาวะที่เหมาะสมจากตารางที่ 3.5 แล้ว จึงได้ทำการหาค่า

ซี โอดีด้วยวิธีการ โฟโตอิเล็กโตรกะตะ ไลซิส โดยใช้สารละลายมาตรฐานกลูโกสกวามเข้มข้นต่าง ๆ เป็นตัวแทนน้ำเสีย แสด<mark>งดังตา</mark>รางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 สารละลายมาตรฐานกลูโคสความเข้มข้นต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวแทนน้ำเสียในการหาค่า ซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสของชุดการทดลองที่ 3 ครั้งที่ 1

สารละลายมาตรฐาน	ความเข้มข้น สารองอาเจิเอ็อโทร ^ป อต์	ความต่างศักย์ (โวลต่ำ	ปริมาตรน้ำ (มิววิวิตะ)
<u> </u>	ត ទេតនត ខេចតេជាកេរ១ តេហ	(1 106)	(มถุดถุงเว)
กลู เคส 5 มลลกรมตอลตร			
กลูโคส 10 มิลลิกรัมต่อลิตร	Na ₂ SO ₄ 0.1 โมลาร์	สภาวะที่ได้จาก ตารางที่ 2 5	
กลูโคส 50 มิลลิกรัมต่อลิตร			
กลูโคส 75 มิลลิกรัมต่อลิตร			3
กลูโคส 100 มิลลิกรัมต่อลิตร		¥ГТЗ IN ИГ 3,3	
กลูโคส 200 มิลลิกรัมต่อลิตร			
กลูโคส 500 มิลลิกรัมต่อลิตร			

หมายเหตุ , 1. คีบสายไฟใหม่ทุกครั้ง

2. ใช้แผ่นไทเทเนียมไดอ<mark>อกไ</mark>ซด์ 1 แผ่<mark>น ต่</mark>อทุกความเข้มข้น

จากการทคลองนี้พบว่าปริมาณกระแสไฟฟ้าที่ได้จากสารละลาย มาตรฐานกลูโคสส่วนใหญ่จะมีค่าต่ำกว่าประมาณกระแสที่ได้จากแบลงค์ จึงตั้งสมมติฐานว่า อาจเกิดจากการที่ใช้แผ่นไทเทเนียมแผ่นเดิมเพียงแผ่นเดียวต่อทุกความเข้มข้นของสารละลาย มาตรฐานที่ใช้ ส่งผลให้แผ่นนั้นหมดสภาพ

 จากการทดลองการหาค่าซีโอดีด้วยวิธีการโฟโตอิเล็กโตร กะตะ ใลซิสดังตารางที่ 3.6 แล้วเกิดปัญหา จึงได้ทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้แผ่นไทเทเนียม-ไดออกไซด์ใหม่ทุกกรั้งที่เปลี่ยนความเข้มข้นสารละลายมาตรฐาน โดยการทดลองมีดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 สารละลายมาตรฐานกลูโคสความเข้มข้นต่าง ๆ ที่ใช้เป็นตัวแทนน้ำเสียในการหาค่า ซีโอคีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสของชุดการทคลองที่ 3 ครั้งที่ 2

~~~~~	ความเข้มข้น	ความต่างศักย์	ปริมาตรน้ำ
ย เวยะย เยม เตว ฮ์ เห	สารละ <mark>ลาย</mark> อิเล็กโทรไลต์	(โวลต์่)	(มิลลิลิตร)
กลูโคส 5 มิลลิกรัมต่อลิตร			
กลูโคส 10 มิลลิกรัมต่อลิตร	HH		
กลูโคส 50 มิลลิกรัมต่อลิตร	N- 50 01 โนอาร์	สภาวะที่ได้จาก	2
กลูโคส 100 มิลลิกรัมต่อลิตร	Na ₂ SO ₄ 0.1 ไม่ตาว	ตารางที่ 3.5	3
กลูโคส 200 มิลลิกรัมต่อลิตร			
กลูโคส 500 มิลลิกรัมต่อลิตร			

หมายเหตุ , 1. คีบสายไฟใหม่ทุกครั้ง

จากการทดลองนี้ได้ทำการตรวจเช็คกราฟกระแสที่ได้จากแบลงค์ พบว่าแต่ละซ้ำ กระแสที่ได้ไม่เป็นเส้นเดียวกัน จึงตั้งสมมติฐานว่าอาจเกิดจากการที่คีบสายไฟใหม่ ทุกครั้ง (ไม่ใช่ตำแหน่งเดิม) โดยได้ทุดสอบสมมติฐาน โดยทุกครั้งที่เปลี่ยนน้ำตัวอย่างจะใช้ Dropper ในการนำน้ำตัวอย่างออก เพื่อให้สายไฟอยู่ตำแหน่งเดิม

นอกจากนี้ซี โอดีที่ได้จากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสนั้น มีค่าไม่เท่ากับค่าซีโอดีทางทฤษฎี จึงได้ทำการเปลี่ยนสารละลายมาตรฐานจากสารละลายมาตรฐาน กลูโคส เป็นสารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท (KHP)

4) ทดลองการค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส โดยใช้สารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลท (KHP) ความเข้มข้นต่าง ๆ เพื่อนำไป สร้างกราฟมาตรฐาน (Wang et al., 2013) การทดลองแสดงดังตารางที่ 3.8 โดยในการทดลองนี้ได้ ทำการซ้ำทั้งหมด 3 ครั้ง เพื่อดูกวามถูกต้องและแม่นยำ

ตาราที่ 3.8 สารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท (KHP) ความเข้มข้นต่าง ๆ ที่ใช้ เป็นตัวแทนน้ำเสียในการหาค่าซีโอคีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 3

สารละลายมาตรฐาน	ความเข้มข้น สารละลายอิเล็กโทรไลต์	ความต่างศักย์ (โวลต์)	ปริมาตรน้ำ (มิลลิลิตร)
KHP 5 มิลลิกรัมต่อลิตร			
KHP 10 มิลลิกรัมต่อลิตร			
KHP 20 มิถลิกรัมต่อลิตร	Na2SO4 0.1 โมลาร์	สภาวะที่ได้จาก ตารางที่ 3.5	
KHP 50 มิลลิกรัมต่อลิตร			
KHP 100 มิลลิกรัมต่อลิตร			
KHP 150 มิลลิกรัมต่อลิตร			3
KHP 200 มิลลิกรัมต่อลิตร			
KHP 250 มิลลิกรัมต่อลิตร			
KHP 300 มิลลิกรัมต่อลิตร			
KHP 400 มิลลิกรัมต่อลิตร			
KHP 500 มิลลิกรัมต่อลิตร			

การคำนวณหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส 3.2.4

ในการทดลองหาก่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโครกะตะไลซิส จะได้ข้อมล ในรูปของกราฟ ดังรูปที่ 3.11 จะเห็นว่าเมื่อยังไม่ได้เปิดไฟ จะเห็นว่าไม่มีกระแสไฟฟ้าเกิดขึ้น ้จากนั้นเมื่อมีการฉายแสงจะเห็นว่ามีกระแสไฟฟ้าเกิดขึ้น เรียกว่า Photocurrent จากทั้งแบลงค์ (i_{blank}) และตัวอย่างที่มีสารอินทรีย์ (i_{total}) จะเพิ่มขึ้นอย่างรวคเร็ว ก่อนที่จะลคลงมาอยู่ในระคับคงที่ หากน้ำ ้ตัวอย่างถูกออกซิไดซ์จนหมด เส้น Photocurrent ระหว่าง i_{blank} และ i_{total} จะบรรจบกัน ซึ่งหมายความ ปฏิกิริยาการย่อยสลายเกิดอย่างสมบูรณ์

รูปที่ 3<mark>.11 กราฟที่ได้จากกระบวนการ โฟ</mark>โตอิเ<mark>ล็ก</mark>โตรคะตะไลซิส

หลังจากเกิด<mark>ปฏิกิริยาการย่อยสลายสามารถหา</mark> ${
m Q}_{
m blank}$ และ ${
m Q}_{
m total}$ ได้จากสมการ 3.1 และ 3.2 ซึ่งสามารถหาได้จากการอินทิเกรตหาพื้นที่ใต้กราฟของ Photocurrent ทั้ง i_{blank} และ i_{total}

$$O_{\text{total}} = \int_{i_{\text{total}}} i_{\text{total}} dt$$
(3.1)

225

$$Q_{\text{blank}} = \int i_{\text{blank}} dt \qquad (3.2)$$

ปริมาณประจุไฟฟ้าทั้งหมด (Net charge) หรือ Q_{net} ที่เกิดจากการออกซิไดซ์ ้สารอินทรีย์หาได้โดยการลบ ${
m Q}_{
m blank}$ จาก ${
m Q}_{
m total}$ (พื้นที่แรงงาในรูป 3.9) จากนั้นสามารถใช้ ${
m Q}_{
m net}$ เพื่อหา ค่าซีโอคีของน้ำตัวอย่างได้ดังสมการ2.19

$$Q_{net} = Q_{total} - Q_{blank}$$
(3.3)

วิธีวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการ แอโนไดเซซันแบบพัลส์ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าซีโอดี แสดงดังตารางที่ 3.9

ตารางที่ 3.9 วิธีวิเคราะห์ลักษณะสมบัติของไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมโดยการ แอโนไคเซซันแบบพัลส์ และเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์หาค่าซีโอดี

วิชีการวิเคราะห์	ลักษณะสมบัติ	สถานที่
Field Emission Scanning Electron Microscope (FE-SEM)	ลักษณะพื้นผิว	ศูนย์เครื่องมือ 10 มหาวิทยาลัยเทค โน โลยีสุรนารี
Focused Ion Beam Scanning Electron Microscopes (FIB-FESEM)	ความหนาของชั้นออกไซด์ 	ศูนย์เครื่องมือ 10 มหาวิทยาลัยเทค โน โลยีสุรนารี
X-ray Diffractrometer (XRD)	วิเคราะห์ถั <mark>กษ</mark> ณะ โครงสร้างผลึกขอ <mark>งธ</mark> าตุ	ศูนย์เครื่องมือ 10 มหาวิทยาลัยเทค โน โลยีสุรนารี
UV-VIS Spectrophotometer (UV-Vis)	การตอบสนองต่อแสง	ศูนย์เครื่องมือ 10 มหาวิทยาลัยเทค โน โลยีสุรนารี
Photocurrent density	อิเล็กตรอนที่เกิดขึ้นในรูป ของกระแสไฟฟ้า	ศูนย์เครื่องมือ 6 มหาวิทยาลัยเทค โน โลยีสุรนารี
วิธีมาตรฐานไคโกรเมต	ซีโอดี	ห้องปฏิบัติการวิศวกรรม สิ่งแวคล้อม ศูนย์เกรื่องมือ 11 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

รายการอ้างอิง

- กรกฎ ชูเงริญ. (2554). ศึกษาอิทธิพลของสัญญาณพัลส์ที่มีต่อการผลิตไฮโครเจนจากกระบวนการอิ เล็กโทรไลซิส. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี. 55 น.
- บุรภัทร์ อินทรีย์สังวร. (2548). การสังเคราะห์และการหาลักษณะเฉพาะของอนุภาคนาโนไทเทเนียม ใดออกไซด์ที่เจือด้วยในโอเบียม. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 72 น.
- สุวิทย์ โชควิจิตรกุล, จักรกฤษณ์ ศิวะเดชา<mark>เท</mark>พ, ศริศักดิ์ สุนทรไชย. (2554). การเปรียบเทียบวิธี ้วิเคราะห์ซี โอดีในน้ำเสียโดยวิธี<mark>การร</mark>ีฟลักซ์แบบปิดด้วยหม้อนึ่งฆ่าเชื้อและวิธีรีฟลักซ์ แบบเปิค. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาประจำปี ครั้งที่ 12. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น
- ศรัญญา ทองอุ่น. (2555). การบำบัดค<mark>าร์บ</mark>อนมอนอกใซด์ในกระบวนการเร่งปฏิกิริยาด้วยแสงโดย ใช้ไทเทเนียมไดออกซ์แบบ<mark>ท่อ</mark>นาโน. วิท<mark>ยานิ</mark>พนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลย<mark>ีสุร</mark>นารี. 79 น.
- ้อานั้นท์ปภา ชื่นทรัพย์. (2555). การบำบัดการ์บอนมอนอกไซด์ในปฏิกิริยาโฟโตคะตะไลซิสโดยใช้ ทั้งสเตนไตรออกไซด์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรน<mark>ารี.</mark> 91 น.

Primary Sources

Secondary Sources

Uncategorized References

- Nurdin, M., Zaeni, A., Rammang, E. T., Maulidiyah, M., & Wibowo, D. (2017). Reactor design development of chemical oxygen demand flow system and its application (Vol. 9).
- Wang, C., Wu, J., Wang, P., Ao, Y., Hou, J., & Qian, J. (2013). Investigation on the application of titania nanorod arrays to the determination of chemical oxygen demand. Analytica Chimica Acta, 767(Supplement C), 141-147. doi: https://doi.org/10.1016/j.aca.2013.01.028
- Zhang, S., Li, L., Zhao, H., & Li, G. (2009). A portable miniature UV-LED-based photoelectrochemical system for determination of chemical oxygen demand in wastewater.
Sensors and Actuators B: Chemical, 1 4 1 (2), 6 3 4 - 6 4 0. doi: https://doi.org/10.1016/j.snb.2009.07.019

ผลการทดลองและการอภิปรายผล

กระบวนการ โฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส คือการประยุกต์กระบวนการ โฟโตคะตะไลซิส ร่วมกับเซลล์ไฟฟ้า 3 ขั้ว โดยจะต้องมีการกระตุ้นตัวเร่งปฏิกิริยาด้วยพลังงานแสง เพื่อให้ตัวเร่ง ปฏิกิริยาเกิดอิเล็กตรอนและที่ว่างของอิเล็กตรอน ในที่สุดจะเกิดเป็นเรดิกอล ที่มีความสามารถใน การออกซิไดซ์สารอินทรีย์ได้ ซึ่งในงานวิจัยนี้แบ่งการทดลองออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ (1) การ สังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาในการหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็ก โตรคะตะไลซิส และ (2) การทดลองการค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็ก โตรคะตะไลซิส และ (2) การทดลองการค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็ก โตรจะนำไปวิเกราะห์คุณลักษณะเบื้องต้น เพื่อหาสภาวะการสังเคราะห์ที่ดีที่สุด แล้วนำไปใช้เป็น ตัวเร่งปฏิกิริยาในการทดลองการค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ต่อไป

4.1. การสังเคราะห์ไทเทเนียมใดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนใดเซซันแบบพัลส์เป็น ตัวเร่งปฏิกิริยา

4.1.1. การวิเคร<mark>าะห์สัณฐานวิทยา</mark>

การทดลองเบื้องต้นของการสังเกราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการ แอโนไดซ์ เริ่มต้นด้วยการใช้แผ่นไทเทเนียมขนาด 4 ตารางเซนติเมตร (กว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร) นำไปล้างด้วยเกรื่องอัลตราโซนิก 3 ขั้นตอน ด้วยอะซิโตน ทู-โพรพานอล และ น้ำปราศจากไอออน ขั้นตอนละ 5 นาที ตามลำดับ จากนั้นนำไปเป่าให้แห้งด้วยก๊าซไนโตรเจน ก่อนจะนำไปใช้ในกระบวนการแอโนไดซ์

กระบวนการแอโนไดซ์นั้น ใช้แผ่นไทเทเนียมที่เตรียมได้จากข้างต้นมาเป็นขั้วไฟฟ้า ใช้งาน ต่อเข้ากับขั้วบวกของแหล่งจ่ายไฟฟ้า และใช้แพลทินัมเป็นขั้วไฟฟ้าร่วมต่อเข้ากับขั้วลบของ แหล่งจ่ายไฟฟ้า จุ่มขั้วไฟฟ้าทั้งสองในสารละลายอิเล็กโทรไลต์ 0.30 โมลาร์ ของแอมโมเนียม ฟลูออไรด์ ผสมด้วยกลีเซอรอลและน้ำในอัตราส่วน 60 : 40 จ่ายความต่างศักย์ 20 โวลต์ (แบบต่อเนื่อง) เป็นเวลา 3 ชั่วโมง จากนั้นนำไปวิเคราะห์ลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (FESEM) พบว่าลักษณะพื้นผิวของไทเทเนียมไดออกไซด์มีลักษณะ เป็นรูปท่อขนาดนาโนเมตร แสดงดังรูป 4.1

บทที่ 4

รูปที่ 4.1 ภาพถ่าย FESEM กำลังข<mark>ยาย 50,0</mark>00 เท่าของแผ่น TiO₂ ที่ผ่านการแอโนไดซ์ ที่ความต่างศักย์ 20 โวลต์(แบบต่<mark>อ</mark>เนื่อง) เป็นระยะเวลา 3 ชั่วโมง

ขั้นแรกได้ทำการทดลองโดยแปรเปลี่ยนความต่างศักย์ด้านสูงและด่ำ เพื่อหา สภาวะการสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาที่เหมาะสม ซึ่งยังคงใช้สารละลายอิเล็กโทรไลต์ 0.30 โมลาร์ ของแอมโมเนียมฟลูออไรค์ ผสมด้วยกลีเซอรอลและน้ำในอัตราส่วน 60 : 40 แผ่นไทเทเนียมขนาด 4 ตารางเซนติเมตร (กว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 4 เซนติเมตร) รวมถึงระยะเวลาที่ใช้ในการสังเคราะห์ ทั้งหมด 3 ชั่วโมงดังเดิม ซึ่งสามารถเปรียบเทียบได้ทั้งหมด 4 สภาวะ ดังตารางที่ 4.1 และผลการ ทดลองการวิเคราะห์ลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (FESEM) แสดงดังตารางที่ 4.2 – 4.4

ຄຳດັບ	Lable	สภาวะการสังเคราะห์		
	A_1	20 โวลต์ 10 นาที/0 โวลต์ 5 วินาที		
สภาวะการทคลองที่ 1	A_2	20 โวลต์ 5 นาที/0 โวลต์ 5 วินาที		
	A_3	20 โวลต์ 1 นาที/o โวลต์ 5 วินาที		
	B_1	20 โวลต์ 10 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที		
สภาวะการทคลองที่ 2	B_2	20 โวลต์ 5 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที		
	B_3	20 โวลต์ 1 นาที/o โวลต์ 20 วินาที		
	C_1	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 5 วินาที		
สภาวะการทคลองที่ 3	C ₂	20 โวลต์ 5 นาที/-5 โวลต์ 5 วินาที		
	C ₃	20 โวลต์ 1 นาที/-5 โวลต์ 5 วินาที		
	D ₁	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที		
สภาวะการทดลองที่ 4	D ₂	20 โวลต์ 5 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที		
	D ₃	20 โวลต์ 1 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที		

ตารางที่ 4.1 สภาวะการทดลองที่จะเปรียบเทียบลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้องจุลทรรศน์ อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (FESEM)

จากตารางที่ 4.1 ข้อแตกต่างที่ใช้ในการเปรียบเทียบของแต่ละสภาวะการทคลองคือ ความถี่ของระยะเวลาที่ใช้ในพัลส์ค้านสูง (20 โวลต์ 10 นาที 5 นาที และ1 นาที) โดยสิ่งที่เหมือนกัน คือศักย์ไฟฟ้าและระยะเวลาที่ใช้ในพัลส์ค้านต่ำ

กำลังขยายเครื่อง FESEM Lable 15,000 เท่า 50,000 เท่า A_1 20 V 10 min / 0 V 5 sec 3 hr A_2 20 V 5 min / 0 V 5 sec 3 hr A_3 20 V 1 min / 0 V 5 sec $3 \ hr$

ตารางที่ 4.2 ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ทำการสังเคราะห์ด้วยกระบวนการ แอโนไดซ์แบบพัลส์ของสภาวะการทดลองที่ 1

	กำลังขยายเครื่อง FESEM			
Lable	15,000 เท่า	50,000 เท่า		
B ₁ 20 V 10 min / 0 V 20 sec 3 hr	15.00 2.02 2.02 2.02 2.02 2.02 2.02 2.02	10.00 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 2		
B ₂ 20 V 5 min / 0 V 20 sec 3 hr	X 15,00 YO KI YO KU YU	1: 19.00 1.02 1.00 1.00 1.00 1.00 1.00 1.00 1		
B ₃ 20 V 1 min / 0 V 20 sec 3 hr	ILIS,060 TO KET AND THE			

ตารางที่ 4.3 ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ทำการสังเคราะห์ด้วยกระบวนการ แอโนไดซ์แบบพัลส์ของสภาวะการทดลองที่ 2

กำลังขยายเครื่อง FESEM Lable 15,000 เท่า 50,000 เท่า ್ರ C_1 20 V 10 min / -5 V 5 sec $3 \ hr$ C_2 20 V 10 min / -5 V 5 sec 3 hr C₃ 20 V 10 min / -5 V 5 sec $3 \ hr$

ตารางที่ 4.4 ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ทำการสังเคราะห์ด้วยกระบวนการ แอโนไดซ์แบบพัลส์ของสภาวะการทดลองที่ 3

กำลังขยายเครื่อง FESEM Lable 15,000 เท่า 50,000 เท่า D_1 20 V 10 min / -5 V 20 sec 3 hr D_2 20 V 10 min / -5 V 20 sec 3 hr D_3 20 V 10 min / -5 V 20 sec 3 hr

ตารางที่ 4.5 ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ทำการสังเคราะห์ด้วยกระบวนการ แอโนไดซ์แบบพัลส์ของสภาวะการทดลองที่ 4

จากตารางที่ 4.2 เมื่อนำไปวิเคราะห์ลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้อง FESEM ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า และ 50,000 เท่า พบว่าทุกสภาวะลักษณะของออกไซด์ที่เกิดเป็นรูปท่อ - สภาวะ A₁ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ความสูงของท่อไม่แตกต่างกันมาก และ ที่กำลังขยาย 40,000 เท่า ลักษณะออกไซด์ที่เกิดมีรูปร่างเป็นของท่อที่ชัดเจน ผนังท่อแยกจากกัน

และส่วนมากจะเกิดออกไซด์ของท่อที่ซ้อนทับกันอยู่

 สภาวะ A₂ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า พบว่าความสูงของท่อแตกต่างกันอย่าง ชัคเจน และที่กำลังขยาย 40,000 เท่า ลักษณะออกไซด์มีขนาดท่อที่แตกต่างกันหลายขนาด เกิดท่อ ออกไซด์ที่ซ้อนทับกัน และผนังท่อส่วนใหญ่<mark>เชื่</mark>อมติดกัน

- สภาวะ A₃ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ออกไซด์รูปท่อที่เกิดนั้น ส่วนใหญ่มีความ สูงสม่ำเสมอกัน และที่กำลังขยาย 40,000 เท่า ท่อที่มีผนังเชื่อมติดกัน มีทั้งผนังท่อที่ชัดเจน และผนัง ที่ขาดไม่เป็นท่อ และบางส่วนมีแผ่นออกไซด์เกิด<mark>ซ้</mark>อนทับกันอยู่อย่างชัดเจน

จากตารางที่ 4.3 เมื่อนำไปวิเคร<mark>าะ</mark>ห์ลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้อง FESEM ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า และ 50,000 เท่า มีทั้งสภาวะที่เป็นออกไซด์รูปท่อและไม่เป็นรูปท่อ ดังนี้ - สภาวะ B₁ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ความสูงของออกไซด์รูปท่อ มีทั้งส่วนที่

สม่ำเสมอกัน และส่วนที่แตกต่างกันกันอย่างชัดเจน ที่กำลังขยาย 40,000 เท่า ลักษณะออกไซด์เป็น รูปท่อที่ค่อนข้างชัดเจน ท่อมีขนาดที่ใกล้เคียงกัน และมีออกไซด์ที่ซ้อนทับเพียงเล็กน้อย

 สภาวะ B₂ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ความสูงของออกไซด์ที่เกิด มีความ สม่ำเสมอกันมาก แต่ที่กำลังขยาย 40,000 เท่า พบว่าท่อมีผนังที่เชื่อมติดกัน และบางส่วนของผนัง ท่อขาด รวมถึงมีออกไซด์เกิดซ้อนทับกันอยู่

 สภาวะ B₃ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ลักษณะออกไซด์ที่ได้เป็นรูพรุนขนาดเล็ก ที่เกิดซ้อนทับกันอยู่เป็นจำนวนมาก และที่กำลังขยาย 40,000 เท่า ออกไซด์ที่เกิดนั้นเป็นรูพรุนที่มี ลักษณะเป็นรูปท่อ แต่เป็นท่อที่ยังไม่สมบูรณ์ ผนังท่อบางส่วนเชื่อมติดกัน และส่วนใหญ่ผนังขาด ไม่เป็นรูปท่อ จากตารางที่ 4.4 เมื่อนำไปวิเคราะห์ลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้อง FESEM ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า และ 50,000 เท่า แสดงลักษณะออกไซด์ที่เกิดดังนี้

 สภาวะ C₁ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ท่อที่เกิดมีความสูงต่ำที่แตกต่างกันอย่าง ชัดเจน เกาะกันเป็นกลุ่ม และที่กำลังขยาย 40,000 เท่า ท่อนั้นลู่เข้าหากัน เกาะกันกลุ่ม ๆ แต่มีผนัง ท่อที่เกิดชัดเจน

 สภาวะ C₂ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ท่อที่เกิดมีความหนาแน่นที่สม่ำเสมอกัน แต่ความสูงของนั้นยังไม่เท่ากัน และที่กำลังขยาย 40,000 เท่า ท่อนั้นลู่เข้ากันน้อยลงเมื่อเทียบกับ สภาวะ C₁ แต่ผนังท่อส่วนใหญ่ขาด และมีขน<mark>าด</mark>ท่อที่แตกต่างกันหลายขนาด

 สภาวะ C₃ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ท่อที่เกิดนั้นแยกชั้นความสูงค่ำออกจาก กันอย่างชัดเจน ท่อที่สูงขึ้นมากว่าชั้นแรก จะลู่เข้าหากัน เกาะกันเป็นกลุ่ม และที่กำลังขยาย 40,000 เท่า ท่อชั้นแรกบางส่วนมีลักษณะเป็นรูปท่อที่ชัดเจน บางส่วนยังเป็นท่อที่ไม่สมบูรณ์ ผนังของท่อ แยกออกจากกัน เช่นเดียวกันกับท่อที่สูงขึ้นมา

จากตารางที่ 4.5 เมื่อนำไปวิเคราะห์ลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้อง FESEM ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า และ 50,000 เท่า แสดงลักษณะที่เป็นออกไซด์ที่เกิดเป็นรูปท่อดังนี้ - สภาวะ D₁ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ท่อที่เกิดมีความสูงที่ไม่เท่ากัน แต่ ไม่แตกต่างกันมากเกินไป ความหนาแน่นที่เกิดนั้นสม่ำเสมอกัน และที่กำลังขยาย 40,000 เท่า ลักษณะท่อมีผนังที่ชัดเจน ไม่เชื่อมติดกัน แต่บางส่วนก็มีผนังท่อที่ขาดเกิดขึ้นเช่นกัน - สภาวะ D₂ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ท่อนั้นมีการกระจายตัว และความสูงต่ำที่ สม่ำเสมอกัน ที่กำลังขยาย 40,000 เท่า ท่อที่เกิดนั้นมีจนาดที่แตกต่างกัน แต่ไม่มีการเชื่อมติดกันของ

ผนังท่อเลย ^{เอ}กยาลัยเทคโนโลยีสุร

 สภาวะ D₃ ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า ลักษณะออกไซด์ที่เกิดเป็นรูพรุน เกิดขึ้น ทับซ้อนกันเป็นชั้น ๆ และที่กำลังขยาย 40,000 เท่า พบว่ารูพรุนที่เกิดมีลักษณะเป็นรูปท่อ เกิดซ้อนทับกันอยู่ แต่ยังเป็นท่อไม่สมบูรณ์ ผนังท่อขาด และมีขนาดท่อที่แตกต่างกัน

Lable	สภาวะการสังเคราะห่	ะห์ ลักษณะท่อ	
A ₁	20 โวลต์ 10 นาที/o โวลต์ <i>5</i> วินาที	รูปร่างชัคเจน มีขนาคแตกต่างกัน	35-100 nm
A ₂	20 โวลต์ 5 นาที/0 โวลต์ 5 วินาที	ผนังท่อเชื่อมติคกัน เกิคออกไซค์ซ้อนทับกัน	35-100 nm
A ₃	20 โวลต์ 1 นาที/0 โวลต์ 5 วินาที	รูปร่างชัดเจน ผนังท่อขาดและเชื่อมติดกัน	35-100 nm
B_1	20 โวลต์ 10 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที	รูปร่างชัดเจน ท่อมีขนาดใกล้เคียงกัน	40-100 nm
B ₂	20 โวลต์ <i>5</i> นาที/o โวลต์ 20 วินาที	ผนังท่อเชื่อมติดกัน <mark>เกิ</mark> ดออกไซค์ซ้อนทับกัน	40-100 nm
B ₃	20 โวลต์ 1 นาที/0 <mark>โวล</mark> ต์ 20 วินาที	เป็นรูพรุน ไม่เป็นรูปท่อที่ชัดเจน	0
C ₁	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลด์ 5 วินาที	ท่อสูงต่ำแตกต่างกันชัดเจน อู่เข้าหา เกาะกันเป็นกลุ่ม	50-85 nm
C ₂	20 โวลต์ <i>5</i> นาที/-5 โวลต์ <i>5</i> วินาที	ท่อสูงต่ำแตกต่างกันชัดเจน <mark>ผนังท่อขา</mark> ด	50-85 nm
C ₃	20 โวลต์ 1 นาที/-5 โวลต์ 5 วินาที	ท่อสูงต่ำแตกต่างกันชัดเจน ท่อบางส่วนยังไม่สมบูรณ์	50-85 nm
D ₁	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	ท่อสูงไม่เท่ากัน ผนังท่อไม่เชื่อมติดกัน	50-150 nm
D ₂	20 โวลต์ 5 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	ขนาดท่อแตกต่างกัน	25-150 nm
D ₃	20 โวลต์ 1 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	เป็นรูพรุน ไม่เป็นรูปท่อที่ชัดเจน	20-100 nm

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบลักษณะ ไทเทเนียมไดออกไซด์ที่เกิดขึ้นในแต่ละสภาวะการสังเคราะห์

เมื่อเปรียบเทียบลักษณะของไทเทเนียมไดออกไซด์ที่เกิดขึ้นทั้ง 12 สภาวะการ สังเคราะห์นั้น สรุปได้ดังตารางที่ 4.6 พบว่า ไม่มีสภาวะการสังเคราะห์ใดเลยที่เกิดออกไซด์รูปท่อที่ สมบูรณ์ ส่วนใหญ่ออกไซด์รูปท่อที่ได้จะมีผนังท่อที่ขาดหรือเชื่อมติดกัน สิ่งเหล่านี้มีความสำคัญ ในกระบวนการเร่งปฏิกิริยาด้วยแสง ในกรณีที่พื้นที่ของแผ่นตัวเร่งปฏิกิริยาเท่ากัน หากออกไซด์ มีผนังท่อเชื่อมติดกัน พื้นที่ผิว (Surface areas) ในการเกิดปฏิกิริยาก็จะน้อยกว่าออกไซด์ที่ผนังท่อ ไม่เชื่อมติดกัน ด้วยเหตุนี้จึงไม่นำสภาวะการสังเคราะห์ที่ผนังท่อเชื่อมติดกันหรือผนังท่อขาด มาเป็นเกณฑ์ในการเลือกสภาวะการสังเคราะห์ที่เหมาะสม ในส่วนของท่อที่มีความสูงต่ำ ไม่สม่ำเสมอกันกาดว่าอาจเกิดจากการที่ระยะเวลาที่ใช้ในการสังเคราะห์ทั้งหมด (3 ชั่วโมง) มากเกินไป จึงได้เลือกสภาวะการสังเคราะห์ 20 โวลต์ 10 นาที/o โวลต์ 20 วินาที (B₁) และสภาวะ การสังเคราะห์ 20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที (D₁) มาเป็นตัวแทนในการทดลองก่อไป กือ ลดระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมดลง แสดงดังตารางที่ 4.7 และผลการทดลองการวิเคราะห์ ลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (FESEM) แสดงดังตาราง 4.8

Lable		สารละลายนำใฟฟ้า	สภาวะการสังเคราะห์	ระยะเวลา ทั้งหมด	
E ₁			20 โวลต์ 10 นาที/0 โ <mark>วล</mark> ต์ 20 วินาที	0.5 ชั่วโมง	
E ₂	จาก $\mathbf{B}_1$		20 โวลต์ 10 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที	1.0 ชั่วโมง	
E ₃		$0.30 \text{ M NH}_4\text{F}$,	$0.30 \text{ M NH}_4\text{F}$,	20 โวลต์ 10 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที	1.5 ชั่วโมง
F ₁		Glycerol: H_2O	<mark>20 โวลต์ 10 นาที/-5</mark> โวลต์ 20 วินาที	0.5 ชั่วโมง	
F ₂	จาก $\mathbf{D}_1$	(60:40)	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	1.0 ชั่วโมง	
F ₂		ึกยาลั	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	1.5 ชั่วโมง	

ตารางที่ 4.7 สภาวะการทดลองลดร<mark>ะยะ</mark>เวลาการสังเก<mark>ร</mark>าะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาทั้งหมด

T.L.	กำลังขยายเครื่อง FESEM			
Lable	15,000 เท่า	50,000 เท่า		
E ₁ 20 V 10 min / 0 V 20 sec 0.5 hr		1 SUGO 1. UNITAR 11 CONTRACT 1. CONTRACT 1		
E ₂ 20 V 10 min / 0 V 20 sec 1.0 hr		1. 100M THE 2/14/2014 X 50,000 9.047 HT 100M THE 2/14/2014		
E ₃ 20 V 10 min / 0 V 20 sec 1.5 hr				

ตารางที่ 4.8 ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ทำการทดลองลดระยะเวลาการ สังเคราะห์ทั้งหมด

T.L.	กำลังขยายเครื่อง FESEM			
Lable	15,000 เท่า	50,000 เท่า		
F ₁ 20 V 10 min / -5 V 20 sec 0.5 hr		1. S. S. W 2. M. 2		
F ₂ 20 V 10 min / -5 V 20 sec 1.0 hr				
F ₃ 20 V 10 min / -5 V 20 sec 1.5 hr	115,00 2.027 212 ¹⁰ 201 4 ¹⁰ 20 4 4 ⁰ 101212			

ตารางที่ 4.8 ลักษณะสัณฐานของไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ทำการทดลองลดระยะเวลาการ สังเคราะห์ทั้งหมด (ต่อ)

จากตารางที่ 4.8 ที่กำลังขยาย 15,000 เท่า จะเห็นว่าออกไซค์รูปท่อที่เกิดนั้นมีความ สูง และขนาดท่อที่สม่ำเสมอกันมากขึ้นเมื่อลดระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมดลงเหลือ 0.5_1 และ 1.5 ชั่วโมง

4.1.2. การวิเคราะห์ความหนาของออกไซด์

การศึกษาความหนาของชั้นออกไซค์นั้น สามารถวิเคราะห์ด้วยเครื่อง Focused Ion Beam Scanning Electron Microscopes (FIB-FESEM) เทคนิค FIB จะทำหน้าที่เจาะผิวด้วอย่างหรือ ชิ้นงานด้วยลำไอออนโฟกัส เพื่อศึกษาดูโครงสร้างภายใน การทดลองเบื้องด้นนั้นได้ใช้ไทเทเนียม ใดออกไซด์ที่ได้จากกระบวนการแอโนไดซ์มาทดลองหาความหนาของท่อที่เกิด แสดงดังรูปที่ 4.2 ในการเจาะผิวหน้าของตัวเร่งปฏิกิริยาจะทำมุมประมาณ 30 องศากับพื้นผิว (รูป 4.2 ก) โดย ก่อนเจาะตัวอย่าง จะทำการเคลือบผิวออกไซด์ด้วยการพ่นแพลทินัมก่อน เพื่อป้องกันไม่ให้ความสูง ของท่อถูกทำลาย จากรูป 4.2 ข จะเห็นได้ว่ามีชั้นที่เกิดทั้งหมด 3 ชั้น คือ 1. แพลทินัมที่พ่นเคลือบไว้ 2. ชั้นความหนาของออกไซด์รูปท่อของแผ่น ไทเทเนียม (Substrate)

รูปที่ 4.2 ภาพถ่าย FIB-FESEM แสดงความหนาชั้นออก ใชด์ของแผ่น TiO₂ ที่ผ่านการแอโนไดซ์

- ก) ลักษณะการเจาะผิวหน้าแผ่นบนแผ่น ${
  m TiO}_2$
- ถักษณะของชั้นออกไซด์เมื่อผ่านการเจาะด้วยลำไอออนโฟกัส

จากนั้นได้นำแผ่น TiO₂ ที่สังเคราะห์ได้จากกระบวนการแอโนไดซ์แบบพัลส์ มาวิเคราะห์ความหนาของชั้นออกไซด์ที่เกิด โดยการเปรียบเทียบตามระยะเวลาที่ใช้การสังเคราะห์ ทั้งหมด คือ 0.5 1 1.5 และ 3 ชั่วโมง ซึ่งสภาวะที่นำมาเปรียบเทียบมีทั้งหมด 2 สภาวะการ สังเคราะห์คือ 20 โวลต์ 10 นาที / 0 โวลต์ 20 วินาที และ 20 โวลต์ 10 นาที / -5 โวลต์ 20 วินาที แสดงดังรูปที่ 4.3

รูปที่ 4.3 ภาพถ่าย FIB-FESEM แสดงคว<mark>ามหนา</mark>ชั้นออกไซด์ของแผ่น TiO₂ ที่ผ่านการแอโนไดซ์ ตามระยะเวลาที่ใช้การสังเครา<mark>ะ</mark>ห์ทั้งหมด

จากผลการทคลองพบว่า เมื่อระยะเวลาที่ใช้การสังเคราะห์มากขึ้น ออกไซค์ที่เกิดบน ผิวเพิ่ม ซึ่งหมายความว่าท่อที่เกิดจะยาวมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปฏิกิริยาในการย่อยสลายสารอินทรีย์ ใด้ดีมากขึ้นตามไปด้วย สอดกล้องกับงานวิจัยของ (Sun, Wang, & Yan, 2011) ซึ่งทคลองแอโนไดซ์ ที่ระยะเวลาต่างกันคือ 10 30 60 และ 120 นาที พบว่า ระยะเวลา 120 นาที ทำให้ออกไซด์มีความ หนามากที่สุด และงานวิจัยของ (Kontos et al., 2012) มีการสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์แบบ ท่อนาโนด้วยกระบวนการแอโนไดซ์ที่ระยะเวลาต่างกัน คือ 1 2 และ 4 ชั่วโมง พบว่า ความหนาของ ออกไซด์มีขนาด 7 13.8 และ 24.8 ไมโกรเมตร ตามลำดับ

4.1.3. การวิเคราะห์การตอบสนองปฏิกิริยาไฟฟ้าเคมีแสง

การวิเคราะห์การตอบสนองปฏิกิริยาไฟฟ้าเคมีแสงของของตัวเร่งปฏิกิริยา เป็นการ วัดอิเล็กตรอนที่เกิดขึ้นในรูปของค่าความหนาแน่นกระแสไฟฟ้า (Photocurrent density) ที่เกิดจาก การฉายแสงผ่านตัวเร่งปฏิกิริยา วิธีนี้สามารถนำมาใช้เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของปฏิกิริยาโฟโตคะ ตะไลซิสได้ในอีกทางหนึ่ง (Becker, Zheng, Elton, & Saeki, 1986)

เบื้องต้นได้การวิเคราะห์ได้นำแผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ผ่านกระบวนการ แอโนไดซ์แบบพัลส์และแบบการจ่ายความต่างศักย์คงที่ ใช้ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 3 ชั่วโมง มาฉายแสง เพื่อวัดความสามารถในการปลดปล่อยอิเล็กตรอนของตัวเร่งปฏิกิริยาเมื่อได้รับ การกระตุ้นด้วยแสง โดยทำการเปรียบเทียบค่าความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้าจากการกระตุ้น ด้วยแสง (Photocurrent density) ที่ความต่างศักย์ 500 มิลลิโวลต์ ซึ่งเป็นช่วงที่กระแสไฟฟ้าเริ่มเข้าสู่ สภาวะสมดุล แสดงดังตารางที่ 4.9 และรูปที่ 4.4

ตารางที่ 4.9 ค่า Photocurrent density ของแผ่น TiO₂ ที่ผ่านการแอโนไดซ์แบบพัลส์และแบบการ จ่ายความต่างศักย์กง<mark>ที่ ใ</mark>ช้ระยะเวลาการสั<mark>งเก</mark>ราะห์ทั้งหมด 3 ชั่วโมง

สภาวะการสังเคราะห์	Photocurrent density @ 500 mV (มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร)	
การแอโนไดซ์แบบพัลส์ (20 V 10 min / 0 V 20 sec , 3 hr)	0.0182	
การแอโนไดซ์ <mark>ง่ายความต่างศั</mark> กย์คงที่ (20 โวลต์ , 3 hr)	0.0106	

พบว่าที่สภาวะการทดลองแอโนใดซ์แบบพัลส์ มีความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้า จากการกระตุ้นด้วยแสง (Photocurrent density) มากกว่าการแอโนใดซ์แบบจ่ายความต่างศักย์คงที่ คือ 0.0182 มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร และ 0.0106 มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร ตามลำดับ ซึ่งสอดกล้องกับงานวิจัยของ (Chanmanee et al., 2007; Kim, Ghicov, Albu, & Schmuki, 2008; Y.-L. Xie et al., 2012) พบว่าเมื่อทำการสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์รูปท่อด้วย กระบวนการแอโนไดซ์แบบพัลส์ ให้ก่า Photocurrent density มากกว่าการแอโนไดซ์ที่ง่ายความต่าง ศักย์แบบคงที่

รูปที่ 4.4 กราฟ Photocurrent density ของแผ่น TiO₂ ที่ผ่านการแอโนไดซ์แบบพัลส์และ แบบการจ่ายความต่างศักย์คงที่ ใช้ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 3 ชั่วโมง

จากนั้นได้นำไทเทเนียมที่ผ่านการแอโนไซซ์แบบพัลส์ทั้งหมดมาเปรียบเทียบ กวามหนาแน่นของกระแสไฟฟ้าจากการกระตุ้นด้วยแสง (Photocurrent density) ที่ความต่างศักย์ 500 มิลลิโวลต์ จากตารางที่ 4.10 และรูปที่ 4.5 พบว่า สภาวะที่ให้ Photocurrent density มากที่สุด คือ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 <mark>วินาที ซึ่งมีค่าเ</mark>ท่ากับ 0.03<mark>37 มิลลิแ</mark>อมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร

รูปที่ 4.5 กราฟ Photocurrent density ของแผ่น TiO₂ ที่ผ่านการแอโนไคซ์แบบพัลส์ทั้งหมด

สถาวะการสับกรายน้		ระยะเวลา	Photocurrent density @ 500 mV		
	6191192111961967191271		(มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร)		
A_1	20 โวลต์ 10 นาที/0 โวลต์ 5 วินาที		0.0301		
A_2	20 โวลต์ 5 นาที/0 โวลต์ 5 วินาที		0.0298		
A ₃	20 โวลต์ 1 นาที/0 โวลต์ 5 วินาที		0.0248		
B ₁	20 โวลต์ 10 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที		0.0182		
B ₂	20 โวลต์ 5 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที		0.0208		
B ₃	20 โวลต์ 1 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที	າຂໍ້ລົບມ	0.0145		
C ₁	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 5 วินาท ี	3 2.11114	0.0121		
C ₂	20 โวลต์ <i>5</i> นาที/-5 โวลต์ 5 วินาท ี		0.0337		
C ₃	20 โวลต์ 1 นาที/-5 โวลต์ 5 วินาที	\.	0.0234		
D ₁	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 <mark>วิน</mark> าที	L H	0.0106		
D ₂	20 โวลต์ 5 นาที/-5 โวลต <mark>์ 20</mark> วินาที		0.0188		
D ₃	20 โวลต์ 1 นาที/-5 โวล <mark>ต์ 2</mark> 0 วินาที		0.0145		
E ₁	20 โวลต์ 10 นาที/0 โ <mark>ว</mark> ลต์ 20 วินาที	0.5 ชั่วโมง	0.0196		
E ₂	20 โวลต์ 10 นาที/0 โวลต์ 20 วินาที	1.0 <mark>ชั่วโมง</mark>	0.0209		
E ₃	20 โวลต์ 10 นา <mark>ที/0 โว</mark> ลต์ 20 วินาที	1.5 ชั่วโมง	0.0236		
$\mathbf{F}_1$	20 โวลต์ 10 นาที/ <mark>-5 โวลต์ 20 วินาที</mark>	<u>0.5 ชั่วโมง</u>	0.0185		
F_2	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 2 <mark>0 วินาที</mark>	1.0 ชั่วโมง	0.0241		
F ₂	20 โวลต์ 10 นาที/-5 โวลต์ 20 วินาที	1.5 ชั่วโมง	0.0227		
_	<i>่าขา</i> ลยเท	Alula			

ตารางที่ 4.10 ค่า Photocurrent density ของแผ่น TiO2 ที่ผ่านการแอโนไคซ์แบบพัลส์

นอกจากนี้ยังได้ทำการเปรียบเทียบความหนาแน่นของกระแสไฟฟ้าจากการกระตุ้น ด้วยแสง (Photocurrent density) ที่ความต่างศักย์ 500 มิลลิโวลต์ ในด้านของระยะเวลาการ สังเคราะห์ทั้งหมด โดยแบ่งเป็น 2 สภาวะการสังเคราะห์คือ 20 โวลต์ 10 นาที / 0 โวลต์ 20 วินาที และ 20 โวลต์ 10 นาที / -5 โวลต์ 20 วินาที ทั้ง 2 สภาวะการทดลองนั้นใช้ระยะเวลาการสังเคราะห์ ทั้งหมดที่ 0.5 1 1.5 และ 3 ชั่วโมง แสดงดังรูปที่ 4.6

รูปที่ 4.6 กราฟ Photocurrent density ของแผ่น TiO₂ ที่ผ่านการแอโนใคซ์แบบพัลส์ โดยเปรียบเทียบระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 0.5 1 1.5 และ 3 ชั่วโมง

เมื่อเปรียบเทียบ Photocurrent density ที่ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด คือ 0.5 1 1.5 และ 3 ชั่วโมง ของสภาวะการสังเคราะห์ 20 โวลต์ 10 นาที / 0 โวลต์ 20 วินาที ($E_1 E_2 E_3$ และ B_1) พบว่า Photocurrent density สูงที่สุด มีค่าเท่ากับ 0.0236 มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร ที่ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 1.5 ชั่วโมง ที่สภาวะการสังเคราะห์ 20 โวลต์ 10 นาที / -5 โวลต์ 20 วินาที ($F_1 F_2 F_3$ และ D_1) นั้น Photocurrent density ที่ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 1.0 และ 1.5 ชั่วโมง ให้ก่าที่ใกล้เคียงกัน คือ 0.0241 มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร และ 0.0227 มิลลิ แอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร ตามลำดับ และที่เหมือนกันทั้งสองสภาวะการทดลองคือ ระยะเวลา การสังเคราะห์ทั้งหมดที่ 3 ชั่วโมง ให้ Photocurrent density ที่ต่ำที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Kang, Smith, Taylor, & Durstock, 2009) ที่กล่าวว่าเมื่อใช้ระยะเวลาในการสังเคราะห์นานขึ้น จะทำให้เกิดท่อที่ยาวมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งท่อที่ยาวเกินใปอาจจะเป็นการไปลด Recombination center ทำให้เกิดการกลับมารวมตัวกันระหว่างอิเล็กตรอนและช่องว่างได้ง่ายขึ้น และออกไซด์รูป ท่อที่ยาวเกินไปอาจไปบดบังแสง ทำให้บางส่วนไม่ได้รับการฉายแสง ส่งผลให้ก่าความหนาแน่น ของกระแสไฟฟ้าจากการกระตุ้นด้วยแสงลดลง

จากที่กล่าวมาข้างต้นคาดว่าสภาวะการสังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาที่เหมาะสมคือ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที ใช้ระยะเวลาการสังเคราะห์ 1.5 ชั่วโมง เนื่องจาก 1) จากตารางที่ 4.10 และรูปที่ 4.5 จากสภาวะที่ใช้ระยะเวลาการสังเคราะห์

ทั้งหมด 3 ชั่วโมง พบว่าสภาวะที่ให้ Photocurrent density มากที่สุด คือ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที 2) เมื่อเปรียบเทียบในด้านของระยะเวลาที่ใช้ในการสังเคราะห์ทั้งหมด คือ 0.5 1
 1.5 และ 3 ชั่วโมง พบว่าที่ระยะเวลาการสังเคราะห์ 1.5 ชั่วโมงนั้นให้ Photocurrent density สูงที่สุด จึงได้ทำการสังเคราะห์ที่สภาวะการทดลอง 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที
 ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 1.5 ชั่วโมง แสดงผล Photocurrent density ที่ความต่างศักย์
 500 มิลลิโวลต์ ดังตารางที่ 4.11 และรูปที่ 4.7 ซึ่งพบว่าที่ระยะเวลาการสังเคราะห์ 1.5 ชั่วโมง
 ให้ Photocurrent density ที่สูงกว่าระยะเวลาการสังเคราะห์ 3 ชั่วโมง คือ 0.0410 มิลลิแอมแปร์ต่อ
 ตารางเซนติเมตร และ 0.0337 มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 Photocurrent density ที่สภาวะ<mark>กา</mark>รสังเคราะห์ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 1.5 ชั่วโมง เปรียบเทียบกับ 3 ชั่วโมง

สภาวะการสังเคราะห์	ระยะเวลา ทั้งหมด	Photocurrent density @ 500 mV (มิลลิแอมแปร์ต่อตารางเซนติเมตร)
20 โวลต์ <i>ร</i> นาที/- <i>ร</i> โวลต์ <i>ร</i> วิน <mark>าที</mark>	1.5 <mark>ชั่วโ</mark> มง	0.0394
20 โวลต์ <i>ร</i> นาที/- <i>ร</i> โวลต์ <mark>ร วิน</mark> าที	3 ชั่วโ <mark>มง</mark>	0.0337

ดังนั้นจึงได้เลือกสภาวะการสังเคราะห์ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที ใช้ ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 1.5 ชั่วโมง เป็นสภาวะที่เหมาะสม และนำไปใช้กำหนดในการ ทดลองต่อไปทุกการทดลอง

รูปที่ 4.7 กราฟ Photocurrent density ที่สภาวะการสังเคราะห์ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 1.5 ชั่วโมง เปรียบเทียบกับ 3 ชั่วโมง

4.1.4. การวิเคราะห์หาโครงสร้างผลึกของออกไซด์

วิเคราะห์ โครงสร้างผลึกของออกไซด์ด้วยเครื่องวิเคราะห์การเลี้ยวเบนรังสีเอ็กซ์ หรือ X-ray Diffractometer (XRD) ของตัวอย่างที่สภาวะการสังเคราะห์ 20 โวลต์ 5 นาที/-5 โวลด์ 5 วินาที (1.5 ชั่วโมง) โดยใช้ Cu-K (λ = 1.54060 อังสตรอม) กวาดมุม 20 ตั้งแต่ 20 – 80 องศา ที่ อัตราการกราด (scan rate) 0.02 องศาต่อ 0.2 วินาที แสดงผลดังรูปที่ 4.8 พบว่าไทเทเนียมได ออกไซด์ที่สังเคราะห์ได้เกิดเป็นโครงสร้างผลึกของไทเทเนียมที่ตำแหน่ง 35.16° 38.49° 40.00° 53.06° 63.03° และ 70.68° ตามลำดับ (เปรียบเทียบกับข้อมูลมาตรฐาน JCPDS หมายเลข 44-1294) และเกิดเป็นโครงสร้างผลึกรูปแบบอนาเทส ปรากฏที่ตำแหน่ง 25.15° 37.88° 38.70° 48.12° 53.90° และ 70.44° ตามลำดับ (เปรียบเทียบกับข้อมูลมาตรฐาน JCPDS หมายเลข 21-1272) ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ สอดกล้องกับงานวิจัยของ (Ji, Lin, Zheng, Zhu, & Samia, 2011; Li et al., 2012; Liu et al., 2008; Luan & Wang, 2014; Y. Xie, Zhou, & Lu, 2009; Zhang et al., 2010) ที่แสดงให้เห็นว่าออกไซด์ที่ เกิดเป็นโครงสร้างผลึกแบบอนาเทส ที่มีแผ่นไทเทเนียมเป็นสารตั้งต้น (Substrate)

รูปที่ 4.8 โกรงสร้างผลึกของออกไซด์ที่เกินบนพื้นผิวของแผ่น TiO $_2$ ด้วยเครื่อง XRD

โดยทั่วไปโครงสร้างผลึกแบบอนาเทสนิยมใช้ในปฏิกิริยาการเร่งด้วยแสง เนื่องจาก โครงสร้างแบบอนาเทสจะให้ประสิทธิภาพในการเร่งปฏิกิริยาสูงกว่าโครงสร้างรูไทล์ ด้วย โครงสร้างของอนาเทสที่มีแถบช่องว่างพลังงานที่สูงกว่ารูไทล์ ทำให้การรวมตัวกันใหม่ของคู่ อิเล็กตรอนและโฮลมีอัตราการเกิดที่ต่ำ นอกจากนี้โครงสร้างแบบอนาเทสสามารถเตรียมได้ที่ อุณหภูมิต่ำ ทำให้มีพื้นที่ผิวสูง ดังนั้นจึงสามารถผลิตไฮดรอกซิลเรดิคอลได้มาก ส่งผลให้การ เกิดปฏิกิริยาในการบำบัดมลพิษนั้นมีประสิทธิภาพมากกว่า

4.1.5. การวิเคราะห์ค่าดูดกลืนแสงของตัวเร่งปฏิกิริยา

การศึกษาคุณสมบัติของการดูดกลืนแสงของตัวเร่งปฏิกิริยาด้วยเครื่อง UV-VIS Spectrophotometer ที่ช่วงความยาวกลื่น 190 – 600 นาโนเมตร ทำการวิเคราะห์ตัวอย่างโดย เปรียบเทียบแผ่นไทเนียมที่ใช้เป็นวัสดุตั้งต้นกับแผ่นไทเทเนียนที่สังเคราะห์ด้วยกระบวนการ แอโนไดซ์แบบพัลส์ (สภาวะการสังเคราะห์ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที, 1.5 ชั่วโมง) และ แบบจ่ายความต่างศักย์คงที่ แสดงดังรูปที่ 4.9 จะเห็นได้ว่าตัวอย่างที่สังเคราะห์ได้จากกระบวนการ แอโนไดซ์แบบพัลส์ มีการตอบสนองต่อแสงที่มากกว่าการแอโนไดเซซันที่จ่ายความต่างศักย์คงที่ โดยจะตอบสนองต่อสนองต่อแสงในช่วงความยาวคลื่นตั้งแต่ 190 – 360 นาโนเมตร หรืออยู่ในช่วง ของรังสียูวี ส่วนแผ่นไทเทเนียมที่ใช้เป็นวัสดุตั้งต้นนั้นมีการตอบสนองต่อแสงน้อยมาก หรือแทบ จะไม่มีการตอบสนองต่อแสงเอย

รูปที่ 4.9 การดูดกลืนแสงของตัวเร่งปฏิกิริยาด้วยเกรื่อง UV/VIS Spectrophotometer

4.2. การทดลองสำหรับหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส

ในการหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส โดยใช้ไทเทเนียมได ออกไซด์ที่สังเคราะห์ได้ในกระบวนการแอโนไดเซซันแบบพัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ในการทดลอง จะใช้ไทเทเนียมไดออกไซด์ที่สังเคราะห์ได้เป็นขั้วไฟฟ้าใช้งาน (Working electrode) แพลทินัม (Pt) เป็นขั้วไฟฟ้าคู่ใช้งาน (Counter electrode) และใช้ Ag/AgCl เป็นขั้วไฟฟ้าอ้างอิง (Reference electrode) แหล่งกำเนิดแสงใช้หลอดไฟ LED (ความยาวกลื่น 365 นาโนเมตร) ขนาด 5 วัตต์

4.2.1. การหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตร-คะตะไลซิสโดยใช้ชุดการทดลองที่ 1 สารละลายมาตรฐานที่ใช้ในชุดการทดลองนี้คือสารละลายมาตรฐานกลูโคส

(D-glucose) มีโซเดียมซัลเฟต (Na₂SO₄) 0.1 โมลาร์ เป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ กำหนดค่าความ ต่างศักย์ 0.5 โวลต์ ปริมาณน้ำ 5 มิลลิลิตร และพื้นที่ผิวแผ่นตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ สัมผัสกับน้ำ 1 ตารางเซนติเมตร เริ่มต้นทดลองโดยแปรเปลี่ยนค่าความเข้มข้นของสารละลาย มาตรฐานกลูโคส 3 ความเข้มข้น คือ 10 100 และ 500 มิลลิกรัมต่อลิตร จ่ายความต่างศักย์ 100 วินาที ทุกความเข้มข้นใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์แผ่นเดียว ผลการทดลองแสดงดังรูปที่ 4.10

รูปที่ 4.10 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทคลองที่ 1 (ครั้งที่1)

จากผลการทดลองพบว่าที่สารละลายมาตรฐานกลูโคสเข้มข้น 10 มิลลิกรัมต่อลิตร กระแสไฟฟ้าที่วัดได้ด่ำกว่าแบลงก์ (น้ำปราศจากไอออนที่เติม Na₂SO₄ 0.1 M เป็นสารละลาย อิเล็กโทรไลต์) ซึ่งไม่สามารถนำไปกำนวณหาก่าซีโอดีได้ แต่ที่ความเข้มข้นกลูโคส 100 และ 500 มิลลิกรัมต่อลิตร กระแสไฟฟ้าจากสารละลายมาตรฐานกลูโคสสูงกว่ากระแสไฟฟ้าที่ได้จากแบลงค์ แต่กราฟที่ได้ไม่บรรจบกัน ซึ่งหมายความว่าสารอินทรีย์ที่อยู่ในน้ำนั้นถูกออกซิไดซ์ไม่หมด จึงเพิ่ม ระยะเวลาในการทำปฏิกิริยาเป็น 5 นาที (300 วินาที) ใช้สารละลายมาตรฐานกลูโคสที่ความเข้มข้น ต่ำ ๆ คือ 1 และ 5 มิลลิกรัมต่อลิตร ผลการทดลองแสดงดังรูปที่ 4.11 พบว่ากราฟที่ได้จาก กระแสไฟฟ้าจากสารละลายมาตรฐานกลูโคสทุกความเข้มข้นรวมถึงแบลงค์ เป็นเส้นเดียวกัน สันนิษฐานว่าความเข้มข้นของกลูโคสอาจต่ำเกินไป ทำให้กระแสไฟฟ้าที่วัดออกมาได้มีก่าไม่ แตกต่างกัน จึงทำการทดลองซ้ำ โดยเพิ่มความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานกลูโคสเท่ากับ 50 และ 100 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งจากผลการทดลองที่ได้ พบว่ากระแสไฟฟ้าที่วัดออกมามีก่าไม่ แตกต่างกันเช่นเดิม แสดงผลการทดลองแสดงดังรูปที่ 4.12 (ผลการทดลองเพิ่มเติมแสดงดัง ภาคนวก ข.)

รูปที่ 4.11 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 1 (ครั้งที่2)

รูปที่ 4.12 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 1 (ครั้งที่3)

จากผลการทดลองหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสของชุด การทดลองที่ 1 ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น จะเห็นว่ากราฟที่ได้จากสารละลายมาตรฐานกลูโคสและ แบลงก์นั้นเป็นเส้นเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถหาค่าซีโอดีได้ เนื่องจากไม่มีพื้นที่ใต้กราฟที่แตกต่าง กันระหว่างสารละลายมาตรฐานกลูโคสและแบลงก์ จึงตั้งสมมติฐานว่า อาจเกิดจากการวัด กระแสไฟฟ้าที่กลาดเคลื่อน เนื่องจากไม่ได้ใช้ใช้หัวหนีบปากจระเข้กีบที่แผ่นไทเทเนียมได ออกไซด์ที่ใช้เป็นขั้วใช้งาน และขดลวดแพลทินัมที่เป็นขั้วไฟฟ้าร่วมโดยตรง ได้ทำการแก้ไขโดย เปลี่ยนถังปฏิกรณ์ใหม่

4.2.2. การหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสโดยใช้ชุดการทดลองที่ 2 ปัญหาที่เกิดจากชุดการทดลองที่ 1 คือกราฟที่ได้จากสารละลาขมาตรฐานกลูโคส และแบลงก์เป็นเส้นเดียวกัน คาดว่าเกิดจากการที่ไม่ใช้คืบปากจระเข้ที่แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ และบดลวดแพลทินัมโดยตรง จึงได้ทำการสร้างถังปฏิกรณ์ใหม่ โดยชุดการทดลองที่ 2 ถังปฏิกรณ์ ทำขึ้นมาจากซิลิโคน แหล่งกำเนิดแสงติดไว้กับพลาสติกที่ทำการฉีดขึ้นรูปเพื่อให้ครอบตัวถัง ปฏิกรณ์ (ดังรูป 3.7) จากนั้นทำการวัดค่าซีโอดีที่สภาวะเดิมคือ ใช้สารละลาขมาตรฐานกลูโคสความ เข้มข้น 100 มิลลิกรัมต่อลิตร ที่มีสารละลายโซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์เป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ จ่ายความต่างสักย์ 0.5 โวลต์ แต่สิ่งที่แตกต่างกันคือการวัดกระแสโดยการใช้ปากจระเข้คีบที่ แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ โดยตรง กับการคีบผ่านโลหะชนิดอื่น ผลการทดลองแสดงดังรูป 4.13 พบว่ากระแสไฟที่ได้จากการใช้ปากจระเข้คีบแผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์และขดลวดแพลทินัม โดยตรงให้กระแสที่สูงกว่าการคีบผ่านโลหะชนิดอื่น

รูปที่ 4.13 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าเปรียบเทียบการใช้ปากจระเข้คืบที่ แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์โดยตรง กับการคืบผ่านโลหะชนิดอื่น

จากนั้นทำการหาสภาวะต่าง ๆ ที่เหมาะสมก่อน ดังนี้

 ศึกษาประเภทของสารละลายอิเล็กโทรไลต์; ได้ทำการแปรเปลี่ยนประเภทของ สารละลายอิเล็กโทรไลต์ 2 ชนิดคือ โซเดียมซัลเฟต (Na₂SO₄) และโซเดียมไดไฮโดรเจนฟอตเฟต (NaH₂PO₄) ความเข้มข้น 1.0 โมลาร์ กำหนดความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานกลูโคส 100 มิลลิกรัมต่อลิตร ปริมาณน้ำ 3 มิลลิลิตร ใช้แผ่นกราไฟต์เป็นขั้วไฟฟ้าร่วม จ่ายความต่างศักย์ 0.3 โวลต์ เป็นระยะเวลา 5 นาที (300 วินาที) และในการทดลองนี้ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ เพียงแผ่นเดียว ผลการทดลองแสดงดังรูปที่ 4.14 พบว่ากระแสไฟฟ้าที่ได้จากแบลงก์และสารละลาย มาตรฐานกลูโคสที่มีโซเดียมซัลเฟตเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ให้กระแสไฟฟ้าที่สูงกว่ากราฟที่มี โซเดียมซัลเฟตเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ดังนั้นในการทดลองขั้นต่อไปจะใช้สารละลายโซเดียม ซัลเฟต (Na₂SO₄) เป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ในทุกการทดลอง

รูปที่ 4.14 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าที่เปรียบเทียบประเภทของสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ของชุดการทดลองที่ 2

2) ศึกษาความต่างศักย์ที่เหมาะสม ; ทำการแปรเปลี่ยนค่าความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ และ 2.0 โวลต์ โดยระยะเวลาการง่ายความต่างศักย์เท่ากับ 5 นาที กำหนดสารละลาย มาตรฐานกลูโคสเข้มข้น 100 มิลลิกรัมต่อลิตร มีโซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์เป็นสารละลายอิเล็ก-โทรไลต์ ปริมาณน้ำ 3 มิลลิลิตร ใช้แผ่นกราไฟต์เป็นขั้วไฟฟ้าร่วม และใช้แผ่นไทเทเนียมได ออกไซด์เพียงแผ่นเดียว แสดงผลการทดลองดังรูปที่ 4.15 พบว่าที่ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์ และ 2.0 โวลต์ กระแสไฟฟ้าจากสารละลายมาตรฐานกลูโคสและแบลงค์เป็นเส้นเดียวกัน ซึ่งที่ความต่าง ศักย์ 0.5 โวลต์ กระแสไฟฟ้าที่วัดได้นั้น ต่ำกว่าที่ความต่างศักย์ 2.0 โวลต์ จึงได้ทดลองเพิ่ม ความเข้มข้นของสารละลายอิเล็กโทรไลต์โซเดียมซัลเฟตจากเดิม 0.1โมลาร์ เป็น 0.5 โมลาร์ และ 1.0 โมลาร์ตามลำดับ ผลการทดลองแสดงดังรูปที่ 4.16 และ 4.17

รูปที่ 4.15 เปรียบเทียบการตอบสนองของกระแสไฟฟ้าที่ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์และ 2.0 โวลต์ ที่สารละลายอิเล็กโทรไลต์โซเคียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์ ของชุคการทคลองที่ 2

รูปที่ 4.16 เปรียบเทียบการตอบสนองของกระแสไฟฟ้าที่ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์และ 2.0 โวลต์ ที่สารละลายอิเล็กโทรไลต์โซเดียมซัลเฟต 0.5 โมลาร์ ของชุดการทดลองที่ 2

จากผลการทุดลองรูปที่ 4.16 แสดงกระแสไฟฟ้าที่ได้จากแบลงก์และสารละลาย มาตรฐานกลูโคสที่กวามต่างศักย์ 0.5 โวลต์ และ 2.0 โวลต์ โดยมีโซเดียมซัลเฟต 0.5 โมลาร์เป็น สารละลายอิเล็กโทรไลต์ โดยการทุดลองนี้ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์เพียงแผ่นเดียว พบว่า กราฟกระแสไฟฟ้าที่เกิดจากแบลงก์และสารละลายมาตรฐานกลูโคสเป็นเส้นเดียวกัน ทั้งที่ ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์ และ 2.0 โวลต์ โดยที่ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์นั้นจะให้กระแสไฟฟ้าที่ต่ำ กว่าความต่างศักย์ 2.0 โวลต์ ซึ่งเมื่อไปดูพื้นที่ใต้กราฟที่ได้จากแบลงก์และสารละลายมาตรฐาน กลูโคสดังตารางที่ 4.12 พบว่าพื้นที่ใต้กราฟมีก่าใกล้เกียงกันมาก และจากผลการทดลองรูปที่ 4.17 แสดงกระแสไฟฟ้าที่ได้จากแบลงค์และสารละลายมาตรฐานกลูโคสที่ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์ และ 2.0 โวลต์ โดยมีโซเดียมซัลเฟต 1.0 โมลาร์เป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ พบว่า ที่ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์ มีกวามต่างเกิดขึ้นระหว่างกระแสไฟฟ้าที่ได้จากสารละลายมาตรฐานกลูโคสและแบลงก์ แต่กราฟกระแสที่ได้จากแบลงก์นั้นสูงกว่ากราฟกระแสที่ได้จากสารละลายมาตรฐานกลูโคส ส่วนที่ ความต่างศักย์ 2.0 โวลต์นั้น กราฟที่ได้นั้นยังกงเป็นเส้นเดียวกันอยู่เช่นเดิม

รูปที่ 4.17 เปรียบเทียบการตอบสนองของกระแสไฟฟ้าที่ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์และ 2.0 โวลต์ ที่สารละลายอิเล็กโทรไลต์โซเดียมซัลเฟต 1.0 โมลาร์ ของชุดการทดลองที่ 2

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทีย<mark>บพื้นที่ใต้กราฟของแบลงค์และสารละลาย</mark>มาตรฐานกลูโคสที่ความต่างศักย์ 0.5 โวลต์ และ 2.0 <mark>โวลต์ ที่ความเข้มข้นสารละลา</mark>ยอิเล็กโทรไลต์ต่าง ๆ

พื้นที่ให้กรางไ	Na ₂ SO ₄	Na ₂ SO ₄ 0.1 M		Na ₂ SO ₄ 0.5 M		Na ₂ SO ₄ 1.0 M	
MANIND IM	0.5 โวลต์	2.0 โวลต์	0.5 โวลต์	2.0 โวลต์	0.5 โวลต์	2.0 โวลต์	
Q _b	12259388	45968019	12047823	46085907	13373192	46091658	
Qt	12146968	46164878	12028297	46084447	12039174	46089367	

หมายเหตุ , 1. Q_b = พื้นที่ใต้กราฟที่ได้จากแบลงค์

2. $\mathbf{Q}_{t} = \hat{\mathbb{W}}_{\mathbf{u}}$ ที่ใต้กราฟที่ได้จากสารละลายมาตรฐานกลูโคส (ความเข้มข้น 100 mg/L)

3) ศึกษาประเภทของขั้วไฟฟ้าร่วม (Counter electrode); ทำการเปรียบเทียบ ขั้วไฟฟ้าร่วม 2 ชนิด คือ ลวดแพลทินัม และแผ่นกราไฟต์ ซึ่งกำหนดความเข้มข้นของสารละลาย มาตรฐานกลูโคสเข้มข้น 100 มิลลิกรัมต่อลิตร มีโซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์เป็นอิเล็กโทรไลต์ ปริมาณน้ำ 3 มิลลิลิตร จ่ายความต่างศักย์ 0.3 โวลต์เป็นระยะเวลา 5 นาที และใช้แผ่นไทเทเนียม-ใดออกไซด์เพียงแผ่นเดียว จากผลการทดลองรูปที่ 4.18 พบว่า กราฟกระแสไฟฟ้าที่เกิดจากการใช้ แผ่นกราไฟต์เป็นขั้วไฟฟ้าร่วมของสารละลายมาตรฐานกลูโคสและแบลงก์นั้นมีความต่างกันน้อย มากเมื่อเปรียบเทียบกับกราฟที่ได้จากขดลวดแพลทินัมเป็นขั้วไฟฟ้าร่วม ซึ่งการที่ใช้ขดลวด แพลทินัมเป็นขั้วไฟฟ้าร่วมนั้น พบว่ากราฟกระแสไฟฟ้าที่เกิดจากสารละลายมาตรฐานกลูโคสและ แบลงค์มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้กระไฟฟ้าที่เกิดจากขดลวดแพลทินัมยังให้ กระแสไฟฟ้าที่สูงกว่าแผ่นกราไฟต์อีกด้วย

ข) ลวดแพลทินัม

4.2.3. การหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะใลซิสโดยใช้ชุดการทดลองที่ 3 ในการทดลองชุดที่ 3 นั้นจะใช้ถังปฏิกรณ์ที่ทำจากซิลิโคนเช่นเดิม แต่ในวัด กระแสไฟฟ้านั้นจะใช้เครื่องดิจิตอลมัลติมิเตอร์แทน ซึ่งการทดลองชุดที่ 1 และ 2 นั้นในการวัด กระแสไฟฟ้าและจ่ายความต่างศักย์จะใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นเอง (รูปที่ 3.6) ฉะนั้นจึงต้องทำการ หาสภาวะต่าง ๆ ที่เหมาะสมใหม่ ซึ่งทุกการทดลองจะใช้ขั้วไฟฟ้าร่วมคือ งดลวดแพลทินัม โดยใน ชุดการทดลองนี้มีขั้นตอนและผลการทดลองดังนี้

 ศึกษาความต่างศักย์ที่เหมาะสม ; ทำการแปรเปลี่ยนค่าความต่างศักย์คังนี้ 0.1, 0.2, 0.3, 0.4, 0.5 และ 1.0 โวลต์ ระยะเวลาการจ่ายเท่ากับ 5 นาที กำหนดสารละลายมาตรฐาน กลูโคสเข้มข้น 10 มิลลิกรัมต่อลิตร ใช้โซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์เป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ปริมาณน้ำ 3 มิลลิลิตร โดยครั้งนี้จะใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่นต่อ 1 ความต่างศักย์ และ ในการวัดตัวอย่างนั้นจะทำการวัดแบลงก์ 4 ซ้ำ และสารละลายมาตรฐาน 4 ซ้ำ จากนั้นนำมาหา ค่าเฉลี่ย แล้วทำการพลีอตกราฟที่ได้จากค่าเฉลี่ยของแบลงก์และสารละลายมาตรฐาน ซึ่งทุกครั้งที่ ทำซ้ำจะต้องเปลี่ยนน้ำตัวอย่าง และทำการคืบสายไฟที่แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์และขดลวด แพลทินัมใหม่ทุกครั้ง ผลการทดลองแสดงคังรูปที่ 4.19 – 4.20 พบว่าการจ่ายความต่างศักย์ที่ 0.1 โวลต์ (รูปที่ 4.19 ก) และ 0.2 โวลต์ (รูปที่ 4.19 ข) กราฟที่ได้จากกระแสไฟฟ้าของแบลงก์สูง กว่ากราฟกระแสไฟฟ้าที่ได้จากสารละลายมาตรฐานกลูโคส

รูปที่ 4.19 เปรียบเทียบการตอบสนองของกระแสไฟฟ้าที่ความต่างศักย์ 0.1 (ก) และ 0.2 (ข) โวลต์ ของชุดการทดลองที่ 3

ส่วนที่ความต่างศักย์ 0.3, 0.4 และ 0.5 โวลต์ กระแสไฟฟ้าที่เกิดขึ้นนั้นมีค่า ใกล้เคียงกัน กราฟกระแสไฟฟ้าที่ได้จากสารละลายมาตรฐานกลูโคสสูงกว่ากราฟกระแสไฟฟ้าที่ได้ จากแบลงค์ แสดงดังรูปที่ 4.20 ก – ค. และที่ความต่างศักย์ 1.0 โวลต์ (รูปที่ 4.20 ง) กระแสไฟฟ้าที่ สูงที่สุด แต่พบว่าที่ความต่างศักย์นี้ กระแสไฟฟ้าที่เกิดจากแบลงค์นั้นมีมากกว่ากระแสไฟฟ้าที่เกิด จากสารละลายมาตรฐาน นอกจากนี้ กราฟกระแสไฟฟ้าระหว่างแบลงค์ และสารละลายมาตรฐานมี เส้นที่ไม่บรรจบกัน ซึ่งหมายความว่าสารละลายเกิดการออกซิไดซ์ไม่หมด หรือเกิดการย่อยสลายไม่ สมบูรณ์ แต่จะทำการเลือกใช้ความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ เป็นตัวแทนในการทดลองต่อไป เนื่องจาก

รูปที่ 4.20 เปรียบเทียบการตอบสนองของกระแสไฟฟ้าที่ความต่างศักย์ 0.3 (ก) 0.4 (ข) 0.5 (ค) และ1.0 (ง) ของชุดการทดลองที่ 3

2) เมื่อได้ก่ากวามต่างศักย์ที่เหมาะสมแล้ว คือ 0.5 โวลต์ จึงได้ทำการทดลองหาก่า ซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรกะตะไลซิส โดยทำการหาก่าซีโอดีจากสารละลายมาตรฐาน กลูโกสทั้งหมด 7 กวามเข้มขั้น ตั้งแต่ 5 – 500 มิลลิกรัมต่อลิตร (แสงดังตารางที่ 3.5) ใช้โซเดียม ซัลเฟต 0.1 โมลาร์เป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ ปริมาณน้ำ 3 มิลลิลิตร จ่ายกวามต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ ระยะเวลา 5 นาที และใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์เพียงแผ่นเดียวเท่านั้น แสดงผลการ ทดลองดังรูปที่ 4.21 พบว่ามีเพียงสารละลายมาตรฐานกลูโกสที่กวามเข้มขัน 5 และ 75 มิลลิกรัมต่อ ลิตรเท่านั้น ที่มีกราฟกระแสไฟฟ้าที่ได้จากสารละลายมาตรฐานกลูโกสที่ความเข้มขัน 5 และ 75 มิลลิกรัมต่อ ลิตรเท่านั้น ที่มีกราฟกระแสไฟฟ้าที่ได้จากสารละลายมาตรฐานกลูโกสสูงกว่าแบลงก์ ที่เป็นเช่นนี้ สันนิษฐานว่าอาจเกิดจากการที่ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์เพียงแผ่นเดียวต่อทุกความเข้มข้น ส่งผลให้แผ่นนั้นหมดสภาพ จึงแก้ไขโดยจะใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่นต่อ 1 กวามเข้มข้น ของสารละลายมาตรฐาน ซึ่งจากผลการทดลองแสดงดังรูปที่ 4.22

รูปที่ 4.21 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทคลองที่ 3 (ครั้งที่ 1)

รูปที่ 4.22 การตอบสนองของกระแส ใฟฟ้าจากกระบวนการ โฟโตอิเล็ก โตรคะตะ ไลซิส ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 2)
ซีโอดีทางทฤษฎี	ซีโอดีจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส		
(มิลลิกรัมต่อลิตร)	(มิลลิกรัมต่อลิตร)		
50	244.18478		
100	694.16055		
200	598.11021		
500	776.40833		

ตารางที่ 4.13 ค่าซีโอดีจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสเปรียบเทียบกับค่าซีโอดีทฤษฎี

จากผลการทดลองรูปที่ 4.22 พบว่าสารละลายมาตรฐานกลูโคสที่ความเข้มข้น 5 และ 10 มิลลิกรัมต่อลิตร กราฟกระแส ไฟฟ้าที่ได้จากแบลงค์สูงกว่าสารละลายมาตรฐาน ซึ่งไม่ สามารถนำมาคำนวณหาค่าซีโอดีได้ ส่วนความเข้มข้นที่สามารถคำนวณหาค่าซีโอดีได้ แสดงดัง ตารางที่ 4.13 พบว่าค่าซีโอดีที่ได้จากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสนั้นมีค่าไม่ใกล้เคียง กับค่าซีโอดีทางทฤษฎี ซึ่งเมื่อนำไปสร้างกราฟความสัมพันธ์นั้นได้ค่า R²เพียง 0.4782 แสดงดังรูปที่ 4.23

รูปที่ 4.23 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าซีโอดีทางทฤษฎีและค่าซีโอดีจาก กระบวนการโฟโตอิเล็กโตร-คะตะไลซิสของชุดการทดลองที่ 3

จากการที่ค่าซีโอดีที่ได้จากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสนั้นไม่ เท่ากับค่าซีโอดีทางทฤษฎี จึงได้ทำการตั้งสมมติฐานว่าอาจเกิดจากการคีบสายไฟใหม่ทุกครั้ง จึงได้ ทำการทดลองทดสอบสมมติฐาน โดยการวัดกระแสไฟฟ้าที่ได้จากแบลงค์เพียงอย่างเดียวทั้งหมด 4 ซ้ำ โดยที่ไม่มีการคีบสายไฟใหม่ การเปลี่ยนน้ำตัวอย่างจะใช้ Dropper ในการดูดน้ำตัวอย่างออก ซึ่งผลการทดลองแสดงดังรูปที่ 4.24 พบว่ากราฟกระแสที่ได้จากแต่ละซ้ำนั้นใกล้เคียงกันมาก ซึ่ง เมื่อกำนวณหาพื้นที่ใต้กราฟจากแต่ละซ้ำ กีพบว่าก่าที่ได้มีก่าใกล้เคียงเช่นเดียวกัน จึงได้ทดสอบการ หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสอีกครั้ง แสดงดังภาคผนวก ค. พบว่ากราฟ กระแสไฟฟ้าของแบลงค์และสารละลายมาตรฐานกลูโคสนั้นไม่แตกต่างกัน จากวรรณกรรมของ Wang, 2013 พบว่าใช้สารละลายมาตรฐานที่โพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลท (KHP) ในการทดลอง หาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส จึงได้ทำการทดลองตามวรรณกรรมที่ ทบทวนมา

รูปที่ 4.24 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากแบลงค์ โดยไม่มีการคืบสายไฟใหม่ ของชุดการทดลองที่ 3

3) การทดลองสร้างกราฟมาตรฐานด้วยกระบวนการ โฟโตอิเล็ก โตรคะตะ ไลซิส เพื่อนำไปใช้ในการอ่านค่าซีโอดี ซึ่งใช้สารละลายมาตรฐาน โพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลท (KHP) 11 ความเข้มข้น ใช้โซเดียมซัลเฟต (Na₂SO₄) 0.1 โมลาร์ เป็นสารละลายอิเล็ก โทร ไลต์ ความต่างศักย์ ที่ใช้เท่ากับ 0.5 โวลต์ จ่ายเป็นระยะเวลา 100 วินาที ปริมาณน้ำ 3 มิลลิลิตร และใช้แผ่นไทเทเนียม-ใดออกไซด์ 1 แผ่นต่อ 1 ความเข้มข้น ไม่มีการคืบสายไฟใหม่ทุกครั้งที่เปลี่ยนน้ำตัวอย่าง ซึ่งจะใช้ Dropper ในการดูดน้ำตัวอย่างออก ซึ่งผลการทดลองเบื้องต้นพบว่าสารละลายมาตรฐาน-โพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลทความเข้มข้น 5 และ 10 มิลลิกรัมต่อลิตร กระแสไฟฟ้าที่ได้จาก แบลงค์สูงกว่าสารละลายมาตรฐาน นอกนั้นสามารถนำไปคำนวณหาพื้นที่ใต้กราฟเพื่อสร้างเป็น กราฟมาตรฐานได้ แสดงดังรูปที่ 4.25 พบว่าได้ค่า R² = 0.9742 จากนั้นทำการทดลองซ้ำ เพื่อเกีบ บันทึกข้อมูล และตรวจเช็คว่าพื้นที่ใต้กราฟที่ความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานเดิมนั้นได้ ใกล้เกียงกันหรือไม่ (การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของแต่ละความเข้มข้นแสดงดังภาคผนวก ง.)

รูปที่ 4.25 มาตรฐานแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าพื้นที่ใต้กราฟ (Q_{net}) กับค่าซีโอดีทางทฤษฎี ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 1)

รูปที่ 4.26 ความสัมพันธ์ระหว่างก่าพื้นที่ใต้กราฟ (Q_{net}) กับก่าซีโอคีทางทฤษฎี ของชุดการทค<mark>ลอง</mark>ที่ 3 (ครั้งที<mark>่ 2)</mark>

รูปที่ 4.27 ความสัมพันธ์ระหว่างก่าพื้นที่ใต้กราฟ (Q_{net}) กับก่าซีโอดีทางทฤษฎี ของชุดการทคลองที่ 3 (ครั้งที่ 2) เมื่อตัดชุดข้อมูล

รูปที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างค่าพื้นที่ใต้กราฟ (Q_{net}) กับค่าซีโอคีทางทฤษฎี ของชุดการทค<mark>ลอง</mark>ที่ 3 (ครั้งที่ 3)

รูปที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างก่าพื้นที่ใต้กราฟ (Q_{net}) กับก่าซีโอดีทางทฤษฎี ของชุดการทดลองที่ 3 (กรั้งที่ 3) เมื่อตัดชุดข้อมูล

จากการทดลองซ้ำของการสร้างกราฟมาตรฐานด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็ก โตรคะตะไลซิส เพื่อนำไปใช้ในการอ่านค่าซีโอดี ในรูปที่ 4.26 และ 4.28 นั้นพบว่าค่า R² ที่ได้มีค่า ต่ำมาก คือ 0.2769 และ 0.0836 ตามลำดับ จึงได้ตัดข้อมูลออก เพื่อให้ชุดข้อมูลนั้นเป็นเส้นตรงมาก ขึ้น จากรูป 4.27 เป็นกราฟมาตรฐานของการทดลองซ้ำครั้งที่ 2 และ รูป 4.29 เป็นกราฟมาตรฐาน ของการทดลองซ้ำครั้งที่ 3 ซึ่งทั้งสองรูปนั้นเป็นกราฟที่ได้จากการตัดข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จากรูป 4.27 นั้นพบว่าข้อมูลมีค่า R² มากที่สุดในช่วงความเข้มข้น KHP เท่ากับ 10 – 100 มิลลิกรัมต่อลิตร โดยมีค่า R² เท่ากับ 0.885 และจากรูปที่ 4.29 พบว่า R² สูงสุดนั้นอยู่ในช่วง KHP ความเข้มข้นเท่ากับ 10 – 200 มิลลิกรัมต่อลิตร และได้ R² เท่ากับ 0.9425

เมื่อไทเทเนียมไดออกไซด์ได้รับพลังงานแหล่งกำเนิดแสงที่มากกว่าช่องว่าง แถบพลังงาน หรือแบนด์แกบ จะทำให้อิเล็กตรอนที่อยู่ในแถบวาเลนซ์แบนด์ถูกกระตุ้นให้เคลื่อนที่ ไปยังแถบคอนดักชันแบนด์ ส่งให้เกิดช่องว่างของอิเล็กตรอนที่เรียกว่าโฮลในแถบวาเลนซ์แบนด์ ส่งผลให้เกิดคู่อิเล็กตรอนและโฮลกระจายตัวเต็มผิวตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ โดยที่ โฮลมีส่วนสำคัญในการทำปฏิกิริยาออกซิเดชันกับไฮดรอกไซด์ไอออน ทำให้เกิดเป็นไฮดรอกซิล เรดิกอล ซึ่งมีหน้าที่เป็นตัวออกซิไดซ์สารอินทรีย์ในน้ำ (Daghrir, Drogui, & Robert, 2012; Wang et al., 2013; Zhang, Chang, & Chen, 2016)

กลไกในการออกซิเดชันของสารละลายกลูโคสที่เกิดจากกระบวนการโฟโด กะตะไลซิสที่มีไทเทเนียมไดออกไซด์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา ได้รับการศึกษาโดย Zmudzinsk et al., 2010 กล่าวคือ ในระหว่างที่เกิดปฏิกิริยาโฟโตกะตะไลซิส การออกซิเดชันของสารละลายกลูโคส จะทำให้ให้เกิดอนุพันธ์กรดอินทรีย์ (Acid derivatives) โดยไฮดรอกซิลเรดิกอล (OH•) จะเข้าไป ทำลายอะตอมการ์บอนไฮดรอกซิเลตในสารละลายกลูโคส ก่อให้เกิดกลุ่มการ์บอนิล (Carbonyl group) และอนุพันธ์กรดอินทรีย์ของสารละลายกลูโคสที่ได้จากปฏิกิริยานี้คือ กรดกลูโคนิก (Gluconic acid) และ กรดกลูดูโรนิก (Glucuronic acid) สอดกล้องกับงานวิจัยของ (Colmenares, Magdziarz, & Bielejewska, 2011) ที่ตรวจพบ กรดกลูโคนิก (Gluconic acid) และกรดกลูการิก (glucaric acid) ในสภาวะของน้ำ และพบก๊าซการ์บอนไดออกไซด์เป็นส่วนมากในสภาวะก๊าซ และ กลไกของสารละลายโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลท (KHP) จะถูกออกซิไดซ์ได้ผลิตภัณฑ์ โพแทสเซียมออกไซด์ น้ำ และก๊าซการ์บอนไดออกไซด์ จากนั้นได้นำค่าพื้นที่ใต้กราฟของทั้ง 3 ซ้ำมาเปรียบเทียบกันดังตารางที่ 4.14 พบว่า ที่ความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท (KHP) เดียวกันนั้น แต่พื้นที่ใต้กราฟที่คำนวณได้จากแต่ละซ้ำนั้น มีค่าไม่ใกล้เคียงกันเลย จึงได้ทำการทดสอบ ประสิทธิภาพแผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 6 แผ่นด้วยการย่อยสลายสารละลายเมทิลีนบูลและทำการ ทดสอบทางสถิติด้วยวิชี ANOVA แสดงดังภาคผนวก จ. พบว่าแผ่นตัวเร่งปฏิกิริยาทั้ง 6 แผ่นไม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ความเชื่อมั่น 95%

ค่าซีโอดีทางทฤษฎี	Q _{net} (mC)		
(มิลลิกรัมต่อลิตร)	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3
10	-	0.493	0.605
20	0.656	1.119	0.886
50	0.949	1.696	2.063
100	1.048	2.194	1.873
150	1.164	1.964	2.026
200	1.182	1.595	2.164
250	1.906	1.897	2.200
300	1.724	1.796	1.985
400	1.880	1.798	1.700
500	2.346	1.964	1.426

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบค่าพื้นที่ใต้กราฟจากสารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท

^{กย}าลัยเทคโนโลยี^สุร

- Becker, R. S., Zheng, T., Elton, J., & Saeki, M. (1986). Synthesis and photoelectrochemistry of In2S3. Solar Energy Materials, 13(2), 97-107. doi: https://doi.org/10.1016/0165-1633(86)90038-9
- Chanmanee, W., Watcharenwong, A., Chenthamarakshan, C. R., Kajitvichyanukul, P., de Tacconi, N. R., & Rajeshwar, K. (2007). Titania nanotubes from pulse anodization of titanium foils. *Electrochemistry Communications*, 9 (8), 2145 2149. doi: https://doi.org/10.1016/j.elecom.2007.06.006
- Ji, Y., Lin, K.-C., Zheng, H., Zhu, J.-j., & Samia, A. C. S. (2011). Fabrication of double-walled TiO2 nanotubes with bamboo morphology via one-step alternating voltage anodization. *Electrochemistry Communications*, 1 3 (9), 1 0 1 3 1 0 1 5. doi: https://doi.org/10.1016/j.elecom.2011.06.030
- Kang, T.-S., Smith, A. P., Taylor, B. E., & Durstock, M. F. (2009). Fabrication of Highly-Ordered TiO2 Nanotube Arrays and Their Use in Dye-Sensitized Solar Cells. *Nano Letters*, 9(2), 601-606. doi: 10.1021/nl802818d
- Kim, D., Ghicov, A., Albu, S. P., & Schmuki, P. (2008). Bamboo-Type TiO2 Nanotubes: Improved Conversion Efficiency in Dye-Sensitized Solar Cells. *Journal of the American Chemical Society*, 130(49), 16454-16455. doi: 10.1021/ja805201v
- Kontos, A. G., Katsanaki, A., Likodimos, V., Maggos, T., Kim, D., Vasilakos, C., . . . Falaras, P. (2012). Continuous flow photocatalytic oxidation of nitrogen oxides over anodized nanotubular titania films. *Chemical Engineering Journal*, 179 (Supplement C), 151-157. doi: https://doi.org/10.1016/j.cej.2011.10.072
- Li, L., Zhou, Z., Lei, J., He, J., Wu, S., & Pan, F. (2012). Facile fabrication of a dual hierarchical TiO2 nanostructure. *Materials Letters*, 6 8 (Supplement C), 2 9 0 - 2 9 2. doi: https://doi.org/10.1016/j.matlet.2011.10.104
- Liu, Z., Zhang, X., Nishimoto, S., Jin, M., Tryk, D. A., Murakami, T., & Fujishima, A. (2008).
  Highly Ordered TiO2 Nanotube Arrays with Controllable Length for Photoelectrocatalytic
  Degradation of Phenol. *The Journal of Physical Chemistry C*, 112(1), 253-259. doi: 10.1021/jp0772732
- Luan, X., & Wang, Y. (2014). Preparation and photocatalytic activity of Ag/bamboo-type TiO2 nanotube composite electrodes for methylene blue degradation. *Materials Science in*

Semiconductor Processing, 2 5 (Supplement C), 4 3 - 5 1 . doi: https://doi.org/10.1016/j.mssp.2013.10.023

- Sun, Y., Wang, G., & Yan, K. (2011). TiO2 nanotubes for hydrogen generation by photocatalytic water splitting in a two-compartment photoelectrochemical cell. *International Journal of Hydrogen Energy*, 3 6 (2 4), 1 5 5 0 2 1 5 5 0 8. doi: https://doi.org/10.1016/j.ijhydene.2011.08.112
- Xie, Y.-L., Li, Z.-X., Xu, H., Xie, K.-F., Xu, Z.-G., & Zhang, H.-L. (2012). Fabrication of TiO2 nanotubes with extended periodical morphology by alternating-current anodization. *Electrochemistry Communications*, 1 7 (Supplement C), 3 4 3 7 . doi: https://doi.org/10.1016/j.elecom.2012.01.021
- Xie, Y., Zhou, L., & Lu, J. (2009). Photoelectrochemical behavior of titania nanotube array grown on nanocrystalline titanium. *Journal of Materials Science*, 44(11), 2907-2915. doi: 10.1007/s10853-009-3384-0
- Zhang, Y., Wang, D., Pang, S., Lin, Y., Jiang, T., & Xie, T. (2010). A study on photo-generated charges property in highly ordered TiO2 nanotube arrays. *Applied Surface Science*, 256(23), 7217-7221. doi: https://doi.org/10.1016/j.apsusc.2010.05.054
- ZMUDZIŃSKI, W. Preliminary results of glucose oxidation by photocatalysis on titanium dioxide-primary intermediates.

รั^{้วว}ักยาลัยเทคโนโลยีสุร^{นโ}

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้เพื่อศึกษาหาสภาวะการสังเคราะห์ไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วยวิธีแอโน ใดเซชันแบบพัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา จากนั้นนำมาใช้ในกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส เพื่อนำมาหาก่าซีโอดี โดยทำการเปรียบเทียบกับซีโอดีทางทฤษฎีที่เตรียมขึ้นจากสารละลาย มาตรฐานกลูโคสและสารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท สรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

5.1. สรุปการสังเคราะห์ไทเทเนียมใดออกไซด์รูปท่อที่เตรียมด้วยการแอโนไดซ์ แบบพัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา

 สังเคราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมใดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอโนใดเซชัน แบบพัลส์ที่สภาวะการสังเคราะห์ต่าง ๆ ในสารละลายอิเล็กโทรไลต์ 0.30 โมลาร์ ของแอมโมเนียม ฟลูออไรด์ ผสมด้วยกลีเซอรอลและน้ำในอัตราส่วน 60 : 40 ใช้ระยะเวลาสังเคราะห์ทั้งหมด 3 ชั่วโมง เมื่อนำมาตรวจลักษณะสัณฐานวิทยาด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (FESEM) พบว่าทุกสภาวะการทดลองเกิดออกไซด์ทั่วทั้งพื้นผิว มีลักษณะเป็นรูปท่อ แต่ยังท่อที่ได้ ยังมีความสูงต่ำที่ไม่สม่ำเสมอกัน รวมถังผนังท่อที่ขาดและเชื่อมติดกัน ซึ่งไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ เป็นตัวเร่งปฏิกิริยา

2) การทดลองสังเกราะห์ตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วยกระบวนการแอ โนไดเซซันแบบพัลส์ โดยลดระยะเวลาสังเกราะห์ทั้งหมดจาก 3 ชั่วโมงลง เป็น 0.5 1 และ 1.5 ชั่วโมง เมื่อนำไปส่องกล้อง FESEM พบว่าได้ลักษณะออกไซด์รูปท่อที่มีความสูงสม่ำเสมอกันมาก ขึ้น รวมถึงขนาดท่อที่ได้นั้นมีขนาดใกล้เคียงกันมากกว่าระยะเวลาการสังเกราะห์ 3 ชั่วโมง

3) ศึกษาความหนาของออกไซด์ด้วยกล้อง FIB-FESEM ของตัวเร่งปฏิกิริยา ไทเทเนียมไดออกไซด์ที่สังเคราะห์ด้วยกระบวนการแอโนไดซ์แบบพัลส์ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบ ระยะเวลาที่ใช้การสังเคราะห์ทั้งหมดคือ 0.5 1 1.5 และ 3 ชั่วโมง พบว่าความหนาของชั้นออกไซด์ จะเพิ่มมากขึ้นตามระยะเวลาการสังเคราะห์ที่ใช้มากขึ้น 4) ศึกษาการตอบสนองปฏิกิริยาไฟฟ้าเคมีแสง เพื่อวัดความสามารถในการ ปลดปล่อยอิเล็กตรอนของตัวเร่งปฏิกิริยาเมื่อได้รับการกระตุ้นด้วยแสง โดยทำการเปรียบเทียบ ไทเทเนียมใดออกไซด์ที่ผ่านการแอโนไซเซซันแบบพัลส์พบว่า สภาวะที่ให้ Photocurrent density มากที่สุด คือ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที ที่ระยะเวลาการสังเคราะห์ 3 ชั่วโมง แต่เมื่อ เปรียบเทียบเพียงแค่ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด พบว่าที่ระยะเวลาสังเคราะห์ 1.5 ชั่วโมงนั้นให้ Photocurrent density ที่มากกว่าระยะเวลาการสังเคราะห์อื่น ๆ จึงเลือกสภาวะการสังเคราะห์ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที ใช้ระยะเวลาการสังเคราะห์ทั้งหมด 1.5 ชั่วโมง เป็นสภาวะที่ เหมาะสม และนำไปใช้ในทุก ๆ การทดลองถัดไป

5) ด้านการศึกษาโครงสร้างผลึกของออกไซด์พบว่าไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ สังเคราะห์ได้เป็นโครงสร้างผลึกแบบอนาเทส ที่มีแผ่นไทเทเนียมเป็นสารตั้งต้น (Substrate) และมี การตอบสนองต่อแสงในช่วงรังสีชูวี (190 – 360 นาโนเมตร)

5.2. สรุปการทดลองสำหรับการหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะใลซิส โดยใช้ใทเทเนียมใดออกใชด์รูปท่อที่เตรียมด้วยการแอโนใดซ์แบบพัลส์เป็นตัวเร่ง ปฏิกิริยา

 จากการหาค่าซีโอดีด้วยการบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะ ไลซิสโดยใช้ชุดการ ทดลองที่ 1 เกิดปัญหาคือกราฟกระแส ไฟฟ้าที่วัดได้ออกมาจากทั้งแบลงก์และสารละลายมาตรฐาน กลูโคสที่ความเข้มข้นต่าง ๆ นั้นเป็นเส้นเดียวกัน ซึ่งไม่สามารถนำมาหากำนวณหาค่าซีโอดีได้ โดย สันนิษฐานว่า อาจเกิดจากการที่ไม่ได้ใช้หัวหนีบปากจระเข้คืบที่ขั้วใช้งาน (Working electrode) และขั้วไฟฟ้าช่วย (Counter electrode) โดยตรง

 สภาวะต่าง ๆ ที่เหมาะสมสำหรับการหาค่าซีโอดีด้วยการบวนการโฟโตอิเล็กโตร กะตะ ใลซิส ใช้สารละลายโซเดียมซัลเฟต (Na₂SO₄) 0.1 โมลร์ เป็นสารละลายอิเล็กโทร ไลต์ ขั้วร่วม ไฟฟ้าที่ใช้ คือ แพลทตินัม ทำการจ่ายความต่างศักย์เท่ากับ 0.5 โวลต์ ปริมาตรที่ใช้ในการทดลอง 3 มิลลิลิตร นอกจากนี้จะต้องทำการใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อ 1 ความ เข้มข้นของสารละลายมาตรฐาน โดยห้ามคืบสายไฟใหม่ ซึ่งหากทำการเปลี่ยนน้ำตัวอย่างจะใช้ Dropper ในการดูดน้ำออก (คืบสายไฟใหม่ได้ต่อเมื่อเปลี่ยนตัวเร่งปฏิกิริยาแผ่นใหม่) 3) การหาค่าซีโอคีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสโดยใช้ไทเทเนียมใด ออกไซด์รูปท่อที่เตรียมด้วยกระบวนแอโนไดเซซันแบบพัลส์เป็นตัวเร่งปฏิกิริยานั้นได้ทำการสร้าง กราฟมาตรฐานขึ้นมา โดยใช้สารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโดรเจนพทาเลท (KHP) 11 ความ เข้มข้น ซึ่งได้ค่า R² = 0.9742 ในช่วงสารละลายมาตรฐานความเข้มข้น 20 – 500 มิลลิรกรัมต่อลิตร

 ตัวเร่งปฏิกิริยาที่สังเคราะห์ได้เมื่อทดลองซ้ำที่ความเข้มข้นของสารละลาย มาตรฐานเดิม พบว่าได้ก่าพื้นที่ใต้กราฟที่ไม่เท่ากัน แต่เมื่อทำการทดสอบประสิทธิภาพของแผ่น ปฏิกิริยาด้วยการย่อยสลายสารเมทิลีนบูล แล้วทดสอบทางสถิติพบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

5.3 ข้อเสนอแนะ

 ในการวัดกระแสด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะ ไลซิสควรใช้เครื่องมือที่ เสถียรในการวัดข้อมูล ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมจะใช้เครื่องโพแทนชิโอสแตท เพื่อป้องกัน การเก็บข้อมูลที่ผิดพลาด

2) พื้นที่ผิวตัวเร่งปฏิกิริยาที่ใช้ส่งผลต่อการวัดค่าซีโอดีมาก ซึ่งควรกำหนดพื้นที่ผิว ตัวเร่งปฏิกิริยาให้เหมาะสมกับปริมาตรน้ำที่ใช้ในการทดลอง หรืออีกแนวทางคือลดปริมาตรน้ำให้ น้อยลงหากพื้นที่ผิวตัวเร่งปฏิกิริยามีจำกัด

รายการอ้างอิง

- กรกฎ ชูเจริญ. (2554). ศึกษาอิทธิพลของสัญญาณพัลส์ที่มีต่อการผลิตไฮโครเจนจากกระบวนการ อิเล็กโทรไลซิส. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี. 55 น.
- ธานินท์ แตงกวารัมย์ และ จิราภรณ์ กิติกุล. (2555) การประคิษฐ์ไมโครเซนเซอร์ทางเคมีไฟฟ้า สำหรับตรวจวัดตะกั่วสำหรับงานภาคสนามในน้ำผึ้งในเขตแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. รายงาน วิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้. 82 น.
- บูรภัทร์ อินทรีย์สังวร. (2548). การสังเครา<mark>ะห์และ</mark>การหาลักษณะเฉพาะของอนุภาคนาโนไทเทเนียม ใดออกไซด์ที่เจือด้วยในโอเบียม. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 72 น.
- ภัทรานิตฐ์ ทองเทพ. (2558). การพัฒ<mark>นาเ</mark>ทคนิคโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสเพื่อผลิตก๊าซไฮโครเจน จากกระบวนการกำจัดสี่ย้อมอินทรีย์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล<mark>ธัญบุรี</mark>. 96 น.
- สุวิทย์ โชควิจิตรกุล, จักรกฤษณ์ ศิวะเคชาเทพ, ศริศักดิ์ สุนทรไชย. (2554). การเปรียบเทียบวิธี วิเคราะห์ซีโอดีในน้ำเสียโดยวิธีการรีฟลักซ์แบบปิดด้วยหม้อนึ่งฆ่าเชื้อและวิธีรีฟลักซ์ แบบเปิด. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาประจำปี ครั้งที่ 12. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น
- ศรัญญา ทองอุ่น. (2555). การบำบัดการ์บอนมอนอกไซด์ในกระบวนการเร่งปฏิกิริยาด้วยแสงโดยใช้ ใทเทเนียม ใดออกซ์แบบท่อนาโน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. 79 น.
- อานันท์ปภา ชื่นทรัพย์. (2555). การบำบัคการ์บอนมอนอกไซด์ในปฏิกิริยาโฟโตคะตะไลซิสโคยใช้ ทังสเตนไตรออกไซด์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี. 91 น.

- Bard, A. J., & Faulkner, L. R. (1980). Electrochemical methods: fundamentals and applications (Vol. 2): Wiley New York.
- Becker, R. S., Zheng, T., Elton, J., & Saeki, M. (1986). Synthesis and photoelectrochemistry of In2S3. Solar Energy Materials, 13(2), 97-107. Chang, Y.-J., Lee, J.-W., Chen, H.-P., Liu, L.-S., & Weng, G.-J. (2011). Photocatalytic characteristics of TiO2 nanotubes with different microstructures prepared under different pulse anodizations. *Thin Solid Films*, 519(10), 3334-3339.
- Chanmanee, W., Watcharenwong, A., Chenthamarakshan, C. R., Kajitvichyanukul, P., de Tacconi, N. R., & Rajeshwar, K. (2007). Titania nanotubes from pulse anodization of titanium foils. *Electrochemistry Communications*, 9(8), 2145-2149.
- Chen, J., Zhang, J., Xian, Y., Ying, X., Liu, M., & Jin, L. (2005). Preparation and application of TiO2 photocatalytic sensor for chemical oxygen demand determination in water research. *Water Research*, 39(7), 1340-1346.
- Choi, W.-Y., Chung, J., Cho, C.-H., & Kim, J.-O. (2011). Fabrication and photocatalytic activity of a novel nanostructured TiO2 metal membrane. *Desalination*, 279(1–3), 359-366.
- Dionysiou, D. D., Burbano, A. A., Suidan, M. T., Baudin, I., & Laîné, J.-M. (2002). Effect of Oxygen in a Thin-Film Rotating Disk Photocatalytic Reactor. *Environmental Science & Technology*, 36(17), 3834-3843.
- Domini, C. E., Hidalgo, M., Marken, F., & Canals, A. (2006). Comparison of three optimized digestion methods for rapid determination of chemical oxygen demand: Closed microwaves, open microwaves and ultrasound irradiation. *Analytica Chimica Acta*, 561(1–2), 210-217.
- Domini, C. E., Vidal, L., & Canals, A. (2009). Trivalent manganese as an environmentally friendly oxidizing reagent for microwave- and ultrasound-assisted chemical oxygen demand determination. *Ultrasonics Sonochemistry*, 16(5), 686-691.
- Goswami, T. K., Hingorani, S. K., Greist, H., Goswami, D. Y., & Block, S. S. (1999). Photocatalytic System to Destroy Bioaerosols in Air. *Journal of Advanced Oxidation Technologies*, 4(2), 185-188.
- Han, I., Choi, J. H., Zhao, B. H., Baik, H. K., & Lee, I.-S. (2007). Changes in anodized titanium surface morphology by virtue of different unipolar DC pulse waveform. *Surface and Coatings Technology*, 201(9–11), 5533-5536.

- Hoffmann, M. R., Martin, S. T., Choi, W., & Bahnemann, D. W. (1995). Environmental applications of semiconductor photocatalysis. *Chemical reviews*, 95(1), 69-96.
- Hua, X.-S., Zhang, Y.-J., Ma, N.-H., Li, X.-F., & Wang, H.-W. (2009). A new coral structure TiO2/Ti film electrode applied to photoelectrocatalytic degradation of Reactive Brilliant Red. *Journal of Hazardous Materials*, 172(1), 256-261.
- Ji, Y., Lin, K.-C., Zheng, H., Zhu, J.-j., & Samia, A. C. S. (2011). Fabrication of double-walled TiO2 nanotubes with bamboo morphology via one-step alternating voltage anodization. *Electrochemistry Communications*, 13(9), 1013-1015.
- Kang, T.-S., Smith, A. P., Taylor, B. E., & Durstock, M. F. (2009). Fabrication of Highly-Ordered TiO2 Nanotube Arrays and Their Use in Dye-Sensitized Solar Cells. *Nano Letters*, 9(2), 601-606.
- Kazuhito, H., Hiroshi, I., & Akira, F. (2005). TiO 2 Photocatalysis: A Historical Overview and Future Prospects. *Japanese Journal of Applied Physics*, 44(12R), 8269.
- Kim, D., Ghicov, A., Albu, S. P., & Schmuki, P. (2008). Bamboo-Type TiO2 Nanotubes: Improved Conversion Efficiency in Dye-Sensitized Solar Cells. *Journal of the American Chemical Society*, 130(49), 16454-16455.
- Kim, Y.-C., Sasaki, S., Yano, K., Ikebukuro, K., Hashimoto, K., & Karube, I. (2001). Photocatalytic sensor for the determination of chemical oxygen demand using flow injection analysis. *Analytica Chimica Acta*, 432(1), 59-66.
- Kontos, A. G., Katsanaki, A., Likodimos, V., Maggos, T., Kim, D., Vasilakos, C., . . . Falaras, P. (2012). Continuous flow photocatalytic oxidation of nitrogen oxides over anodized nanotubular titania films. *Chemical Engineering Journal*, 179(Supplement C), 151-157.
- Lee, B.-G., Choi, J.-W., Lee, S.-E., Jeong, Y.-S., Oh, H.-J., & Chi, C.-S. (2009). Formation behavior of anodic TiO2 nanotubes in fluoride containing electrolytes. *Transactions of Nonferrous Metals Society of China*, 19(4), 842-845.
- Li, J., Li, L., Zheng, L., Xian, Y., & Jin, L. (2006). Determination of chemical oxygen demand values by a photocatalytic oxidation method using nano-TiO2 film on quartz. *Talanta*, 68(3), 765-770.
- Li, L., Zhou, Z., Lei, J., He, J., Wu, S., & Pan, F. (2012). Facile fabrication of a dual hierarchical TiO2 nanostructure. *Materials Letters*, *68*(Supplement C), 290-292.

- Li, L., Zhou, Z., Lei, J., He, J., Zhang, S., & Pan, F. (2012). Highly ordered anodic TiO2 nanotube arrays and their stabilities as photo(electro)catalysts. *Applied Surface Science*, 258(8), 3647-3651.
- Liao, Y., & Que, W. (2010). Preparation and photocatalytic activity of TiO2 nanotube powders derived by a rapid anodization process. *Journal of Alloys and Compounds*, 505(1), 243-248.
- Liu, G., Wang, K., Hoivik, N., & Jakobsen, H. (2012). Progress on free-standing and flow-through TiO2 nanotube membranes. *Solar Energy Materials and Solar Cells*, 98(0), 24-38.
- Liu, Z., Zhang, X., Nishimoto, S., Jin, M., Tryk, D. A., Murakami, T., & Fujishima, A. (2008). Highly Ordered TiO2 Nanotube Arrays with Controllable Length for Photoelectrocatalytic Degradation of Phenol. *The Journal of Physical Chemistry C*, 112(1), 253-259.
- Luan, X., & Wang, Y. (2014). Preparation and photocatalytic activity of Ag/bamboo-type TiO2 nanotube composite electrodes for methylene blue degradation. *Materials Science in Semiconductor Processing*, 25(Supplement C), 43-51.
- Minagar, S., Berndt, C. C., Wang, J., Ivanova, E., & Wen, C. (2012). A review of the application of anodization for the fabrication of nanotubes on metal implant surfaces. *Acta Biomaterialia*, 8(8), 2875-2888.
- Mor, G. K., Varghese, O. K., Paulose, M., Shankar, K., & Grimes, C. A. (2006). A review on highly ordered, vertically oriented TiO2 nanotube arrays: Fabrication, material properties, and solar energy applications. *Solar Energy Materials and Solar Cells*, 90(14), 2011-2075.
- Mu, Q., Li, Y., Zhang, Q., & Wang, H. (2011). TiO2 nanofibers fixed in a microfluidic device for rapid determination of chemical oxygen demand via photoelectrocatalysis. Sensors and Actuators B: Chemical, 155(2), 804-809.
- Nurdin, M., Zaeni, A., Rammang, E. T., Maulidiyah, M., & Wibowo, D. (2017). Reactor design development of chemical oxygen demand flow system and its application (Vol. 9).
- Ola, O., & Maroto-Valer, M. M. (2015). Review of material design and reactor engineering on TiO2 photocatalysis for CO2 reduction. *Journal of Photochemistry and Photobiology C: Photochemistry Reviews, 24*(Supplement C), 16-42.
- Robertson, P. K. J. (1996). Semiconductor photocatalysis: an environmentally acceptable alternative production technique and effluent treatment process. *Journal of Cleaner Production*, 4(3–4), 203-212.

- Roy, P., Berger, S., & Schmuki, P. (2011). TiO2 Nanotubes: Synthesis and Applications. Angewandte Chemie International Edition, 50(13), 2904-2939.
- Serpone, N., & Pelizzetti, E. (1989). *Photocatalysis: fundamentals and applications*: Wiley New York.
- Sun, L., Li, J., Wang, C. L., Li, S. F., Chen, H. B., & Lin, C. J. (2009). An electrochemical strategy of doping Fe3+ into TiO2 nanotube array films for enhancement in photocatalytic activity. *Solar Energy Materials and Solar Cells*, 93(10), 1875-1880.
- Sun, Y., Wang, G., & Yan, K. (2011). TiO2 nanotubes for hydrogen generation by photocatalytic water splitting in a two-compartment photoelectrochemical cell. *International Journal of Hydrogen Energy*, 36(24), 15502-15508.
- Sunada, K., Watanabe, T., & Hashimoto, K. (2003). Studies on photokilling of bacteria on TiO2 thin film. *Journal of Photochemistry and Photobiology A: Chemistry*, 156(1–3), 227-233.
- Tran, P. D., Wong, L. H., Barber, J., & Loo, J. S. C. (2012). Recent advances in hybrid photocatalysts for solar fuel production. *Energy & Environmental Science*, 5(3), 5902-5918.
- Tseng, D.-H., Juang, L.-C., & Huang, H.-H. (2012). Effect of Oxygen and Hydrogen Peroxide on the Photocatalytic Degradation of Monochlorobenzene in Aqueous Suspension. *International Journal of Photoenergy*.
- Tsuchiya, H., Macak, J. M., Taveira, L., Balaur, E., Ghicov, A., Sirotna, K., & Schmuki, P. (2005). Self-organized TiO2 nanotubes prepared in ammonium fluoride containing acetic acid electrolytes. *Electrochemistry Communications*, 7(6), 576-580.
- Wang, C., Wu, J., Wang, P., Ao, Y., Hou, J., & Qian, J. (2013a). Investigation on the application of titania nanorod arrays to the determination of chemical oxygen demand. *Analytica Chimica Acta*, 767(0), 141-147.
- Wang, C., Wu, J., Wang, P., Ao, Y., Hou, J., & Qian, J. (2013b). Investigation on the application of titania nanorod arrays to the determination of chemical oxygen demand. *Analytica Chimica Acta*, 767(Supplement C), 141-147.
- Wang, K., Li, Q., Liu, B., Cheng, B., Ho, W., & Yu, J. (2015). Sulfur-doped g-C3N4 with enhanced photocatalytic CO2-reduction performance. *Applied Catalysis B: Environmental*, 176-177(Supplement C), 44-52.

- Wernick, S., Pinner, R., & Sheasby, P. (1992). The Surface treatment and Finishing of Aluminum and its Alloys. S. Wernick, R. Pinner, and P. G. Sheasby, 1320 pages, 5 th edition, 2 volumes, 492 illustrations, 230 tables and 2534 references. Price. 170(US\$ 340.00). Book.
- Wu, C.-H. (2004). Comparison of azo dye degradation efficiency using UV/single semiconductor and UV/coupled semiconductor systems. *Chemosphere*, 57(7), 601-608.
- Xie, Y.-L., Li, Z.-X., Xu, H., Xie, K.-F., Xu, Z.-G., & Zhang, H.-L. (2012a). Fabrication of TiO2 nanotubes with extended periodical morphology by alternating-current anodization. *Electrochemistry Communications*, 17(0), 34-37.
- Xie, Y.-L., Li, Z.-X., Xu, H., Xie, K.-F., Xu, Z.-G., & Zhang, H.-L. (2012b). Fabrication of TiO2 nanotubes with extended periodical morphology by alternating-current anodization. *Electrochemistry Communications*, 17(Supplement C), 34-37.
- Xie, Y., Zhou, L., & Lu, J. (2009). Photoelectrochemical behavior of titania nanotube array grown on nanocrystalline titanium. *Journal of Materials Science*, 44(11), 2907-2915.
- Zhang, J., Zhou, B., Zheng, Q., Li, J., Bai, J., Liu, Y., & Cai, W. (2009). Photoelectrocatalytic COD determination method using highly ordered TiO2 nanotube array. *Water Research*, 43(7), 1986-1992.
- Zhang, S., Li, L., Zhao, H., & Li, G. (2009). A portable miniature UV-LED-based photoelectrochemical system for determination of chemical oxygen demand in wastewater. *Sensors and Actuators B: Chemical*, 141(2), 634-640.
- Zhang, S., Zhao, H., Jiang, D., & John, R. (2004). Photoelectrochemical determination of chemical oxygen demand based on an exhaustive degradation model in a thin-layer cell. *Analytica Chimica Acta*, 514(1), 89-97.
- Zhang, Y., Wang, D., Pang, S., Lin, Y., Jiang, T., & Xie, T. (2010). A study on photo-generated charges property in highly ordered TiO2 nanotube arrays. *Applied Surface Science*, 256(23), 7217-7221.
- Zhao, H., Jiang, D., Zhang, S., Catterall, K., & John, R. (2004). Development of a direct photoelectrochemical method for determination of chemical oxygen demand. *Analytical Chemistry*, 76(1), 155-160.

ภาคผ<mark>นวก</mark> ก

รายละเอียดเครื่องม<mark>ือวิเ</mark>คราะห์คุณลักษณ<mark>ะสม</mark>บัติไทเทเนียมไดออกไซด์

ก.1 กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด

Field Emission Scanning Electron Microscope (FESEM) รุ่ น JSM 7800F มี resolution เท่ากับ 0.8 นาโนเมตร ที่ 15 กิโลโวลต์ ความสามารถของกำลังขยาย 25 เท่า - 1,000,000 เท่า (ขึ้นอยู่ กับด้วอย่างที่นำมาทดสอบ) และศักย์เร่งอิเล็กตรอนสามารถปรับเปลี่ยนในช่วง 0.01-30 กิโลโวลต์ FESEM เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการศึกษาโครงสร้างขนาดเล็กระดับจุลภาค ทำให้สามารถ ศึกษาโครงสร้างขนาดเล็กระดับไมโครหรือนาโนได้ นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ วิเคราะห์ธาตุเชิงพลังงาน (Energy Dispersive X-Ray Spectrometer ; EDS) ซึ่งช่วยในการศึกษา ชนิด ปริมาณ และการกระจายขององค์ประกอบธาตุของวัสดุที่ศึกษาได้อีกด้วย โดยหลักการทำงาน ของเครื่องเริ่มจากการป้อนความต่างศักย์ไฟฟ้าให้กับลวดจนถึงก่า Breakdown Voltage เพื่อเร่งการ ปลดปล่อยอิเล็กตรอน ซึ่งเป็นอิเล็กตรอนปฐมภูมิ อิเล็กตรอนเหล่านี้จะถูกบีบโดยใช้เลนส์เพื่อ รวบรวมอิเล็กตรอนให้หนาแน่นขึ้นให้ลงมายังเลนส์รองรับภาพและโฟกัสลงไปยังขึ้นงาน โดย ขดลวดจะเป็นด้วบังกับให้ลำอิเล็กตรอนทู่ดิยภูมิส่งเข้าสู่ดีเทคเตอร์แปลงเป็นสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งสัญญาณเหล่านี้จะถูกเปลี่ยนให้เป็นสัญญาณภาพด้วยอุปกรณ์วัดที่เหมาะสมและส่งผ่านสัญญาณ ให้ระบบแสดงภาพบนหน้าจอการถ่ายกาพด้วยเครื่อง FESEM แสดงลักษณะของเครื่องมือ ดังรูป ก.1

รูปที่ ก.1 เครื่องมือ FESEM รุ่น JSM 7800F ที่อาคารเครื่องมือ 10 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

n.2 Focused Ion Beam

หน้าตาของเครื่อง Focused Ion Beam นี้ก็จะคล้ายกับเครื่อง Field Emission Scanning Electron Microscope (FESEM) แสดงดังรูป ก.2 ที่ใช้สำหรับถ่ายรูประดับ Mirco หรือ Nano ทั่วไป หลักการการทำงานก็ใกล้เคียงกัน แต่ต่างกันตรงที่ Focused Ion Beam จะใช้ไอออน ในขณะที่ FESEM จะใช้ อิเล็กตรอน ในการยิงเข้าหาวัตถุที่เราสนใจ เนื่องจากไอออนจะมีขนาดที่ใหญ่กว่า และหนักกว่าอิเล็กตรอน ทำให้มีโมเมนตัมที่มากกว่าในพลังงานที่เท่ากัน ไอออนจึงเกิดปฏิกิริยา ส่วนใหญ่กับอิเล็กตรอนชั้นนอกของวัตถุที่เรายิง ซึ่งไอออนสามารถทำลายพันธะ (chemical bonds) ของอะตอมต่าง ๆ ในวัตถุนั้น ๆได้

รูปที่ ก.2 เครื่องมือ FIB - FESEM เครื่องมือ FESEM อาการเครื่องมือ 10 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

โดยทั่วไป Focused Ion Beam จะสามารถทำงานได้ 3 อย่างคือ 1. การถ่ายภาพ (imaging) 2. การแกะสลัก (Etching) และ 3. การเคลือบผิว (Deposition) แสดงดังรูปที่ ก.3 ในการเจาะพื้นผิวของ ออกไซด์ โดย Focused Ion Beam จะใช้ Ga+ ไอออน ยิ่งเข้าไปยังเส้นผมด้วยพลังงานค่าหนึ่ง ที่ พอจะทำให้อะตอมบนเส้นผมหลุดออกมาได้ โดยเราสามารถที่จะแกะสลักรูปต่างๆได้โดยการใช้ Image processing รวมกับการควบคุมทิศทางของลำไอออน (beam position) เวลาในการยิง (dwell time) ความเข้ม(Intensity) และ ขนาด(size) ของลำไออน

ก.3 การวิเคราะห์การตอบสนองปฏิกิริยาไฟฟ้าเคมีแสงด้วยเครื่องโพเทนชิโอสแตท

การวิเคราะห์การตอบสนองปฏิกิริยาไฟฟ้าเคมีแสง เพื่ออธิบายอิเล็กตรอนที่เกิดขึ้นในรูป ของค่าความหนาแน่นกระแสไฟฟ้าที่เกิดจากการฉายแสงผ่านตัวเร่งปฏิกิริยา (Photocurrent density) ซึ่งหลักการทำงานของเครื่องโพเทนชิโอสแตท (รูปที่ ก.4) ประยุกต์มาจากสมการของเนินส์ โดยวัด ค่าแรงขับเคลื่อนไฟฟ้า (Electromotive force, emf) หรือค่าความต่างศักย์ไฟฟ้าของเซลล์ไฟฟ้าเคมี โดยต่อเข้ากับแหล่งจ่ายศักย์ไฟฟ้า คือ เครื่องโพเทนชิโอสแตท ขั้วไฟฟ้า (Electrode) ที่ใช้มี 3 ส่วน ดังนี้

1. Reference electrode เป็นขั้วอ้างอิ่งเมื่อวัดเทียบกับ Working electrode จะได้ศักย์ไฟฟ้า ของโลหะนั้น

 Counter electrode เป็นขั้วอ้างอิงเมื่อวัดเทียบกับ Working electrode จะได้กระแสไฟฟ้า ของโลหะนั้น ซึ่งในการทดลองใช้ลดขวดแพลทินัม

3. Working electrode เป็นโ<mark>ลห</mark>ะที่ต้องการทุดสอบในที่นี้คือ ไทเทเนียมไดออกไซด์ที่ สังเคราะห์ได้

รูปที่ ก.4 เครื่องโพเทนชิโอสแตทที่อาการเครื่องมือ 6 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

เกรื่องโพเทนซิโอสแตท ซึ่งควบคุมด้วทคอมพิวเตอร์ถูกนำมาต่อเข้ากับเซลล์ทคสอบค่า กวามหนาแน่นกระแสไฟฟ้า โดยจุ่มขั้วไฟฟ้าใช้งานคือไทเทเนียมไดออกไซด์ และขั้วไฟฟ้าร่วม คือ ขวดลดแพลทินัมลงในสารละลายโซเดียมซัลเฟต ความเข้มข้น 0.5 โมลาร์ ใช้ซิลเวอร์ – ซิลเวอร์ กอลไรด์ เป็นขั้วไฟฟ้าอ้างอิงซึ่งถูกเชื่อมต่อเข้าสู่เซลล์ทคสอบด้วยสะพานเกลือ ก่อนทำการทคลอง จะต้องกำจัดออกซิเจนออกจากสารละลายโซเดียมซัลเฟต ด้วยก๊าซไนโตรเจนก่อนเป็นเวลา 20 นาที และแช่แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ให้อิ่มตัวด้วยสาระละลายโซเดียมซัลเฟต ความเข้มข้น 0.5 โมลาร์ เป็นระยะเวลา 30 นาที การทำงานควบคุมด้วยโปรแกรม NoVA 1.8 และใช้แหล่งกำเนิดแสง คือหลอดยูวีเอ โดยจะต้องใช้กล่องครอบชุดการทดลองไว้เพื่อไม่ให้มีแสงรบกวนจากภายนอก

ก.4 เครื่องมือ X-ray Diffractrometer (XRD)

เครื่องมือ X-ray Diffractrometer (XRD) อาศัยการเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ เมื่อรังสีตก กระทบวัตถุหรืออนุภาคจะเกิดการหักเหของลำรังสีสะท้อนออกมาทำมุมกับระนาบของอนุภาค ้เท่ากับมุมของรังสีตกกระทบ เป็นหลักการพื้นฐานที่ใช้สำหรับวิเคราะห์แร่ธาตุสำหรับนักวิจัยใน การวิเคราะห์สารในสถานะที่เป็นของแข็ง การวิเคราะห์ XRD มีการวิเคราะห์ตัวอย่างแบบผงและ แบบแผ่น ซึ่งมีการใช้วิเคราะห์หลัก ๆ 2 แบบ คือ วิเคราะห์ผลึกของวัสดุ และการวิเคราะห์ ้โครงสร้าง ซึ่งสามารถหาขนาดและรูปร่างของหน่วยเซลล์ของสารประกอบได้ หลักการทำงานของ XRD คือ การฉายรังสี X-Ray ไปยังชิ้นงานแ<mark>ละ</mark> วัครังสีที่หักเหบนระนาบ คังรูปที่ ก.5 ซึ่งมุมในการ ้หักเหร้งสี (2 theta) จะขึ้นอยู่กับลักษณะ โ<mark>ครุงส</mark>ร้างของสาร สารต่างชนิดกัน โครงสร้างต่างกัน ตำแหน่งของมุมในการหักเหรังสีก็จะแตกต่างกันไป เช่น ผลึกไทเทเนียม (Titanium Hexagonal JPCDS NO. 44-1294) พบมากที่ 2 theta ประมาณ 40° ผลึกไทเทเนียมไดออกไซด์โครงสร้างแบบ อนาเทส (Titanium dioxide Anatase JPCDS NO. 21-1272) จะพบได้มากที่ 2 theta ประมาณ 25° ผลึกไทเทเนียมไดออกไซด์ โครงสร้างแบบรูไทล์ (Titanium dioxide Rutile JPCDS NO. 21-1276) ้จะพบได้มากที่ 2 theta ประมาณ 27° เป็นต้น และความเข้มของรังสีที่หักเหออกมาปรากฏ ณ ตำแหน่งมุมนั้นๆ (ทัศนีย์ <mark>วร</mark>พิบูล<mark>พงศ์, 2548) ก็จะเป็นตั</mark>วบ่งบ<mark>อ</mark>กว่าพบโครงสร้างรูปแบบนั้นมาก ้น้อยเพียงใด คือถ้ามีควา<mark>มเข้ม</mark>ของรังสีมากก็มีแนวโน้มว่าเป็นโครงสร้างรูปแบบนั้นๆ มากด้วย โดย แสดงเครื่องมือ XRD ดังรูปที่ ก.6

รูปที่ ก.5 การหักเหของรังสี X-Ray

รูปที่ ก.6 เครื่องมือ X-ray Diffractrometer (XRD) ที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ก.ร เครื่องมือ UV-VIS Spectrophotometer (UV-Vis)

UV-VIS Spectrophotometer แสดงดังรูป ก.7 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจวัดปริมาณแสง และค่า intensity ในช่วงรังสียูวีและช่วงแสงขาวที่ทะลุผ่านหรือถูกดูดกลืนโดยตัวอย่างที่วางอยู่ใน เครื่องมือ โดยที่ความยาวคลื่นแสงจะมีความสัมพันธ์กับปริมาณและชนิดของสารที่อยู่ในตัวอย่าง นอกจากนี้ยังสามารถนำมาประยุกต์ ใช้ในการวัดการดูดกลืนและการทะลุผ่านของกลื่นแสง เช่น ชิ้นตัวอย่างกระจก แก้ว แว่นตากันแดดกอนเทกเลนส์ กระจกเคลือบด้วยฟิล์มบาง หมึกพิมพ์ เครื่องสำอาง ตัวอย่างทางด้านชีวภาพ รวมถึงแผ่นตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วย

คุณสมบัติในการดูดกลืนแสงของสารเมื่อโมเลกุลของตัวอย่างถูกฉายด้วยแสงที่มีพลังงาน เหมาะสมจะทำให้อิเล็กตรอนภายในอะตอมเกิดการดูดกลืนแสงแล้วเปลี่ยนสถานะไปอยู่ในชั้นที่มี ระดับพลังงานสูงกว่าเมื่อทำการวัดปริมาณของแสงที่ผ่านหรือสะท้อนมาจากตัวอย่างเทียบกับแสง จากแหล่งกำเนิดที่ความยาวคลื่นค่าต่างๆตามกฎของ Beer-Lambert ค่าการดูดกลืนแสง (absorbance) ของสารจะแปรผันกับจำนวนโมเลกุลที่มีการดูดกลืนแสง ดังนั้นจึงสามารถใช้เทคนิก นี้ในระบุชนิดและปริมาณของสารต่างๆ ที่มีอยู่ในตัวอย่างได้

รูปที่ ก.7 เครื่องมือ UV-VIS Spectrophotometer ที่ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ส่วนประกอบของเครื่อง UV-VIS Spectrophotometer

 แหล่งกำเนิดแสง ; แหล่งกำเนิดแสงในเครื่องสเปกโทรโฟโตมิเตอร์จะต้องให้รังสี ในช่วงความยาวคลื่นที่ต้องการอย่างต่อเนื่องและคงที่ตลอดเวลา รวมทั้งมีความเข้มแสงที่มากพอ ด้วย หลอดกำเนิดแสง มีหลายชนิดตามความยาวคลื่นแสงที่เปล่งออกมา ซึ่งต้องเลือกใช้ให้ถูกต้อง เหมาะสมกับของเหลวที่นำมาวัดค่าดูดกลืนแสง

ตัวอย่างแหล่งกำเนิดแสง ช่วง UV ใช้หลอด H2 and D2 lamp ให้ความยาวคลื่น อยู่ในย่าน 160-380 nm ชนิดของสเปกโทรสโกปี UV molecular absorption และช่วง visible ใช้ หลอด Tungsten/halogen ให้ความยาวคลื่นในช่วง 240-2,500 nm ชนิดของสเปกโทรสโกปีเป็นแบบ UV/visible/near-IR molecular absorption

 Monochromator ; ส่วนประกอบนี้เป็นส่วนที่ใช้ควบคุมแสงโดยจะทำให้แสงที่ ออกมาจากค้นกำเนิดแสง ซึ่งเป็นพอลิโครเมติก ให้เป็นแสงโมโนโครเมติก ซึ่งเป็นแถบแสงแคบๆ หรือมีความยาวคลื่นเดียว ใช้ฟิลเตอร์(กระจกสี) ปริซึม (prism) หรือ เกรตติ้ง (grating)

 เซลล์ที่ใช้บรรจุสารละลายตัวอย่าง ; เซลล์ที่ใส่สารตัวอย่าง (cell sample) บางครั้ง อาจเรียกว่า คิวเวทท์ (cuvettes) รูปแบบที่ใช้กันทั่วไปได้แก่เซลล์ที่ทำด้วยแก้วธรรมดา จะใช้ได้ เฉพาะช่วงวิสิเบิล เพราะเนื้อแก้วธรรมดาถูกดูดกลืนแสงในช่วงยูวีได้ และเซลล์ที่ทำด้วยซิลิกา และควอร์ตซ์ (quartz) ใช้ได้ทั้งช่วงยูวีและวิสิเบิล

4. Detector ; ทำหน้าที่ในการวัดความเข้มของรังสีที่ถูกดูดกลืนโดยการแปลงพลังงาน กลื่นรังสีเป็นพลังงานไฟฟ้าเครื่องตรวจจับสัญญาณที่ดีต้องมีสภาพไวสูง คือแม้ปริมาณแสงจะ เปลี่ยนไปเล็กน้อย ก็สามารถตรวจจับสัญญาณความแตกต่างได้ เครื่องวัดแสงที่ยังนิยมกันอยู่ใน ปัจจุบัน คือ หลอดโฟโตมัลติพลายเออร์ (photomultiplier tube, PMT) และเครื่องวัดแสงชนิด ซิลิกอนไดโอด (silicon diode detector) ภาคผ<mark>น</mark>วก ข

ผลการทดลองการหาค่<mark>าซีโ</mark>อดีด้วยกระบวนก<mark>ารโ</mark>ฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสด้วย

<mark>ชุดการทดลองที่</mark> 1

ข.1 ข้อมูลผลทดลองการหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสด้วย ชุดการทดลองที่ 1 เพิ่มเติม

ทำการแปรเปลี่ยนค่าความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานกลูโคสในช่วง 1 – 500 มิลลิกรัม
 ต่อลิตร

- กำหนดจ่ายค่าความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ เป็นระยะเวลา 5 นาที (300 วินาที)
- สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่ใช้คือ โซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์

ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อการทดลอง 1 ชุดข้อมูล

รูปที่ ข.1 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทคลองที่ 1 ที่ความเข้มข้นกลูโคส 10 มิลลิกรัมต่อลิตร (ครั้งที่4)

รูปที่ ข.2 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกร<mark>ะบว</mark>นการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 1 ที่ความเข้มข้นกลูโคส 5 มิลลิกรัมต่อลิตร (ครั้งที่*s*)

จากรูปที่ ฉ.1 จะเห็นว่าค่าความเข้มข้นของสารละลายมาตรฐานกลูโคสนั้นสูงกว่าแบลงค์ สามารถนำไปคำนวณหาค่าซีโอดีได้เท่ากับ 26846.32 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งถือว่าข้อมูลที่ได้แตกต่าง จากความเข้มข้นที่เตรียมทางทฤษฎีมาก และรูปที่ ฉ.2 พบว่ากราฟที่ได้จากกระแสไฟฟ้าของ สารละลายมาตฐานกลูโคสและแบลงค์นั้นเป็นเส้นเดียวกัน

รูปที่ ข.3 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการ โฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 1 ที่ความเข้มข้นกลูโคส 5 และ 50 มิลลิกรัมต่อลิตร (ครั้งที่ 6)

จากรูปพบว่ากราฟกระแสไฟฟ้าที่ได้จากแบงก์และสารละลายมาตรฐานกลูโกสที่ความ เข้มข้น 5 มิลลิกรัมต่อลิตรเป็นเส้นเดียวกัน จึงได้ทดลองเพิ่มโดยเพิ่มความเข้มข้นของสารละลาย มาตรฐานกลูโกสเป็น 50 มิลลิกรัมต่อลิตร ซึ่งใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์แผ่นเดิม พบว่าก็ยังได้ กราฟเป็นเส้นเดียวกันเช่นดิม จึงได้ทำการทดลองที่ความเข้มข้นเดิมแต่เปลี่ยนแผ่นตัวเร่งปฏิกิริยา แสดงดังรูปที่ ฉ.4

รูปที่ ข.4 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการ โฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 1 ที่กวามเข้มข้นกลูโคส 5 และ 50 มิลลิกรัมต่อลิตร (ครั้งที่ 7)

จากรูป ฉ.4 พบว่าที่กราฟกระแสไฟฟ้าที่ความเข้มข้นสารละลายมาตรฐานกลูโคส 5 และ 50 มิลลิกรัมต่อลิตร รวมถึงกราฟกระแสไฟฟ้าที่ได้จากแบลงค์นั้นก็ยังคงเป็นเส้นเดียวกันเช่นเดิม แต่เมื่อเปรียบเทียบจากรูปที่ ฉ.3 พบว่ากระแสไฟฟ้าที่ได้จากการเปลี่ยนตัวเร่งปฏิกิริยานั้นสูง กว่าเดิม ภาคผ<mark>น</mark>วก ค

ข้อมูลผลการทดลองการ<mark>หา</mark>ค่าซีโอดีด้วยกระ<mark>บวน</mark>การโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส

ด้วยชุดการทดลองที่ 3

ค.1 ข้อมูลผลทดลองการหาค่าซีโอดีด้วยกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิสด้วย ชุดการทดลองที่ 3 เพิ่มเติม

- ความเข้มข้นสารละลายมาตรฐานกลูโคส 10 มิลลิกรัมต่อลิตร
- จ่ายค่าความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ เป็นระยะเวลา 5 นาที (300 วินาที)
- สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่ใช้คือ โซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์
- ปริมาตรน้ำที่ใช้ 3 มิลลิลิตร
- ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อการทดลอง 1 สภาวะการทดลอง
- ไม่คืบสายไฟใหม่ โดยใช้ Dropper ดูดน้ำตัวอย่างออก

รูปที่ ค.1 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุคการทคลองที่ 3 (ครั้งที่ 3)

- ความเข้มข้นสารละลายมาตรฐานกลูโคส 100 มิลลิกรัมต่อลิตร
- จ่ายค่าความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ เป็นระยะเวลา 5 นาที (300 วินาที)
- สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่ใช้คือ โซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์
- ปริมาตรน้ำที่ใช้ 3 มิลลิลิตร
- ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อการทดลอง 1 สภาวะการทดลอง
- ไม่กิบสายไฟใหม่ โดยใช้ Dropper ดูดน้ำตัวอย่างออก

รูปที่ ค.2 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 4)
- ความเข้มข้นสารละลายมาตรฐานกลูโคส 100 และ 500 มิลลิกรัมต่อลิตร
- จ่ายค่าความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ เป็นระยะเวลา 5 นาที (300 วินาที)
- สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่ใช้คือ โซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์
- ปริมาตรน้ำที่ใช้ 3 มิลลิลิตร
- ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อการทดลอง 1 สภาวะการทดลอง
- ไม่คืบสายไฟใหม่ โดยใช้ Dropper ดูดน้ำตัวอย่างออก

รูปที่ ค.3 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 5)

- ความเข้มข้นสารละลายมาตรฐานกลูโคส 10 และ 500 มิลลิกรัมต่อลิตร
- จ่ายค่าความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ เป็นระยะเวลา 5 นาที (300 วินาที)
- สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่ใช้คือ โซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์
- ปริมาตรน้ำที่ใช้ 3 มิลลิลิตร
- ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อการทดลอง 1 สภาวะการทดลอง
- ไม่กิบสายไฟใหม่ โดยใช้ Dropper ดูดน้ำตัวอย่างออก

รูปที่ ค.4 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 6)

- ความเข้มข้นสารละลายมาตรฐานกลูโคส 500 มิลลิกรัมต่อลิตร
- จ่ายค่าความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ เป็นระยะเวลา 5 นาที (300 วินาที)
- สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่ใช้คือ โซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์
- ปริมาตรน้ำที่ใช้ 3 มิลลิลิตร
- ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อการทดลอง 1 สภาวะการทดลอง
- ไม่กิบสายไฟใหม่ โดยใช้ Dropper ดูดน้ำตัวอย่างออก

รูปที่ ค.5 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 7)

- ความเข้มข้นสารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท 10 มิลลิกรัมต่อลิตร
- จ่ายค่าความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ เป็นระยะเวลา 5 นาที (300 วินาที)
- สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่ใช้คือ โซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์
- ปริมาตรน้ำที่ใช้ 3 มิลลิลิตร
- ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อการทดลอง 1 สภาวะการทดลอง
- ไม่กีบสายไฟใหม่ โดยใช้ Dropper ดูดน้ำตัวอย่างออก

รูปที่ ค.6 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 8)

- ความเข้มข้นสารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท 100 มิลลิกรัมต่อลิตร
- จ่ายค่าความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ เป็นระยะเวลา 5 นาที (300 วินาที)
- สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่ใช้คือ โซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์
- ปริมาตรน้ำที่ใช้ 3 มิลลิลิตร
- ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อการทดลอง 1 สภาวะการทดลอง
- ไม่กีบสายไฟใหม่ โดยใช้ Dropper ดูดน้ำตัวอย่างออก

รูปที่ ค.7 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 9)

- ความเข้มข้นสารละลายมาตรฐานโพแทสเซียมไฮโครเจนพทาเลท 200 มิลลิกรัมต่อลิตร
- จ่ายค่าความต่างศักย์ที่ 0.5 โวลต์ เป็นระยะเวลา 5 นาที (300 วินาที)
- สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่ใช้คือ โซเดียมซัลเฟต 0.1 โมลาร์
- ปริมาตรน้ำที่ใช้ 3 มิลลิลิตร
- ใช้แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 แผ่น ต่อการทดลอง 1 สภาวะการทดลอง
- ไม่กีบสายไฟใหม่ โดยใช้ Dropper ดูดน้ำตัวอย่างออก

รูปที่ ค.8 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าจากกระบวนการโฟโตอิเล็กโตรคะตะไลซิส ของชุดการทดลองที่ 3 (ครั้งที่ 10)

ภาคผ<mark>นวก</mark> ง

ผลการทดลองของสา<mark>รละ</mark>ลายมาตรฐาน KHP ที่นำไปสร้างกราฟมาตรฐาน

ง.1 ผลการทดลองของสารละลายมาตรฐาน KHP ที่นำไปสร้างกราฟมาตรฐานครั้งที่ 1

รูปที่ ง.1 <mark>การ</mark>ตอ<mark>บสนองของกระแสไฟฟ้า</mark>ของ KHP 5 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.2 การตอ<mark>บสน</mark>องของกระแสไฟฟ้าของ KHP 10 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.3 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 20 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.4 การตอ<mark>บสน</mark>องของกระแสไฟฟ้าของ KHP 50 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.5 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 100 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.6 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 150 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.7 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 200 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.8 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 250 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.9 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 300 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.10 การตอ<mark>บสน</mark>องของกระแสไฟฟ้<mark>าขอ</mark>ง KHP 400 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.11 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 500 mg/L ครั้งที่ 1

รูปที่ ง.12 การต<mark>อบส</mark>นองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 5mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.13 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 10 mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.14 การตอ<mark>บส</mark>นองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 20 mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.15 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 50 mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.16 การตอ<mark>บสน</mark>องของกระแสไฟฟ้<mark>าขอ</mark>ง KHP 100 mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.17 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 150 mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.18 การตอ<mark>บสน</mark>องของกระแสไฟฟ้<mark>าขอ</mark>ง KHP 200 mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.19 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 250 mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.20 การตอ<mark>บสน</mark>องของกระแสไฟฟ้<mark>าขอ</mark>ง KHP 300 mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.21 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 400 mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.22 การตอ<mark>บสน</mark>องของกระแสไฟฟ้<mark>าขอ</mark>ง KHP 500 mg/L ครั้งที่ 2

รูปที่ ง.23 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 5 mg/L ครั้งที่ 3

รูปที่ ง.24 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 10 mg/L ครั้งที่ 3

รูปที่ ง.25 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 20 mg/L ครั้งที่ 3

รูปที่ ง.26 การตอ<mark>บส</mark>นองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 50 mg/L ครั้งที่ 3

รูปที่ ง.27 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 100 mg/L ครั้งที่ 3

รูปที่ ง.28 การตอ<mark>บสน</mark>องของกระแสไฟฟ้าของ KHP 150 mg/L ครั้งที่ 3

รูปที่ ง.29 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 200 mg/L ครั้งที่ 3

รูปที่ ง.30 การตอ<mark>บสน</mark>องของกระแสไฟฟ้าของ KHP 250 mg/L ครั้งที่ 3

รูปที่ ง.31 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 300 mg/L ครั้งที่ 3

รูปที่ ง.32 การตอ<mark>บสน</mark>องของกระแสไฟฟ้าของ KHP 400 mg/L ครั้งที่ 3

รูปที่ ง.33 การตอบสนองของกระแสไฟฟ้าของ KHP 500 mg/L ครั้งที่ 3

ภาคผ<mark>น</mark>วก จ

การทดลองทดสอบประสิทธิภาพแผ่นไทเ<mark>ทเนี</mark>ยมไดออกไซด์ด้วยการย่อย

สารละลายเมทิลีนบลู

จ.1 การศึกษาประสิทธิภาพแผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ด้วยการย่อยเมทิลีนบลูด้วยกระบวนการ โฟโตคะตะไลซิส

ในการศึกษาประสิทธิภาพแผ่นนั้นจะใช้สารละลายเมทิลีนบูลความเข้มข้นเริ่มต้นเท่ากับ 20 ไมโครโมลาร์ ปริมาตร 15 มิลลิลิตร ใช้พื้นที่ตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ 1 ตาราง เซนติเมตร โดยสภาวะการสังเคราะห์ที่นำมาใช้นั้นคือ 20 โวลต์ 5 นาที / -5 โวลต์ 5 วินาที ระยะเวลา ที่ใช้ในการสังเคราะห์เท่ากับ 1.5 ชั่วโมง ก่อนเริ่มทำการทดลองได้ทำตัวเร่งปฏิกิริยาอิ่มตัวด้วย ออกซิเจน และในระหว่างการทดลองก็มีการเติมออกซิเจนตลอด ใช้ระยะเวลาในการทดสอบการ ย่อยสลายสารเมทิลีนบูล 3 ชั่วโมง ความยาวกลื่นที่ใช้กือ 664 นาโนเมตร และในการทดสอบจะใช้ แผ่นไทเทเนียมไดออกไซด์ทั้งหมด 6 ตัวอย่าง (ใช้ครั้งละ 1 แผ่น) แสดงประสิทธิภาพการย่อยสลาย ดังตารางและรูปที่ จ.1

ตาราง จ.1 ประสิทธิภาพการย่อยสลายเมทิลีนบู<mark>ล</mark>ด้วยกระบวนการโฟโตคะตะไลซิสของตัวเร่ง ปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออ<mark>กไซ</mark>ด์ทั้ง 6 แผ่น

L	เปอร์เซ็นต์ป <mark>ระสิ</mark> ทธิภาพการย่อยสลายสารเมทิลีนบูล
แผ่นที่ 1	76.226
แผ่นที่ 2	72.302
แผ่นที่ 3	76.413
แผ่นที่ 4	68.703
แผ่นที่ 5	74.284
แผ่นที่ 6	69.781

จากนั้นได้นำไปทำการทดสอบทางสถิติด้วยวิธี ANOVA ซึ่งข้อมูลที่มาทดสอบของแต่ละ แผ่นคือช่วงเวลา 120, 150 และ 180 นาที พบว่าแผ่นตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ทั้ง 6 แผ่น นั้นไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ที่กวามเชื่อมั่นร้อยละ 95 แสดงดังตาราง จ.2

รูปที่ จ.1 เปรียบเทียบการย่อยสลายสารเมทิลีนบูลด้วยกระบวนการ โฟโตคะตะไลซิสของ ตัวเร่งปฏิ<mark>กิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ทั้ง 6 แ</mark>ผ่น

ตาราง จ.2 ทคสอบทางสถิติด้วยวิธี ANOVA ของการย่อยสลายสารเมทิลีนบูลด้วยกระบวนการโฟ โตกะตะ ไลซิสของตัวเร่งปฏิกิริยาไทเทเนียมไดออกไซด์ทั้ง 6 แผ่น

างเสยเทคเนเลง						
ANOVA						
Source of Variation	SS	df	MS	F	P-value	F crit
Between Groups	0.007	5.000	0.001	0.740	0.608	3.106
Within Groups	0.021	12.000	0.002			
Total	0.028	17.000				

ภาคผ<mark>น</mark>วก ฉ

ภาพถ่ายลักษะสัณฐ<mark>านวิ</mark>ทยาของแผ่นไทเ<mark>ทเนี</mark>ยมไดออกไซด์ก่อน – หลัง

ในทดลองย่อยสารล<mark>ะลายเมทิลีนบูลด้วย</mark>กระบวนการโฟโตคะตะซิส

	แผ่นที่ 1				
	15000¥		100000X		
	15000A	รูปที่ 1	รูปที่ 2	รูปที่ 3	
ก่อนย่อย MB	1115.000 101.02 1110 1120 10.000 10.000 10.000 10.000 10.000 10.000 10.000 10.000 10.000 10.000 10.000 10.000 1			X 100.00 20.0KV GAX DOLLAR 10.00 100 1	
หลังย่อย MB	11.1.00 ¹⁰ ¹⁰ ¹⁰ ¹⁰ ¹⁰ ¹⁰ ¹⁰ ¹	At 2017 21000000000000000000000000000000000000	A 100 MG A 100 MG		

F			แต่น	เที่ 2	
		1500037	100000X		
		15000A	รูปที่ 1	รูปที่ 2	รูปที่ 3
	ก่อนย่อย MB	1 15.00 20.007 22.2 ^{20.00} 22.0 2 20.0 2.7 2.0 2.7 2.0 2.7 2.7 2.7 2.7 2.7 2.7 2.7 2.7 2.7 2.7		X 100 000 20.0KT EXT 100 110	X 105,00 20.047 EX 100M THE 1.70% 1.10140
	หลังย่อย MB	A 13.00 TO OTTO TO OTTO TO OTTO A 100 TO			A 100.000 20.0007.000 Model Parties B/20/2017

	แผ่นที่ 3				
	15000¥		100000X		
	15000A	รูปที่ 1	รูปที่ 2	รูปที่ 3	
ก่อนย่อย MB			A DO GOOD 20. MET ALL 2000 TO DE MER 1.2014	A 100,00 20.547 EM 1001 TEF 1001 TEF 1001 TEF 1001 TEF 1001 TEF 1001 TEF 1001 TEF 100 TEF 100 TEF 12527	
หลังย่อย MB	1 15/00 <u>20.047</u> ATT 10.047 ATT 1	A 100.000 20.000/202 20.000/	A DE 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20 20	A 100.00 TO DATE TO THE POSTO	

	แผ่นที่ 4				
	15000V		100000X		
	15000A	รูปที่ 1	รูปที่ 2	รูปที่ 3	
ก่อนย่อย MB	× 15,00 10.027 EX 10.02 10 1.70m 1.13101		K 100 600 POLICIAL PO	N 100 gene 20.000 VERT NOM MER 0.000 VERT	
หลังย่อย MB	× 13,00 10.0VV EXT 10.0VV EXT 10.0 4.700 4.700 9.7170	A 100 CON 20 CM/L EXT Mode Face 20/20/11	Y 100 MER 20 MER <th>A 100.00 20.00V EX 100M EX 100 (100 (100 (100 (100 (100 (100 (100</th>	A 100.00 20.00V EX 100M EX 100 (100 (100 (100 (100 (100 (100 (100	

	แผ่นที่ 5				
	15000V		100000X		
	15000A	รูปที่ 1	รูปที่ 2	รูปที่ 3	
ก่อนย่อย MB	X 15,00 10 00 V SET 100 100 100 1100 1100 1100		A 130,000 20.00V EXX 100H EXF 0.23/2017	X 130.000 20.007 21.1 00.000 10.7 0.000 11.001.9	
หลังย่อย MB	115.002 TENE TENE 12.381.2	A DO GONE TO COMPANY DE LA DECIMINAL DE LA DECIMIN	A 100 CO 20.000 EEE 20.000 EEEE 20.000 EEEE 20.000	Y 100 000 20 0.047 EEE 10011 EEE 1072/2017	

	แผ่นที่ 6				
	15000		100000X		
	15000A	รูปที่ 1	รูปที่ 2	รูปที่ 3	
ก่อนย่อย MB	x 15,003 10.007 EX 1 10 THE \$/23/617	X 130,060 20.027 21. 20.027 21. 20.02 100 7.1m. 1.12766	1.30,000 20.007 EX 1000 7.100 1.100.21		
หลังย่อย MB	x 15,000 10.007 EX 10.00 1.00m 1.25412		A 130.000 T 100 KET TO TORE 112215	X 130 ,000 20 00 77 EEE 100 7 10 EE 128441	

		แต่า	เที่ 7	
	15000V		100000X	
	15000A	รูปที่ 1	รูปที่ 2	รูปที่ 3
ก่อนย่อย MB	× 15,000 10.007 SET 100 10.7 7.00 2.00198		K 100 000 200 EKE 100 7 Jane 149117	X 109,000
หลังย่อย MB	115,009 100 K PALL 100 K PALL 11311	X 100,000 20.004/20 EX 20	Y 100 MER	A 100 COLOR TAL MORE SUBJECT

บทความวิช<mark>ากา</mark>รที่ได้รับการตีพิม<mark>พ์ใ</mark>นระหว่างการศึกษา

Characterization of Pulse Anodized Titanium Dioxide Nanotubes

Apichon Watcharenwong^{1, a*}, Ariya Jindanant^{1,b} and

Puangrat Kajitvichyanukul^{2,c}

¹ School of Environmental Engineering, Institute of Engineering, Suranaree University of Technology, Nakhon Ratchasima, 30000, Thailand

² Centre of Excellence on Environmental Research and Innovation, Faculty of Engineering, Naresuan University, 65000, Thailand

^aw.apichon@sut.ac.th, ^bariya.jindanant@gmail.com, ^cpuangratk@nu.ac.th

Keywords: pulse anodization, titanium dioxide, TiO₂ nanotubes, absorption spectrum

Abstract. TiO_2 nanotubes with a highly ordered structure were grown by a self-organized electrochemical anodization in the viscous organic electrolyte. The alteration pulse anodization waveforms were applied. The applied potentials were between positive of 20 V 10 min and a reverse voltage of 0 V or -5 V 20 sec. The morphologies of samples were examined using a field emission scanning electron microscope and focused ion beam field emission scanning electron microscopes (FIB-FESEM). The crystalline structures of the TiO_2 nanotubes were confirmed by X-ray diffraction. The UV–Vis diffuse reflection absorption were recorded by a UV–vis spectrometer. All TiO_2 nanotube samples prepared by pulse anodization technique were anatase phase and responded to UV region. The best-defined TiO_2 nanotube morphology was obtained from the anodization condition: 20 V 10 min/-5 V 20 sec for 1 h. The thickness of the oxide layer increased with the increasing anodization time. All eight TiO_2 nanotube samples responded to the light in the wavelength ranging from 190-360 nm which was UV region indicated the good photocatalytic property of these materials.

Introduction

Titanium dioxide (TiO₂) is the most famous photocatalyst which is useful in many fields such as pollution treatment [1], solar energy conversion [2, 3], energy storage [4], and self-cleaning surfaces [4]. The advantages of this photocatalyst include high efficiency, strong oxidizing power, low cost, and good chemical [5, 6] and photochemical stability [7, 8]. The band gab of titanium dioxide is about 3.2 eV which is specific for both of UVA and UVB [9] radiation. Titanium dioxide catalyst has high efficiency under ultraviolet light. Three phases of titanium dioxide were found in natural; anatase, rutile, and brookite [10, 11]. Anatase phase and rutile phase are more popular used as a catalyst for photocatalysis process than brookite phase because anatase and rutile phase have electron - hole recombination less than brookite phase [12]. Main factors affecting the photocatalytic efficiency included the absorption spectrum and specific surface area of the photocatalyst. These led to increased research efforts to develop the better light respondence and the high surface area TiO2 photocatalyst. Therefore nano scale TiO₂ was studied. There are several methodologies for synthesizing of titanium dioxide nanotube such as sol-gel [13], sputtering [14], hydrothermal, and anodization. However, anodization technique is widely used because of low cost [15], easy synthetic and high efficiency for buildup nanotube. The important factors for synthesizing TiO2 nanotubes depend on total time, the electrolyte used and applied potential [16]. Also, pulse anodization technique could generate bamboo type TiO_2 nanotubes that can reduce recombination reaction [17] and produce the high photocurrent density [18,19].

The objective of this work is to examine the morphologies and photocurrent response of TiO_2 nanotubes prepared with different conditions by pulse anodization. The influence of anodization time on the nanotube formation, the oxide layer formation and the thickness of the oxide layer was reported. These properties can be the useful indicators for the responsiveness of ultraviolet light which enhances the good photocatalytic property.

Experimental

Titanium foil (Alfa Aesar, 0.25 mm thick, 99.5%) used as the substrate for growth of the oxide nanotube. Strips $(1 \text{ cm} \times 4 \text{ cm})$ was cleaned in three 5 min step in ultrasonicated acetone, 2-Propanal, and rinsed with deionized water before drying in flowing N₂ stream; the cleaned strips were used immediately. The anodization was carried out in a two-electrode cell with titanium foil as the working electrode and platinum coil as the counter electrode. Voltages were pulsed between positive of 20 V and a reverse voltage at 0 and -5 V. The pulse duration were 10 min and 20 sec for positive and reverse the intervals, respectively (Fig. 1). The sample was anodized in a mixture of glycerol + water (60:40 of volume ratio) in 0.3 M NH4F. After anodized, the as-prepared sample was washed with deionized water and dried with N₂ stream. Then it was annealed at 450 °C in the air for 30 min.

The morphologies of the sample were examined using a field emission scanning electron microscope (FESEM, JEOL, JSM-7800F) and focused ion beam field emission scanning electron microscopes (FIB-FESEM). The crystalline structures of the TiO_2 nanotubes were confirmed by X-ray diffraction (XRD-D8, Bruker). The UV-vis diffuse reflection absorption were recorded by a UV-vis spectrometer (UV-Vis, Cary 300, Agilent Technologies).

Figure 1. Characteristic pulse ano dized

The applied voltage consisted of a high pulse voltage of 20 V for 10 min and a following low pulse voltage of 0 V and -5 V for 20 sec as shown in Fig.1. The anodization times were 0.5, 1.0, 1.5, and 3 hours. The preparation conditions of pulse anodized TiO₂ nanotubes were illustrated in Table 1.

Table 1. Preparation conditions of pulse anodized titanium dioxide nanotubes

Entry no.	Electrolyte	Conditions	Total time (hours)
A1	0.30 M NH4F , Glycerol:H2O (60 : 40)	20V 10 min 0 / V 20 sec	0.5
A ₂		20V 10 min 0 / V 20 sec	1.0
A3		20V 10 min 0 / V 20 sec	1.5
A4		20V 10 min 0 / V 20 sec	3.0
B_1		20V 10 min 5- / V 20 sec	0.5
$\mathbf{B}_2$		20V 10 min 5- / V 20 sec	1.0
B 3		20V 10 min 5- / V 20 sec	1.5
B 4		20V 10 min 5- / V 20 sec	3.0

Result and Discussion

Morphology and Thickness. The top morphology of TiO_2 nanotubes was characterized using FE-SEM as shown in Fig. 2. The thickness of the nanotube oxide layer was investigated using FIB-

in Fig. 4. Whereas for the -5 V pulse, the TiO₂ nanotubes synthesized from 20 V 10 min/ -5 V 20 sec for 1 h (B₂) showed highest photocurrent density of 0.0241 mA/cm².

Figure 4. Show photocurrent density of TiO₂ nanotubes prepared by pulse anodization.

XRD pattern. The crystalline phases of the TiO₂ nanotubes were characterized using X ray diffraction with Cu K α radiation ($\lambda = 1.54060$ nm) in the 2 θ range of 20° to 80° at a scan rate of 0.02°/ 0.2 seconds. The X-ray diffractogram (Fig. 5) showed that all samples had an anatase phase as JCPDS card (No. 01-1238, a = 2.6591 nm, c = 4.9353 nm) with 2 θ peak = 25.15° 37.88° 38.70° 48.12° 53.90° and 70.44° respectively [20, 21]. Titanium peaks (hollow square) were following JCPDS cards (No. 36-1451, a = 0.3249 nm, c = 0.5206 nm) with 2 θ peak = 35.16° 38.49° 40.00° 53.06° 63.03° and 70.68° respectively [22-24].

Figure 5. XRD patterns of the as-anodized 11O2 nanotubes samples.

Absorption spectrum. The UV-Visible spectrophotometer was used to characterize the optical absorption properties of TiO_2 nanotubes in diffuse reflectance mode. Comparative studies between the two set revealed differences in their response to the light intensity at a wavelength of 190-600 nm. From Fig. 6, it was clearly seen that the TiO_2 nanotubes samples showed better light respondent than pure titanium foil. All eight TiO_2 nanotube samples responded to the light in the wavelength ranging from 190-360 nm which was UV region.

Figure 6. UV-visible diffuse reflectance absorption spectrum of TiO₂ nanotubes samples.

Summary

In this work, the morphologies and photocurrent response of TiO_2 nanotubes prepared with different conditions by pulse anodization were examined. The different types of TiO_2 nanotubes were prepared by pulse anodization of Ti foil in 0.3 M NH₄F with the mixture of glycerol and water. The influence of anodization time on the nanotube formation, the oxide layer formation and the thickness of the oxide layer was reported. Results show that TiO_2 nanotubes prepared from 20 V 10 min/-5 V 20 sec for 1 h showed the best-defined nanotube morphology. The thickness of the oxide layer formation. All eight TiO_2 nanotube samples responded to the light in the wavelength ranging from 190-360 nm which was UV region. These properties can be the useful indicators for the responsiveness of ultraviolet light which enhances the good photocatalytic property

Acknowled gments

This work was supported by Suranaree University of Technology under the research and development fund / One Research One Grant program (OROG).

References

[1] Y. M. Wang, S. W. Liu, M. K. Lu, S. F. Wang, F. Gu, X. Z. Gai, X. P. Cui, J. Pan, Preparation and photocatalytic properties of Zr⁴⁺-doped TiO₂ nanocrystals. Journal of Molecular Catalysis A: Chemical 215 (2004) 137-142.

[2] G.K. Kiema, M.J. Colgan, M.J. Brett, Dye Sensitized solar cells incorporating obliquely deposited titanium oxide layers. Solar Energy Materials and Solar cell 85 (2005) 321-331.

[3] K.S. Raji, T. Gandhi, M. Misra, Effect of water content of ethylene glycol as electrolyte for synthesis of ordered titania nanotube. Electrochemistry Communications 9 (2007) 1069-1076.

[4] C. Wilaiwan, W. Apichon, C. R. Chenthamarakshan, K. Puangrat, N. R. de Tacconi, K. Rajeshwar, Titania nanotubes from pulse anodization of titanium foils. Electrochemistry Communications 9 (2007) 2145–2149.

[5] O. Carp, C.L. Huisman, A. Reller, Prog, Solid State Chem 32 (2004) 33-177.

[6] A. Fujishima, T. N. Rao, D. A. Tryk, Titanium dioxide photocatalysis. Journal of Photochemistry and Photobiology C: Photochemistry Reviews 1 (2000) 1-21.

[7] E. Ritter, Dielectric film materials for optical applications. Physics of thin film 8 (1975) 1-49.

[8] H. K. Pulker, Coatings on Glass Substrates. Thin Solid Film 77 (1981) 203-212.

[9] L.E. Fraga, M.A. Anderson, M.L.P.M.A. Beatriz, F.M.M. Paschoal, L.P. Romão, M.V.B. Zanoni, Evaluation of the photoelectrocatalytic method for oxidizing chloride and simultaneous removal of microcystin toxins in surface water. Electrochim. Acta 54 (2009) 2069-2076. [10] P.Y. Simons, F. Dachille, The structure of TiO₂II, a high-pressure phase of TiO₂. Acta Crystallor 23 (1967) 334-336.

[11] Y. Takahasi, N. Kijima, J. Akimoto, Synthesis, Structural Change upon Heating, and Electronic Structure of Ramsdellite-Type TiO₂. Chem Mater 18 (2006) 748-752.

[12] Y. Ao, Y. Gao, P. Wang, C. Wang, J. Hou, J. Quan, Solvent-controlled preparation and photocatalytic properties of nanostructured TiO_2 thin films with different morphologies. Materials Research Bulletin 49 (2014) 223-228.

[13] N. I. Ermokhina, V. A. Nevinskiy, P. A. Manorik, V. G. Ilyin, N. N. Shcherbatyuk, D. O. Klymchyuk, A. M. Puziy, Synthesis of large-pore mesoporous nanocrystallin TiO₂ microspheres. Material Latters 75 (2012) 68-70.

[14] M. Kitano, K. Funatsu, M. Matsuoka, M. Ueshima, M. Anpo, Preparation of nitrogen-substituted TiO₂ thin film photocatalysts by the radio frequency magnetron sputtering deposition method and their photocatalytic reactivity under visible light irradiation. The Journal of Physical chemistry B 50 (2006) 110.

[15] T. Oishi, T. Matsubara, A. Katagiri, Formation of porous TiO_2 by anodic oxidation and chemical etching of titanium. Electrochemistry 68 (2000) 106–111.

[16] P. Roy, S. Berger, P. Schmuki, TiO₂ Nanotube: Synthesis and Application. Anewandte Chemie 50 (2011) 2904-2939.

[17] S.H. Wang, X.W. Zhou, X.R. Xiao, Y.Y. Fang, Y. Lin, An Increase in conversion efficiency of Dry-Sensitized solar cells using bamboo-type TiO₂ Nanotube Arrays. Electrochimica Acta 116 (2014) 26-30.

[18] D. Kim, A. Ghicov, S. P. Albu, P. Schmuki, Bamboo-Type TiO₂ Nanotubes: Improved Conversion Efficiency in Dye-Sensitized Solar Cell. Department of Materials Science (2008).

[19] Y.L. Xie, Z.X. Li, H. Xu, K.F. Xie, Z.G. Xu, H.L. Zhang, Fabrication of TiO₂ nanotube with extended periodical morphology by alternating-current anodization. Electrochemistry Communications 17 (2012) 34-37.

[20] Z.Y. Liu, X.T.Zhang, S. Nishimoto, M. Jin, D.A. Tryk, T.Murakami, Highly ordered TiO₂ nanotube arrays with controllable length for photoelectrocatalytic degradation of phenol. Phys Chem C 112 (2008 253-259.

[21] Y.B. Xie, L.M' Zhou, J. Lu, Photoelectrochemical behavior of titania nanotube array grown on nanocrystallin titanium. Mater Sci 44 (2009) 2907-2915.

[22] L. Li, Z.Zhou, J. Lei, J. He, S. Wu, F. Pan, Facile fabrication of a dual hierarchical TiO₂ nanostructure. Master Lett 68 (2012) 290-292.

[23] Y. Zhang, D.J. Wang, S. Pang, Y.H. Lin, T.F. Jiang, T.F. Xie, A study on photogenerated charges property in highly ordered TiO₂ nanotube array. Appl Surf Sci 256 (2010) 7217-7221.

[24] H. P. Klun, L. E. Alexander, X-Ray Diffraction Procedures for Polycrystalline and Amorphous Material. John Wiley & Sons Incorporated, New York (1974) 791-859.

ะ รัววักยาลัยเทคโนโลยีสุรบโ 162

ประวัติผู้เขียน

นางสาวอริยา จินดานันท์ เกิดเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2531 ที่จังหวัดสุพรรณบุรี เริ่มศึกษา ชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนสุพรรณภูมิ ศึกษาระดับมัธยมตอนต้นและตอนปลายที่โรงเรียนบ่อกรุ วิทยา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมสิ่งแวดล้อม) สำนักวิชา วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทกโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา ในปีการศึกษา 2554 และได้เข้า ศึกษาต่อในระดับปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม ณ สถาบัน เดิม

ในระหว่างที่ทำการศึกษาได้เผยแพร่บทความทางวิชาการเรื่อง "Characterization of Pulse Anodized Titanium Dioxide Nanotubes" ในการประชุมวิชาการ International Conference on Material Science and Engineering Technology (ICMSET 2016) ระหว่างวันที่ 14 – 16 ตุลาคม 2559 ณ โรงแรมป่าตอง เมอร์ลิน อ.กะทู้ จ.ภูเก็ต แสดงดังภาคผนวก ช

